

EUROPA-
PARLAMENTET

RÅDET
FOR DEN EUROPÆISKE UNION

EUROPA-
KOMMISSIONEN

**FÆLLES HÅNDBOG
FOR OPSTILLING
OG
UDARBEJDELSE
AF RETSAKTER EFTER
DEN ALMINDELIGE LOVGIVNINGSPROCEDURE**

Oktober 2023-udgave

FORORD

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen kan ved udarbejdelse af retsakter efter den almindelige lovgivningsprocedure henholde sig til den fælles praktiske vejledning (FPV), som de i fællesskab er blevet enige om¹. Imidlertid har FPV et meget bredt anvendelsesområde, da den omfatter alle EU-retsakter. Endvidere indeholder FPV grundlæggende retningslinjer for udarbejdelse af retsakter, men ingen detaljerede affattelsesregler og kun få standardformuleringer. Det blev derfor anset for nyttigt at supplere FPV med et dokument med retningslinjer for opstilling af og standardformuleringer i retsakter, der vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure. Det er det, der er formålet med denne fælles håndbog, som er udarbejdet af de tre institutioners juridiske tjenester og jurist-lingvist-tjenester. Den fælles håndbog vil lette samarbejdet mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i forbindelse med den almindelige lovgivningsprocedure i samme ånd som deres fælles erklæring af 13. juni 2007².

Den fælles håndbog er udarbejdet af de administrative tjenester og er derfor ikke bindende for de politiske organer, der deltager i lovgivningsprocessen. Det eneste formål med den fælles håndbog, og navnlig med standardformuleringerne heri, er at give forfattere en "værktøjskasse" med formuleringsløsninger i relevante tilfælde.

Den fælles håndbog har desuden fokus på den endelige udgave af lovgivningsmæssige retsakter vedtaget ved afslutningen af den almindelige lovgivningsprocedure. Ordlyden af tidligere udgaver af disse tekster, navnlig Kommissionens forslag, kan være anderledes på flere måder, for eksempel fordi forskellige trin i lovgivningsproceduren endnu ikke var kendt.

I institutionernes selvstændige retsakter, der ikke vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure, kan ordlyden være anderledes end de foreslåede formuleringer i denne fælles håndbog.

¹ "Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles praktiske vejledning til alle, der arbejder med affattelse af EU-lovgivning."

Den opdaterede version fra 2014 findes i [bilag I](#).

² [Fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen af 13. juni 2007 om den praktiske gennemførelse af den fælles beslutningsprocedure \(artikel 251 i EF-traktaten\) \(EUT C 145 af 30.6.2007, s. 5\).](#)

INDHOLD

A.	DEL A — MODEL FOR RETSAKT	1
B.	DEL B — STANDARDSTRUKTUR FOR DEN DISPOSITIVE DEL..	9
C.	DEL C — STANDARDFORMULERINGER	11
C.1.	ORDLYD I FORBINDELSE MED DELEGEREDE RETSAKTER	11
C.1.1.	BETRAGTNING	11
C.1.2.	ARTIKLER.....	12
C.1.2.1.	ARTIKEL/ARTIKLER, DER DELEGERER BEFØJELSER	12
C.1.2.2.	ARTIKEL OM UDØVELSE AF DE DELEGEREDE BEFØJELSER ..	13
C.1.2.3.	SUPPLERENDE ARTIKEL, DER TILFØJES, NÅR HASTEPROCEDUREN FINDER ANVENDELSE:	14
C.2.	ORDLYD I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSESRETS AKTER	15
C.2.1.	GENNEMFØRELSESRETS AKTER, DER ER UNDERLAGT MEDLEMSSTATERNES KONTROL	15
C.2.1.1.	BETRAGTNINGER	15
C.2.1.1.1.	BETRAGTNING, DER ALTID SKAL ANVENDES, NÅR BASISRETS AKTEN INDEHOLDER BESTEMMELSER OM GENNEMFØRELSESBEFØJELSER, DER ER UNDERLAGT MEDLEMSSTATERNES KONTROL	15
C.2.1.1.2.	BETRAGTNINGER, DER SKAL ANVENDES I SÆRLIGE TILFÆLDE	16
C.2.1.2.	ARTIKLER.....	16
C.2.2.	GENNEMFØRELSESRETS AKTER, DER IKKE ER UNDERLAGT MEDLEMSSTATERNES KONTROL	19
C.3.	SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED KODIFIKATION	21
C.3.1.	TITEL.....	21
C.3.2.	BETRAGTNINGER	22
C.3.2.1.	FØRSTE BETRAGTNING	22
C.3.2.2.	SIDSTE BETRAGTNING I TILFÆLDE AF ET KODIFICERENDE DIREKTIV	22

C.3.3.	ARTIKLER.....	23
C.3.3.1.	ARTIKEL OM OPHÆVELSE AF EN FORORDNING ELLER EN AFGØRELSE/BESLUTNING	23
C.3.3.2.	ARTIKEL OM OPHÆVELSE AF ET DIREKTIV	23
C.3.4.	SÆRLIGE BILAG I FORBINDELSE MED KODIFIKATION	24
C.3.4.1.	I RETSAKTER, DER KODIFICERER EN FORORDNING, AFGØRELSE ELLER BESLUTNING	24
C.3.4.2.	I KODIFICERENDE DIREKTIVER	24
C.3.4.3.	I ALLE KODIFICERENDE RETSAKTER.....	25
C.4.	SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED OMARBEJDNINGER .	26
C.4.1.	TITEL.....	26
C.4.2.	SÆRLIGE STANDARDBETRAGTNINGER OG -ARTIKLER FOR OMARBEJDNING AF DIREKTIVER.....	26
C.4.2.1.	FØRSTE BETRAGTNING.....	26
C.4.2.2.	AFSLUTTENDE BETRAGTNINGER	27
C.4.2.3.	ARTIKLER FØR DEN AFSLUTTENDE ARTIKEL, DER ANGIVER ADRESSATERNE.....	28
C.4.3.	SÆRLIGE STANDARDBETRAGTNINGER OG -ARTIKLER FOR OMARBEJDNING AF FORORDNINGER, BESLUTNINGER OG AFGØRELSE.....	31
C.4.3.1.	FØRSTE BETRAGTNING.....	31
C.4.3.2.	ARTIKLEN FØR DEN AFSLUTTENDE ARTIKEL OM IKRAFTTRÆDEN.....	32
C.4.4.	BILAG.....	32
C.4.4.1.	I ET OMARBEJDET DIREKTIV	32
C.4.4.2.	I EN OMARBEJDET FORORDNING, BESLUTNING ELLER AFGØRELSE, DER ER BLEVET ÆNDRET	34
C.4.4.3.	I ALLE OMARBEJDEDE RETSAKTER	34
C.5.	ORDLYD I FORBINDELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET	35
C.5.1.	NÆRHED OG PROPORTIONALITET	35
C.5.2.	PROPORTIONALITET	36
C.5.3.	FRAVIGELSE AF KRAVET OM AT VENTE TIL FRISTEN FOR NATIONALE PARLAMENTERES BEGRUNDEDE UDTALELSER....	36

C.6.	ORDLYD I FORBINDELSE MED HØRINGER, DER IKKE HAR HJEMMEL I TRAKTATERNE	37
C.7.	ORDLYD TIL OPSTILLING AF DEFINITIONER	37
C.8.	SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED ÆNDRINGSRETSAKTER.....	38
C.8.1.	INDLEDENDE TEKST	38
C.8.1.1.	I TILFÆLDE AF FLERE ÆNDRINGER AF EN RETSAKT	38
C.8.1.2.	I TILFÆLDE AF FLERE ÆNDRINGER AF ET TEKSTAFSNIT	39
C.8.2.	NY AFFATTELSE	39
C.8.3.	INDSÆTTELSE	40
C.8.3.1.	ORDLYD.....	40
C.8.3.2.	NUMMERERING	41
C.8.4.	TILFØJELSE	41
C.8.4.1.	ORDLYD	41
C.8.4.2.	NUMMERERING	42
C.8.5.	ORDLYD, DER UDGÅR.....	42
C.8.5.1.	ORDLYD.....	42
C.8.5.2.	NUMMERERING	43
C.8.6.	I TILFÆLDE AF ÆNDRINGER AF ET ELLER FLERE BILAG	43
C.8.6.1.	STANDARDOPSTILLING (ÆNDRINGER I BILAG)	43
C.8.6.2.	SÆRLIGE REGLER FOR OPSTILLING I TILFÆLDE AF SMÅÆNDRINGER (VED DIREKTE ÆNDRING I ARTIKLERNE). 45	
C.8.7.	ÆNDRINGER, DER IKKE VEDRØRER ET BESTEMT SPROG	45
C.9.	ORDLYD I FORBINDELSE MED OPHÆVELSER OG UDVIDELSER	46
C.9.1.	OPHÆVELSE	46
C.9.2.	FORLÆNGELSE	46

C.10.	ORDLYD I FORBINDELSE MED IKRAFTTRÆDEN OG TIDSMÆSSIG ANVENDELSE	46
C.10.1.	IKRAFTTRÆDEN.....	46
C.10.2.	TIDSMÆSSIG ANVENDELSE.....	47
C.11.	ORDLYD I FORBINDELSE MED UMIDDELBAR ANVENDELSE OG ADRESSATER	48
C.11.1.	UMIDDELBAR ANVENDELSE AF FORORDNINGER	48
C.11.2.	ADRESSATER FOR DIREKTIVER.....	48
C.11.3.	ADRESSATER FOR AFGØRELSER	49
C.12.	SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED SCHENGENRETSAKTER OG ANDRE RETSAKTER, DER HENHØRER UNDER TREDJE DEL, AFSNIT V, I TEUF	49
C.12.1.	SCHENGENRETSAKTER	49
C.12.1.1.	ISLAND OG NORGE – DELTAGELSE I ANVENDELSEN	49
C.12.1.2.	SCHWEIZ – DELTAGELSE I ANVENDELSEN PÅ BAGGRUND AF EN HVILKEN SOM HELST ARTIKEL I TEUF, UNDTAGEN ARTIKEL 82-89 (TIDLIGERE TREDJE DEL, AFSNIT IV, I EF- TRAKTATEN).....	50
C.12.1.3.	SCHWEIZ – DELTAGELSE I ANVENDELSEN PÅ BAGGRUND AF EN HVILKEN SOM HELST AF ARTIKLERNE 82-89 I TEUF (TIDLIGERE AFSNIT VI I EU-TRAKTATEN)	51
C.12.1.4.	LIECHTENSTEIN – DELTAGELSE I ANVENDELSEN PÅ BAGGRUND AF EN HVILKEN SOM HELST ARTIKEL I TEUF, UNDTAGEN ARTIKEL 82-89 (TIDLIGERE TREDJE DEL, AFSNIT IV, I EF-TRAKTATEN).....	52
C.12.1.5.	LIECHTENSTEIN – DELTAGELSE I ANVENDELSEN PÅ BAGGRUND AF EN HVILKEN SOM HELST AF ARTIKLERNE 82- 89 I TEUF (TIDLIGERE AFSNIT VI I EU-TRAKTATEN).....	53
C.12.1.6.	ISLAND, LICHTENSTEIN, NORGE OG SCHWEIZ - DELTAGELSE I UDVALG.....	54
C.12.1.7.	DANMARK – IKKEDELTAGELSE (MED MULIGHED FOR DELTAGELSE)	54

C.12.1.8.	IRLAND – DELTAGELSE	54
C.12.1.9.	IRLAND – IKKEDELTAGELSE	55
C.12.1.10.	NYE MEDLEMSSTATER, FOR HVILKE SCHENGENREGLERNE ENDNU IKKE FINDER ANVENDELSE I FULDT OMFANG	55
C.12.2.	ANDRE RETSAKTER HENHØRENDE UNDER TREDJE DEL, AFSNIT V, I TEUF (RETSAKTER, DER IKKE UDGØR EN UDVIKLING AF SCHENGENREGLERNE)	55
C.12.2.1.	DANMARKS SÆRLIGE STILLING – BETRAGTNING	55
C.12.2.2.	IRLAND – BETRAGTNING OM SÆRLIG STILLING: IKKEDELTAGELSE	56
C.12.2.3.	IRLAND – BETRAGTNING OM SÆRLIG STILLING: DELTAGELSE	56
C.12.2.4.	RETSAKTER, DER ERSTATTER EN GÆLDENDE RETSAKT, SOM IRLAND I FORVEJEN ER BUNDET AF (DE FACTO- OMARBEJDNING)	56
C.13.	ORDLYD AF BESTEMMELSER OM DIREKTIVERS GENNEMFØRELSE	57
C.13.1.	ANVENDELSE I HVER MEDLEMSSTAT INDEN FOR EN FASTSAT PERIODE ELLER FRIST	57
C.13.2.	ANVENDELSE FRA DEN SAMME DATO I ALLE MEDLEMSSTATER	58
C.13.3.	VEDTAGELSE, OFFENTLIGGØRELSE OG ANVENDELSE I HVER MEDLEMSSTAT INDEN FOR EN FASTSAT PERIODE ELLER FRIST	58
C.13.4.	MEDLEMSSTATER, DER ALLEREDE HAR LOVGIVNING, SOM OPFYLDER DIREKTIVETS KRAV	58
C.13.5.	SIMPEL RET TIL AT TRÆFFE FORANSTALTNINGER	59
C.13.6.	FORHOLDET MELLEM ET DIREKTIVS BESTEMMELSER OG DE NATIONALE GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER	59
C.14.	ORDLYD VEDRØRENDE SANKTIONER PÅ NATIONALT PLAN..	59
C.14.1.	I EN FORORDNING	59
C.14.2.	I ET DIREKTIV	59

D.	DEL D — YDERLIGERE REGLER FOR UDARBEJDELSE AF RETSAKTER	60
D.1.	UDARBEJDELSE AF DEN FULDE TITEL	60
D.1.1.	GENERELT	60
D.1.2.	OMRÅDE	60
D.1.3.	NUMMERERING	60
D.1.4.	TITEL.....	61
D.1.4.1.	KORTHEDE.....	61
D.1.4.2.	RETSAKTER, DER ÆNDRER ELLER OPHÆVER RETSAKTER ...	61
D.1.4.3.	KODIFIKATIONER OG OMARBEJDNINGER.....	62
D.1.4.4.	ÆNDRING AF VEDTÆGTEN FOR TJENESTEMÆND	63
D.2.	UDARBEJDELSE AF HENVISNINGER	63
D.2.1.	GENERELT	63
D.2.2.	HENVISNINGER OM RETSGRUNDLAG	63
D.2.3.	HENVISNINGER OM UDKAST TIL RETSAKT FORELAGT LOVGIVEREN	63
D.2.4.	HENVISNING OM FREMSENDELSE TIL DE NATIONALE PARLAMENTER	64
D.2.5.	HENVISNINGER OM HØRINGER.....	64
D.2.5.1.	HØRINGER, DER IKKE FØRER TIL UDTALELSE.....	64
D.2.5.2.	NÅR DER AFGIVES MERE END ÉN UDTALELSE.....	64
D.2.5.3.	FAKULTATIV HØRING SOM FORESKREVET I TRAKTATERNE .	65
D.2.5.4.	HØRINGER, DER IKKE ER FORESKREVET I TRAKTATERNE ...	65
D.2.6.	HENVISNING OM LOVGIVNINGSPROCEDURE	65
D.2.6.1.	VEDTAGELSE VED FØRSTEBEHANDLING	65
D.2.6.2.	VEDTAGELSE VED ANDENBEHANDLING	66
D.2.6.3.	VEDTAGELSE VED TREDJEBEHANDLING.....	66

D.3.	UDARBEJDELSE AF BETRAGTNINGER.....	67
D.4.	UDARBEJDELSE AF DEN DISPOSITIVE DEL	67
D.4.1.	GENERELT	67
D.4.2.	STANDARDSTRUKTUR.....	67
D.4.3.	UNDERINDDELINGER.....	68
D.4.4.	OPREGNINGER.....	69
D.4.4.1.	OPREGNING I EN SÆTNING UDEN INDLEDENDE TEKST	69
D.4.4.2.	OPREGNING EFTER EN INDLEDENDE TEKST	69
D.4.4.3.	OPREGNINGER I TABELLER	71
D.4.5.	OVERSKRIFTER OG INDHOLDSFORTEGNELSER	71
D.5.	UDARBEJDELSE AF BILAG	71
D.5.1.	GENERELT	71
D.5.2.	FORM, STIL OG NUMMERERING	71
D.5.3.	INDHOLDSFORTEGNELSE	73
D.6.	INTERNE HENVISNINGER	73
D.6.1.	GENERELT	73
D.6.2.	GENERELLE HENVISNINGER TIL RETSAKTEN SELV	73
D.6.3.	HENVISNINGER TIL HENVISNINGER	73
D.6.4.	HENVISNINGER TIL BETRAGTNINGER.....	73
D.6.5.	HENVISNINGER TIL EN DEL AF DEN DISPOSITIVE DEL	73
D.6.5.1.	TERMINOLOGI, DER BØR BENYTTES	73
D.6.5.2.	HENVISNINGENS OPBYGNING	74
D.6.5.3.	FLERE HENVISNINGER.....	75
D.6.5.4.	UDTRYK, DER BØR UNDGÅS I EN HENVISNING.....	76
D.6.6.	HENVISNINGER TIL BILAG	77

D.7.	EKSTERNE HENVISNINGER.....	78
D.7.1.	GENERELT	78
D.7.2.	HENVISNINGER TIL PRIMÆR RET	78
D.7.2.1.	TRAKTATER	78
D.7.2.2.	PROTOKOLLER.....	80
D.7.2.3.	TILTRÆDELSESAFTER	80
D.7.3.	HENVISNING TIL ANDRE RETSAKTER	81
D.7.3.1.	IDENTIFIKATION AF DEN RETSAKT, DER HENVISES TIL.....	81
D.7.3.2.	IDENTIFIKATION AF DEN BETRAGTNING, DER HENVISES TIL	84
D.7.3.3.	IDENTIFIKATION AF DEN DEL AF DEN DISPOSITIVE DEL, DER HENVISES TIL	84
D.7.3.4.	IDENTIFIKATION AF DET BILAG, DER HENVISES TIL	84
D.7.4.	HENVISNINGER TIL DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION	85
D.7.5.	HENVISNINGER TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNINGER OG AFGØRELSE	85
D.7.6.	HENVISNINGER TIL RÅDETS RESOLUTIONER	85
D.7.7.	HENVISNINGER TIL KOMMISSIONENS MEDDELELSE	85
D.7.8.	HENVISNINGER TIL AFGØRELSE FRA EU-DOMSTOLEN	86
D.7.9.	HENVISNINGER TIL INTERNATIONALE AFTALER.....	87
D.7.10.	HENVISNINGER TIL INTERNATIONALE ORGANISATIONERS RETSAKTER	88
D.7.11.	HENVISNINGER TIL IKKEBINDENDE RETSAKTER.....	88
D.7.12.	HENVISNINGER TIL <i>DEN EUROPÆISKE UNIONS TIDENDE</i> ...	88
D.8.	DYNAMISKE OG STATISKE HENVISNINGER	88
D.8.1.	DYNAMISKE HENVISNINGER	88
D.8.2.	STATISKE HENVISNINGER	89

D.9.	HENVISNINGER TIL ENHEDER	90
D.9.1.	HENVISNINGER TIL UNIONEN OG TIL EURATOM- FÆLLESSKABET	90
D.9.2.	HENVISNINGER TIL EU-INSTITUTIONER OG -ORGANER.....	90
D.9.3.	HENVISNINGER TIL MEDLEMSSTATER	92
D.9.4.	HENVISNINGER TIL TREDJELANDE	92
D.10.	HENVISNINGER TIL DATOER OG FRISTER	92
D.10.1.	GENERELT.....	92
D.10.2.	ÆNDRINGSRETSAKTER.....	94
D.10.3.	PERIODERS BEGYNDELSE	95
D.10.4.	PERIODERS OPHØR	95
D.10.5.	FRISTUDLØB (FRISTER).....	95
D.11.	HENVISNINGER TIL SPROG	96
D.12.	FODNOTER OG INSTRUKTIONER TIL PUBLIKATIONSKONTORET	96

BILAG I Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles
praktiske vejledning til alle, der arbejder med affattelse af EU-
lovgivning

BILAG II Generel struktur for en retsakt, som vedtages efter den
almindelige lovgivningsprocedure

Markering i denne håndbog

Følgende markering benyttes i denne håndbog for at lette læsbarheden:
Den gennemgående skrifttype er "Verdana" med undtagelse af ordlyd, der skal indsættes i lovgivningsmæssige retsakter, som er i "Times New Roman".

Derudover benytter håndbogen følgende markering for standardformuleringer:

...	Valgfri ordlyd uden eksempel
[xxxx]	Valgfri ordlyd med eksempel
[xxxx/xxxx]	Begrænsede muligheder er angivet
[xxxx/xxxx/....]	Muligheder er angivet, men der er også andre muligheder
xxxxx(xx)	Sprogspecifikke muligheder, såsom fælleskøn/intetkøn eller ental/flertal
[xxxxxxxxxxxxx]	Forklaringer (i Verdana)

A. DEL A — MODEL FOR RETSAKT

Tekst i retsaken	Bemærkning
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING [(EU)/(EU, Euratom)] [20151]/[1] af ... om ...	A.1. Titel på en forordning Gældende generelle regler: Se punkt <u>8</u> i den fælles praktiske vejledning (FPV) og punkt D.1 Særlige regler og ordlyd: – ændringsretsakter: Se punkt 8.3, 18.9 og 18.10 i FPV og punkt D.1.4.2 – kodifikation: Se punkt C.3.1 – omarbejdning: Se punkt C.4.1
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) [20151]/[1] af ... om ...	A.2. Titel på et direktiv Gældende generelle regler: Se punkt <u>8</u> i FPV og punkt D.1 Særlige regler og ordlyd: – ændringsretsakter: Se punkt 8.3, 18.9 og 18.10 i FPV og punkt D.1.4.2 – kodifikation: Se punkt C.3.1 – omarbejdning: Se punkt C.4.1
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE (EU) [20151]/[1] af ... om ...	A.3. Titel på en afgørelse Gældende generelle regler: Se punkt <u>8</u> i FPV og punkt D.1 Særlige regler og ordlyd: – ændringsretsakter: Se punkt 8.3, 18.9 og 18.10 i FPV og punkt D.1.4.2 – kodifikation: Se punkt C.3.1 – omarbejdning: Se punkt C.4.1

Tekst i retsakt	Bemærkning
(kodifikation)	B. Ordlyd, der skal benyttes i alle kodifikationer Se punkt C.3.1
(omarbejdning)	C. Ordlyd, der skal benyttes i alle omarbejdninger Se punkt C.4.1
(EØS-relevant tekst)	D. Ordlyd, der skal benyttes, når retsaktens genstand henhører under aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde
EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –	E. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel ...,	F. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter Angiv retsaktens retsgrundlag i TEUF Gældende regler: Se punkt 9.1 , 9.3 , 9.4 , 9.6 , 9.8 og 9.13 i FPV og punkt D.2.2
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel ...,	G. Ordlyd, der kun skal benyttes, når retsaktens har et dobbelt retsgrundlag med det ene fra TEUF og det andet fra Euratomtraktaten Angiv retsgrundlaget for retsaktens i Euratomtraktaten Gældende regler: Se punkt 9.1 , 9.3 , 9.4 , 9.6 , 9.8 og 9.13 i FPV og punkt D.2.2

Tekst i retsакten	Bemærkning
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,	H.1. Ordlyd, der skal benyttes, når den almindelige lovgivningsprocedure er blevet påbegyndt ved et forslag fra Kommissionen
under henvisning til initiativ fra ... [navne på medlemsstaterne]	H.2. Ordlyd, der skal benyttes, når den almindelige lovgivningsprocedure er blevet påbegyndt på initiativ af en fjerdedel af medlemsstaterne (muligt retsgrundlag: tredje del, afsnit V, kapitel 4 og 5, i TEUF om retligt samarbejde i straffesager og politisamarbejde)
under henvisning til begæring fra Domstolen,	H.3. Ordlyd, der skal benyttes, når den almindelige lovgivningsprocedure er blevet påbegyndt på begæring af Domstolen (muligt retsgrundlag: artikel 257 og 281 i TEUF samt statuten for Domstolen)
under henvisning til henstilling fra Den Europæiske Centralbank,	H.4. Ordlyd, der skal benyttes, når den almindelige lovgivningsprocedure er blevet påbegyndt på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank (muligt retsgrundlag: artikel 129, stk. 3, i TEUF)
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,	I. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter (også når retsaktens genstand hører under Unionens enekompetence)

Tekst i retsakt	Bemærkning
under henvisning til udtalelse fra Europa-Kommissionen,	J. Ordlyd, der skal benyttes, når Kommissionen har afgivet udtalelse i henhold til artikel 294, stk. 15, andet afsnit, i TEUF Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 vedrørende yderligere regler
under henvisning til udtalelse fra Domstolen,	K. Ordlyd, der skal benyttes, når Domstolen har afgivet udtalelse i henhold til retsaktens retsgrundlag Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 vedrørende yderligere regler

Tekst i retsakten	Bemærkning
under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank,	L. Ordlyd, der skal benyttes, når Den Europæiske Centralbank har afgivet udtalelse i henhold til retsaktens retsgrundlag eller artikel 127, stk. 4, i TEUF Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 vedrørende yderligere regler
under henvisning til udtalelse fra Revisionsretten,	M. Ordlyd, der skal benyttes, når Revisionsretten har afgivet udtalelse i henhold til retsaktens retsgrundlag eller artikel 287, stk. 4, andet afsnit, i TEUF Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 vedrørende yderligere regler

Tekst i retsaken	Bemærkning
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,	N. Ordlyd, der skal benyttes, når Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har afgivet udtalelse i henhold til retsaktens retsgrundlag eller artikel 304 i TEUF Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 for yderligere regler
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,	O. Ordlyd, der skal benyttes, når Regionsudvalget har afgivet udtalelse i henhold til retsaktens retsgrundlag eller artikel 307 i TEUF. Se punkt 9.10 i FPV vedrørende fodnoten til denne henvisning Hvis høringen ikke har ført til en udtalelse, skal henvisningens ordlyd tilpasses: Se punkt D.2.5.1 Se punkt D.2.5.2, D.2.5.3 og D.2.5.4 vedrørende yderligere regler
efter den almindelige lovgivningsprocedure, og	P.1. Ordlyd, der skal benyttes, når retsaken er vedtaget ved første- eller andenbehandling Se punkt D.2.6.1 og D.2.6.2 vedrørende fodnoten til denne henvisning
efter den almindelige lovgivningsprocedure, på grundlag af fælles udkast godkendt af Forligsudvalget den ..., og	P.2. Ordlyd, der skal benyttes, når retsaken er vedtaget ved tredjebehandling Se punkt D.2.6.3 vedrørende fodnoten til denne henvisning

Tekst i retsakten	Bemærkning
ud fra følgende betragtning(er):	Q. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter
(1) ... (2) (...)... –	R. Alle retsakter indeholder en eller flere betragtninger Generelle regler for betragtninger: Se punkt <u>10</u> og <u>11</u> i FPV og punkt D.3 Særlige regler og ordlyd: – delegerede retsakter: Se punkt C.1.1. – gennemførelsesretsakter: Se punkt C.2.1.1 og C.2.2 – kodifikation: Se punkt C.3.2 – omarbejdning: Se punkt C.4.2.1 og C.4.2.2 i forbindelse med direktiver og C.4.3.1 i forbindelse med forordninger og afgørelser – proportionalitet og nærhed: Se punkt <u>10.15</u> i FPV og punkt C.5 – høringer, der ikke foretages med hjemmel i traktaterne: Se punkt C.6 – ændringsretsakter: Se punkt <u>18.11</u> og <u>18.12</u> i FPV – Schengenretsakter og andre retsakter, der hører under tredje del, afsnit V i TEUF: Se punkt C.12
VEDTAGET DENNE FORORDNING:	S.1. Ordlyd, der skal benyttes i alle forordninger
VEDTAGET DETTE DIREKTIV:	S.2. Ordlyd, der skal benyttes i alle direktiver

Tekst i retsakten	Bemærkning
VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:	S.3. Ordlyd, der skal benyttes i alle afgørelser
<i>Artikel 1</i> <i>Artikel 2</i>	T. Hvis retsakten kun indeholder én artikel, erstattes dette af "<i>Eneste artikel</i>" Artikler kan grupperes i dele, afsnit, kapitler og afdelinger eller underopdeles i nummererede stykker, unummerede stykker, numre, litraer og led: Se punkt <u>4.4</u>, <u>4.5</u>, <u>7.3</u> og <u>15.4</u> i FPV og punkt D.4.3 Standardstruktur for den dispositive del: Se del B Generelle regler for den dispositive del: Se punkt <u>12-15</u> i FPV og punkt <u>D.4</u>
Udfærdiget i ..., den ...	U. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter Udfyldes først, når sted og dato for undertegnelse af Parlamentets og Rådets formænd er kendt
<i>På Europa-Parlamentets vegne</i> <i>På Rådets vegne</i> <i>Formand</i> <i>Formand</i>	V. Ordlyd, der skal benyttes i alle retsakter
BILAG ...	W. Ordlyd, der skal benyttes, når retsakten indeholder et eller flere bilag Generelle regler for bilag: Se punkt <u>22</u> i FPV og punkt <u>D.5</u> Særlige regler og ordlyd: – kodifikation: Se punkt <u>C.3.4</u> – omarbejdning: Se punkt <u>C.4.4</u> – ændringsretsakter: Se punkt <u>C.9.6</u>

B. DEL B — STANDARDSTRUKTUR FOR DEN DISPOSITIVE DEL

Den dispositive del opstilles så vidt muligt efter en standardstruktur. De emner, der dækkes, behandles derfor normalt i den rækkefølge, der er vist i skemaet nedenfor. Ikke alle elementer anført i skemaet forekommer i alle retsakter: De medtages kun, hvis de giver mening i den pågældende retsakt.

Element	Bemærkning
1. Genstand	Retsaktens "genstand" er det, som retsakten drejer sig om Se punkt <u>13</u> i FPV
2. Anvendelsesområde	"Anvendelsesområde" fastlægger, under hvilke faktiske og retlige omstændigheder og på hvilke personer den finder anvendelse Se punkt <u>4.2.1</u> og <u>13</u> i FPV
3. Definitioner	Se reglerne angivet i punkt <u>6</u> og <u>14</u> i FPV og ordlyden angivet i punkt <u>C.7</u>
4. Rettigheder og forpligtelser	Bestemmelserne om rettigheder og forpligtelser udgør retsaktens egentligt normative del, og formuleringen af dem afhænger af, hvad der er formålet med retsakten, og hvor kompleks en regulering den indeholder Se punkt <u>15</u> i FPV
5. Delegerede retsakter	Se regler og ordlyd angivet i punkt C.1.2
6. Gennemførelsesretsakter	Se regler og ordlyd angivet i punkt C.2.1.2
7. Procedureregler	
8. Sanktioner på nationalt plan	Se ordlyden angivet i C.14
9. Retsmidler, der skal garanteres	

Element	Bemærkning
10. Bestemmelser, der ændrer tidligere retsakter	Se regler og ordlyd angivet i punkt <u>18</u> og <u>19</u> i FPV samt i punkt C.8
11. Ophævelse eller forlængelse af tidligere retsakter	Se: • reglerne angivet i punkt <u>21</u> i FPV • ordlyden angivet i punkt C.9 • den særlige ordlyd i forbindelse med kodifikation angivet i punkt C.3.3 • den særlige ordlyd i forbindelse med omarbejdning angivet i punkt C.4.2.3 og C.4.3.2 Nødvendigheden af at anføre begrundelse for ophævelse: Se punkt <u>10.6</u> i FPV
12. Overgangsbestemmelser	Se punkt <u>15.1</u> i FPV
13. Gensidig bistand og meddelelse af oplysninger	
14. Fremtidig evaluering og revision af retsakten	
15. Gennemførelse	Se: • reglerne angivet i punkt <u>20.13</u> og <u>20.14</u> i FPV, • den almindelige ordlyd angivet i punkt C.13, • den særlige ordlyd i omarbejdninger angivet i punkt C.4.2.3
16. Ikrafttræden og den tidsmæssige anvendelse af retsakten	Se: • reglerne angivet i punkt <u>20.1-20.12</u> i FPV, • den almindelige ordlyd angivet i C.10, • den særlige ordlyd i omarbejdning af direktiver angivet i punkt C.4.2.3
17. Umiddelbar anvendelighed eller retsaktens adressater	Se ordlyden angivet i punkt C.11

C. DEL C — STANDARDFORMULERINGER

C.1. ORDLYD I FORBINDELSE MED DELEGEREDE RETSAKTER³

C.1.1. Betragtning

"(...) For at ... [formål] bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, for så vidt angår ... [indhold og omfang]. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

* EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1,

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj."

Fastsætter retsakten flere delegationer af beføjelser, kan læsbarheden af betragtningens første punktum forbedres ved anvendelse af en opsætning med led, hvor hvert led gengiver indholdet og anvendelsesområdet for hver delegation. Anvendes denne opsætning, figurerer betragtningens to sidste punkummer i et andet afsnit.

³ Retlig ramme:
– artikel 290 i [TEUF](#)

– fælles forståelse mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om delegerede retsakter, som bilagt den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016 (EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1 , ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

I henhold til punkt 3 i ovennævnte fælles forståelse og punkt [10.16](#) i FPV skal disse standardformuleringer anvendes i videst muligt omfang.

C.1.2. Artikler

De nødvendige bestemmelser for delegation af beføjelser består af to elementer:

- selve delegationen (se punkt [C.1.2.1](#))
- den nærmere procedure, der skal følges, når disse beføjelser udøves (se punkt [C.1.2.2](#) og [C.1.2.3](#)).

Bestemmelser om delegation af beføjelser kan placeres tæt på de relevante materielle bestemmelser, i slutningen af den relevante overordnede opdeling (del, afsnit, kapitel eller afdeling) eller hen mod slutningen af retsakten. Under alle omstændigheder skal det sikres, at den samme beføjelse ikke delegeres flere gange i teksten.

De bestemmelser, der fastlægger den nærmere procedure, placeres i slutningen af retsakten.

C.1.2.1. Artikel/artikler, der delegerer beføjelser

"Kommissionen [vedtager/tillægges beføjelser til at vedtage] delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel [a] [vedrørende/for at]... [indhold og omfang]."⁴

Supplerende stykke, der tilføjes, når hasteproceduren finder anvendelse:

"Hvis det i forbindelse med... [indhold og omfang] er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel [b] på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel."

⁴ Det er nødvendigt at sondre mellem delegation af beføjelsen til at supplere den lovgivningsmæssige retsakt og delegation af beføjelsen til at ændre den; se navnlig [Domstolens dom af 17. marts 2016, Europa-Parlamentet mod Europa-Kommissionen](#), C-286/14, ECLI:EU:C:2016:183.

C.1.2.2. Artikel om udøvelse af de delegerede beføjelser

"Artikel [a] Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. *[varighed]*

Alternativ 1:

Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel ..., tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den ... [datoen for den lovgivningsmæssige basisretsakts ikrafttræden eller enhver anden dato fastsat af medlovgiverne].

Alternativ 2:

Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel ..., tillægges Kommissionen for en periode på ... år fra den ... [datoen for den lovgivningsmæssige basisretsakts ikrafttræden eller enhver anden dato fastsat af medlovgiverne]. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af ...-årsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

Alternativ 3:

Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel ..., tillægges Kommissionen for en periode på ... år fra den ... [datoen for den lovgivningsmæssige basisretsakts ikrafttræden eller enhver anden dato fastsat af medlovgiverne].

3. Den i artikel ... omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel ... træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på [to måneder] fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med [to måneder] på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ."⁵

C.1.2.3. Supplerende artikel, der tilføjes, når hasteproceduren finder anvendelse:

*"Artikel [b]
Hasteprocedure*

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og finder anvendelse, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel [a][, stk. 6,] gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse."

⁵ Hvor der skal henvises til adskillige bestemmelser som retsgrundlag i tekstafsnittet "En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel ... træder kun i kraft ...", bør man være omhyggelig med at vælge, hvordan forholdet mellem disse bestemmelser udtrykkes (for eksempel "... i henhold til artikel 4 og 6", "... i henhold til artikel 4 eller 6", "... i henhold til artikel 4 og 5 eller artikel 6"). I nogle tilfælde kan det være en simpel og hensigtsmæssig løsning at skrive subjektet "delegeret retsakt" i flertal (for eksempel "6. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til artikel 4 eller 6 træder kun i kraft ...").

C.2. ORDLYD I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSESAKTER⁶

C.2.1. Gennemførelsesretsakter, der er underlagt medlemsstaternes kontrol

Hensigten med disse modeller er at give vejledning ved udarbejdelsen af bestemmelser om gennemførelsesretsakter, der skal vedtages i overensstemmelse med [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#), og de er som sådan ikke bindende. De forskellige dele af modellerne kan anvendes og kombineres fra sag til sag.

C.2.1.1. Betragtninger

C.2.1.1.1. Betragtning, der altid skal anvendes, når basisretsakten indeholder bestemmelser om gennemførelsesbeføjelser, der er underlagt medlemsstaternes kontrol⁷

"(...) [Lovgiver kan fra sag til sag vælge at anføre yderligere begrundelser for behovet for ensartede betingelser] For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen [af denne/dette ... [basisretsakten]/af ... [de relevante bestemmelser i basisretsakten]] bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011^{*}.

* Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>)."

⁶ Retlig ramme:

- artikel 291 i [TEUF](#)
- Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#) af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ I nogle tilfælde tillægger lovgiver Kommissionen gennemførelsesbeføjelser, der ikke er underlagt medlemsstaternes kontrol; i sådanne tilfælde skal betragtningen (eller en særskilt betragtning) afspejle dette uden henvisning til [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#) (se punkt [C.2.2](#)).

C.2.1.1.2. Betragtninger, der skal anvendes i særlige tilfælde

A. Valg af procedure

"(...) [Rådgivningsproceduren/Undersøgelsesproceduren] bør anvendes til vedtagelse af ... [de relevante gennemførelsesretsakter] [med henblik på/, eftersom disse retsakter] ... [begrundelse for undtagelsen til forordning (EU) nr. 182/2011, artikel 2, stk. 2 eller 3, under hensyntagen til arten eller virkningen af gennemførelsesretsakten]."

B. Gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks

"(...) Kommissionen bør vedtage gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks, når det er bydende nødvendigt i behørigt begrundede særligt hastende tilfælde vedrørende ... [gennemførelsesbeføjelserne som beskrevet i de relevante bestemmelser i basisretsakten]."

C.2.1.2. Artikler

De bestemmelser, der er nødvendige for at tillægge gennemførelsesbeføjelser, indeholder to elementer:

- selve tillæggelsen af beføjelser
- den nærmere procedure, der skal følges, når beføjelserne udøves.

Bestemmelser, hvorved der tillægges gennemførelsesbeføjelser, kan placeres tæt på de relevante materielle bestemmelser, i slutningen af den relevante overordnede opdeling (del, afsnit, kapitel eller afdeling) eller hen mod slutningen af retsakten. Under alle omstændigheder skal det sikres, at den samme beføjelse ikke tillægges flere gange i teksten.

De bestemmelser, der fastlægger den nærmere procedure, placeres i slutningen af retsakten.

1. Artikel X

A. Obligatorisk artikel (artikel, der tillægger Kommissionen gennemførelsesbeføjelser⁸)

"Artikel [X]

... [beskrivelse af gennemførelsesretsakterne]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter [rådgivningsproceduren/undersøgelsesproceduren], jf. artikel [Y][, stk. y].

B. Fakultativ artikel (foreskriver også gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks)

"Artikel [X]

... [beskrivelse af gennemførelsesretsakterne]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter [rådgivningsproceduren/undersøgelsesproceduren], jf. artikel [Y][, stk. y].

Når det er bydende nødvendigt i behørigt begrundede særligt hastende tilfælde [vedrørende ...] vedtager Kommissionen efter proceduren i artikel [Y][, stk. z.] gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks."⁹

Beslutter lovgiver at anvende muligheden i artikel 8, stk. 2, i [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#) til i basisretsakten at fastsætte en alternativ maksimumsperiode for gyldigheden af gennemførelsesretsakten, der finder anvendelse straks, kan følgende formulering anvendes i stk. 2:

"Artikel [X]

... [beskrivelse af gennemførelsesretsakterne]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter [rådgivningsproceduren/undersøgelsesproceduren], jf. artikel [Y][, stk. y].

I behørigt begrundede særligt hastende tilfælde [vedrørende ...] vedtager Kommissionen efter proceduren i artikel [Y][, stk. z.] gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks. Disse retsakter er gældende i højst ...".

⁸ Der skal indsættes en sådan bestemmelse for hver gennemførelsesbeføjelse.
⁹ I dette tilfælde er disse gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks, gældende i højst seks måneder.

2. Artikel Y

"Artikel [Y]

Udvalgsprocedure

[Ordlyd, der skal anvendes, når udvalget allerede er nedsat i henhold til gældende lovgivning:]

1. Kommissionen bistås af ... [navnet på udvalget] nedsat ved ... [henvisning til den retsakt, i henhold til hvilken udvalget blev nedsat]. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

[Ordlyd, der skal anvendes, når der er tale om et nyt udvalg:]

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

[Ordlyd, der skal anvendes, når basisretsakten foreskriver anvendelse af rådgivningsproceduren:]

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

[Beslutter lovgiver at anvende muligheden i artikel 3, stk. 5, andet afsnit, i [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#), vil følgende kunne være en af flere mulige formuleringer, som nævnte bestemmelse dækker:]

Når udvalgets udtalelse indhentes efter en skriftlig procedure, afsluttes proceduren uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller [... [antal medlemmer] udvalgsmedlemmer/et flertal på ... [flertallets karakter anføres: simpelt flertal, to tredjedeles flertal osv.]] af udvalgsmedlemmerne anmoder herom, inden for tidsfristen for afgivelse af udtalelsen.

[Ordlyd, der skal anvendes, når basisretsakten foreskriver anvendelse af undersøgelsesproceduren:]

3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

[Beslutter lovgiver at anvende muligheden i artikel 3, stk. 5, andet afsnit, i [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#), vil følgende kunne være en af flere mulige formuleringer, som nævnte bestemmelse dækker:]

Når udvalgets udtalelse indhentes efter en skriftlig procedure, afsluttes proceduren uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller [...] [antal medlemmer] udvalgsmedlemmer/et flertal på ... [flertallets karakter anføres: simpelt flertal, to tredjedeles flertal osv.] af udvalgsmedlemmerne anmoder herom, inden for tidsfristen for afgivelse af udtalelsen.]

[Beslutter lovgiver at anvende muligheden i artikel 5, stk. 4, andet afsnit, litra b), i [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#) til i basisretsakten for at fastsætte, at et udkast til gennemførelsesretsakt ikke kan vedtages, hvis der ikke er afgivet en udtalelse, tilføjes følgende afsnit:]

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.

[Ordlyd, der skal anvendes, når basisretsakten foreskriver anvendelse af hasteproceduren:]

4. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 8 i forordning (EU) nr. 182/2011 sammenholdt med dennes [artikel 4/artikel 5] anvendelse."

C.2.2. Gennemførelsesretsakter, der ikke er underlagt medlemsstaternes kontrol

I nogle tilfælde tillægger lovgiver i basisretsakten Kommissionen gennemførelsesbeføjelser, der ikke er underlagt medlemsstaternes kontrol¹⁰; i sådanne tilfælde bør dette afspejles i en særskilt betragtning (eller i særskilte betragtninger), idet der ikke henvises til [forordning \(EU\) nr. 182/2011](#), for så vidt angår beføjelser, der ikke er underlagt en sådan kontrol.

¹⁰ For eksempel gennemførelsesretsakter vedrørende konkurrence inden for landbrug, udbudsprocedurer osv.

Det er hensigten, at denne model skal anvendes sammen med modellerne for gennemførelsesretsakter, der skal kontrolleres af medlemsstaterne.

BETRAGTNINGER

Betragtninger, der skal anvendes:

- 1) hvis **ingen** af de gennemførelsesbeføjelser, som Kommissionen tillægges i basisretsakten, **er underlagt** medlemsstaternes kontrol:

"(...) [Lovgiver kan fra sag til sag vælge at anføre yderligere begrundelser for behovet for ensartede betingelser.] For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen [af denne/dette ... [basisretsakten]/af ... [de relevante bestemmelser i basisretsakten]] bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser."

- 2) hvis **nogle** af de gennemførelsesbeføjelser, som Kommissionen tillægges i basisretsakten, **ikke er underlagt** medlemsstaternes kontrol, mens **andre** af de tillagte gennemførelsesbeføjelser **er underlagt en sådan kontrol**:

"(...) [Lovgiver kan fra sag til sag vælge at anføre yderligere begrundelser for behovet for ensartede betingelser] For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen [af denne/dette... [basisretsakten] /af ... [de relevante bestemmelser i basisretsakten]], bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser.

(...) De gennemførelsesbeføjelser, der vedrører ... [de relevante bestemmelser i basisretsakten, som tillægger Kommissionen gennemførelsesbeføjelser, der er underlagt medlemsstaternes kontrol], bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011*.

* Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>)."

C.3. SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED KODIFIKATION¹¹

C.3.1. Titel

1. Efter titlen på den kodificerende retsakt angives, at der er tale om en kodifikation¹².

Eksempel:

**"EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDETS FORORDNING [(EU)/(EU,
Euratom)] [2015]/[1]
af ...
om ...
(kodifikation)"**

2. Titlen på den kodificerende retsakt kan om nødvendigt ajourføres.

Eksempel:

Rådets direktiv 78/933/EØF af 17. oktober 1978 **om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning** om montering af lygter og lyssignaler på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer

blev kodificeret ved:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/61/EF af 13. juli 2009 om montering af lygter og lyssignaler på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer

¹¹ Retlig ramme: [aftale mellem institutionerne af 20. december 1994 om en hurtig arbejdsmetode ved officiel kodifikation af lovtekster](#) (EFT C 102 af 4.4.1996, s. 2).

¹² Termen "(kodifikation)" **er ikke** en del af titlen.

C.3.2. Betragtninger

C.3.2.1. Første betragtning

"(1) [Forordning/Direktiv/Afgørelse/Beslutning] ...^{*} er blevet ændret væsentligt [flere gange]^{**}. [Forordningen/Direktivet/Afgørelsen/Beslutningen] bør af klarheds- og rationaliseringshensyn kodificeres.

^{*} [Forordning/Direktiv/Afgørelse/Beslutning] ... (EUT L ...).

^{**} Jf. bilag [N] [, del A]."

NB: Hvis titlen på den retsakt, der skal kodificeres, er blevet ændret, affattes den tilknyttede fodnote således:

^{*} [Forordning/Direktiv/Afgørelse/Beslutning] ... (EUT L ...). Den oprindelige titel var " ...". Den blev ændret ved [ændringsretsakten] (EUT L ...)."

C.3.2.2. Sidste betragtning i tilfælde af et kodificerende direktiv

"(...) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag [N], del B, angivne frister for gennemførelse i national ret [og datoer (den deri angivne dato) for anvendelse] af direktiverne."

NB: Andre standardbetragtninger, der allerede findes i den retsakt, der skal kodificeres, eller som normalt indsættes i nye retsakter, bør, hvor det er relevant, indsættes i den kodificerende retsakt. Det kan være nødvendigt at tilpasse eller ajourføre dem.

C.3.3. Artikler

C.3.3.1. Artikel om ophævelse af en forordning eller en afgørelse/beslutning

"Artikel ...

[Forordning/Afgørelse/Beslutning] ... ophæves.

Henvisninger til den ophævede [forordning/afgørelse/beslutning] gælder som henvisninger til nærværende [forordning/afgørelse] og læses efter sammenligningstabellen i bilag [O]."

C.3.3.2. Artikel om ophævelse af et direktiv

"Artikel ...

Direktiv ... som ændret ved [det direktiv (de direktiver)/de retsakter], der er nævnt i bilag [N], del A, ophæves, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag [N], del B, angivne frister for gennemførelse i national ret [og datoer (den deri angivne dato) for anvendelse] af direktiverne.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag [O]."

NB: Det er ikke muligt at indsætte nye standardartikler i en kodificerende retsakt, men det er muligt at ajourføre de eksisterende standardartikler.

C.3.4. Særlige bilag i forbindelse med kodifikation

C.3.4.1. I retsakter, der kodificerer en forordning, afgørelse eller beslutning

"BILAG [N]

Ophævet [forordning/afgørelse/beslutning]

med [oversigt over ændringer]/[ændringer]

[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] [forordning/afgørelse/beslutning] ... (EUT L ...)	
[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] [forordning/afgørelse/beslutning] ... (EUT L ...)	[Kun ...]
[Tiltrædelsesakt ...]	[Kun ...]

C.3.4.2. I kodificerende direktiver

"BILAG [N]

Del A

Ophævet direktiv
med [oversigt over ændringer]/[ændringer]
(jf. artikel)

[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv ... (EUT L ...)	
[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv ... (EUT L ...)	[Kun ...]
[Tiltrædelsesakt ...]	[Kun ...]

Del B

Frister for gennemførelse i national ret [og anvendelsesdato(er)]

(jf. artikel)

Direktiv	Gennemførelsesfrist	[Anvendelsesdato]
		..."

C.3.4.3. I alle kodificerende retsakter

"BILAG [O]

SAMMENLIGNINGSTABEL

[Forordning/Afgørelse/Beslutning/Direktiv]

Nærværende
[forordning/afgørelse/direktiv]

Artikel ...[, stk. ...]

Artikel ...[, stk. ...]

Artikel ...[, stk. ...]

Artikel ...[, stk. ...]

...

[Bilag ...]

[Bilag ...]

-

[Bilag ...]

-

[Bilag ...] "

C.4. SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED OMARBEJDNINGER¹³

C.4.1. Titel

Efter titlen på den omarbejdede retsakt angives, at der er tale om en omarbejdning¹⁴.

Eksempel:

**"EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING [(EU)/(EU,
Euratom)] [2015]/[1]
af ...
om ...
(omarbejdning)"**

C.4.2. Særlige standardbetragtninger og -artikler for omarbejdning af direktiver

C.4.2.1. Første betragtning

a) Hvis det direktiv, der skal omarbejdes, er blevet ændret:

"(1) [...]s direktiv [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1]^{*} er blevet ændret væsentligt [flere gange]^{**}. Da der skal foretages yderligere ændringer, bør nævnte direktiv af klarhedshensyn omarbejdes.

^{*} [Navnet på den eller de udstedende institutioner indsættes]s direktiv ... (EUT L...).

^{**} Jf. bilag [N], del A."

¹³ Retlig ramme: [interinstitutionel aftale af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter](#) (EFT C 77 af 28.3.2002, s. 1).

¹⁴ Termen "(omarbejdning)" **er ikke** en del af titlen.

b) Hvis det direktiv, der skal omarbejdes, ikke er blevet ændret:

"(1) Der skal foretages en række ændringer af [...]s direktiv [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1]*. Nævnte direktiv bør af klarhedshensyn omarbejdes.

* [Navnet på den eller de udstedende institutioner indsættes]s direktiv ... (EUT L...)."

C.4.2.2. Afsluttende betragtninger

Næstsidste betragtning

"(...) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til de(t) tidligere direktiv(er). Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, der er uændrede, følger af de(t) tidligere direktiv(er)."

Sidste betragtning

"(...) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til den (de) i bilag [N] [, del B], angivne frist (frister) for gennemførelse i national ret [og datoer (den deri angivne dato) for anvendelse] af direktivet (direktiverne)."

C.4.2.3. Artikler før den afsluttende artikel, der angiver adressaterne

*"Artikel [X]"¹⁵
Gennemførelse*

Model A *(når det ikke er væsentligt, at de nationale bestemmelser finder anvendelse fra samme dato i alle medlemsstaterne)*

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel ... og bilag ...¹⁶ senest den ... [dag/måned/år]. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv (de direktiver), der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

¹⁵ I omarbejdninger benyttes denne ordlyd i stedet for ordlyden angivet i punkt [C.13](#). Den ordlyd, der er benyttet i forslaget fra Kommissionen, kan være lidt anderledes.

¹⁶ De artikler og bilag, der er blevet materielt ændret i forhold til det ophævede direktiv eller de ophævede direktiver, nævnes her.

Model B *(når det er væsentligt, at de nationale bestemmelser finder anvendelse fra samme dato i alle medlemsstaterne)*

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den ... [dag/måned/år] de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme artikel ... og bilag¹⁷. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den ... [dag/måned/år].

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv (de direktiver), der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

¹⁷ De artikler og bilag, der er blevet materielt ændret i forhold til det ophævede direktiv eller de ophævede direktiver, anføres her.

Artikel [Y]
Ophævelse

Direktiv ...[, som ændret ved [det direktiv [de direktiver/de retsakter/...], der er nævnt i bilag [N], del A,] ophæves¹⁸ med virkning fra den ...¹⁹, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til (den) de i bilag [N][, del B], angivne (frist) frister for gennemførelse i national ret [og datoer (den deri angivne dato) for anvendelse] af direktivet (direktiverne).

²⁰ Henvisninger til det ophævede direktiv (de ophævede direktiver) gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag [O].

Artikel [Z]
Ikrafttræden og anvendelse

Dette direktiv træder i kraft på [dagen for/[tyvende]dagen efter] offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel ... og bilag ...²¹ finder anvendelse fra den ...²²."

¹⁸ Indsæt ordlyden "for de medlemsstater, der er bundet af dette direktiv," i tilfælde af omarbejdning og ændring af en gældende retsakt, som er omfattet af tredje del, afsnit V, i TEUF, og som allerede er bindende for Irland (se punkt [C.12.2](#) vedrørende en særlig betragtning for Irland).

¹⁹ Benyttes model A til artikel [X], bliver det den dag, der efterfølger datoen i artikel [X], stk. 1, første afsnit.
Benyttes model B til artikel [X], bliver det den dato, der er angivet i artikel [X], stk. 1, andet afsnit.

²⁰ Indsæt ordlyden "for de medlemsstater, der er bundet af dette direktiv," i tilfælde af omarbejdning og ændring af en gældende retsakt, som er omfattet af tredje del, afsnit V, i TEUF, og som allerede er bindende for Irland (se punkt [C.12.2](#) vedrørende en særlig betragtning for Irland).

²¹ De artikler og bilag, der **ikke er** ændret i forhold til det eller de ophævede direktiver, anføres her.

²² Benyttes model A til artikel [X], bliver det den dag, der efterfølger datoen i artikel [X], stk. 1, første afsnit.
Benyttes model B til artikel [X], bliver det den dato, der er angivet i artikel [X], stk. 1, andet afsnit.

C.4.3. Særlige standardbetragtninger og -artikler for omarbejdning af forordninger, beslutninger og afgørelser

C.4.3.1. Første betragtning

- a) Hvis den forordning, beslutning eller afgørelse, der skal omarbejdes, er blevet ændret:

"(1) [...]s [forordning/beslutning/afgørelse] [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1]* er blevet ændret væsentligt [flere gange]**. Da der skal foretages yderligere ændringer, bør [forordningen/beslutningen/afgørelsen] af klarhedshensyn omarbejdes.

* [Navnet på den eller de udstedende institutioner indsættes]s [forordning/beslutning/afgørelse] ... (EUT L ...).

** Jf. bilag [N]."

- b) Hvis den forordning, beslutning eller afgørelse, der skal omarbejdes, ikke er blevet ændret:

"(1) Der skal foretages en række ændringer af [Navnet på den eller de udstedende institutioner indsættes]s [forordning/beslutning/afgørelse] [(EU)/(EU, Euratom)] [2015]/[1]*. [Forordningen/Beslutningen/Afgørelsen] bør af klarhedshensyn omarbejdes.

* [Navnet på den eller de udstedende institutioner indsættes]s [forordning/beslutning/afgørelse] ... (EUT L ...)."

C.4.3.2. Artiklen før den afsluttende artikel om ikrafttræden

*"Artikel [Y]
Ophævelse*

[Forordning/Beslutning /Afgørelse] ... ophæves.

Henvisninger til [den ophævede [forordning/beslutning/afgørelse]/de ophævede [forordninger/beslutninger/afgørelser]] gælder som henvisninger til nærværende [forordning/afgørelse] og læses efter sammenligningstabellen i bilag [O]."

C.4.4. Bilag

C.4.4.1. I et omarbejdet direktiv

a) der er blevet ændret

"BILAG [N]

Del A

Ophævet direktiv
med [oversigt over ændringer]/[ændringer]
(jf. artikel [Y])

[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv (EUT L ...)	
[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv (EUT L ...)	[Kun ...]
[Tiltrædelsesakt]	[Kun ...]

Del B

Frister for gennemførelse i national ret [og anvendelsesdato(er)]

(jf. artikel [Y])

Direktiv	Gennemførelsesfrist	[Anvendelsesdato]
		... "

b) der ikke er blevet ændret

"BILAG [N]

Frist for gennemførelse i national ret [og anvendelsesdato(er)]

(jf. artikel [Y])

Direktiv	Gennemførelsesfrist	[Anvendelsesdato]
		... "

C.4.4.2. I en omarbejdet forordning, beslutning eller afgørelse, der er blevet ændret

"BILAG [N]

Ophævet [forordning/beslutning/afgørelse]
med [oversigt over ændringer]/[ændringer]

[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] [forordning/beslutning/afgørelse] (EUT L ...)	
[Rådets] [Europa-Parlamentets og Rådets] [forordning/beslutning/afgørelse] (EUT L ...)	[Kun ...]
[Tiltrædelsesakt...]	[Kun ...]"

C.4.4.3. I alle omarbejdede retsakter

"BILAG [O]

Sammenligningstabel

[Forordning/Beslutning/Afgørelse/Direktiv]
[forordning/afgørelse/direktiv]

Nærværende

Artikel ...[, stk. ...]

Artikel ... [, stk. ...]

Artikel ...[, stk. ...]

Artikel ... [, stk. ...]

...

[Bilag ...]

[Bilag ...]

-

[Bilag ...]

-

[Bilag ...]

C.5. ORDLYD I FORBINDELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

C.5.1. Nærhed og proportionalitet

Standardbetragtning:

"(...) Målene for denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] [, nemlig ... [målene anføres, hvor dette er relevant],] kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne ... [årsagerne hertil anføres], men kan på grund af ... [handlingens omfang eller virkninger anføres] bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål."

Det bemærkes, at den faste del af denne standardbetragtning i hovedsagen gengiver ordlyden af de relevante bestemmelser i TEU. Det er nødvendigt i den pågældende betragtning konkret at angive grundene til, at målene for udkastet til retsakt bedre kan nås på EU-plan²³. Der bør derfor udvises omhu ved affattelsen af de variable dele af betragtningen, hvori disse grunde angives.

Det er også muligt at angive disse grunde i andre betragtninger. I givet fald kan det være nyttigt at medtage en reference til disse andre betragtninger i standardbetragtningen (f.eks.: "Af ovennævnte årsager, ...")²⁴.

²³ Vedrørende begrundelsen for en retsakts overholdelse af nærhedsprincippet, se også navnlig:

- principperne i punkt [10.15](#) i FPV
- [Domstolens dom af 4. maj. 2016, Polen mod Parlamentet og Rådet, C-358/14, ECLI:EU:C:2016:323](#), præmis 111-125, og [generaladvokatens forslag til afgørelse i nævnte sag, ECLI:EU:C:2015:848](#), præmis 172-188.

²⁴ Hvis nationale parlamenter har afgivet begrundede udtalelser, der repræsenterer et antal stemmer, der svarer til eller er højere end den grænse, der er fastlagt i artikel 7, stk. 3, i protokol nr. 2 om anvendelse af nærheds- og proportionalitetsprincippet, er det nødvendigt at tilføje særlige betragtninger for at forklare, hvorfor man har valgt at bibeholde behandlingen af udkastet til lovgivningsmæssig retsakt.

C.5.2. Proportionalitet²⁵

Standardbetragtning:

"(...) I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet er det for at virkeliggøre det grundlæggende mål om ... [det overordnede mål anføres] nødvendigt og hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser om ... [de konkrete foranstaltninger, der iværksættes ved den pågældende retsakt, anføres]. Dette/Denne [forordning/direktiv/afgørelse] går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de tilstræbte mål, i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union."

C.5.3. Fravigelse af kravet om at vente til fristen for nationale parlamenters begrundede udtalelser

Standardbetragtning:

"(...) I betragtning af ... [årsagerne til sagens hastende karakter angives] anses det for hensigtsmæssigt at anvende den fravigelse af perioden på otte uger, der er angivet i artikel 4 i protokol nr. 1 om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union, til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab."

Ordlyden kan være anderledes i særlige tilfælde.

I sådanne tilfælde skal standardhenvisningen om fremsendelse af udkastet til retsakten til de nationale parlamenter stadig medtages.

²⁵ Vedrørende begrundelsen for en retsakts proportionalitet, se også principperne i punkt [10.15](#) i FPV.

C.6. ORDLYD I FORBINDELSE MED HØRINGER, DER IKKE HAR
HJEMMEL I TRAKTATERNE

Standardbetragtning:

"(...) [Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse/Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og Det Europæiske Databeskyttelsesråd/...] er blevet hørt i overensstemmelse med [artikel 42, stk. 1, i forordning (EU) 2018/1725/artikel 42, stk. 1 og 2, i forordning (EU) 2018/1725/...] og afgav en udtalelse/deres udtalelser den ... [dato for udtalelsen/udtalelserne] [*].

[_____

* [EUT C ...]]"

Se i denne henseende punkt [D.2.5.4](#).

C.7. ORDLYD TIL OPSTILLING AF DEFINITIONER

Definitioner fastsættes ofte i en særskilt artikel (se punkt 14 i FPV), som normalt opstilles således:

"Artikel 3

Definitioner

I [denne forordning/dette direktiv/denne afgørelse] forstås ved:

- 1) '...': ...[statisk definition]
- 2) '...': ...som defineret i [artikel 4, stk. 1, nr. 43), i forordning (EU) nr. 575/2013]
[dynamisk definition]

..."

Punkterne nummereres med arabertal efterfulgt af slutparentes. Hvis der er behov for flere underopdelinger, anvendes små bogstaver efterfulgt af slutparentes for det andet niveau og små romertal efterfulgt af slutparentes for det tredje niveau.

"I [denne forordning/dette direktiv/denne afgørelse] forstås ved:

- 1) ...
 - a) ...
 - i) ... "

I særlige tilfælde kan andre måder at præsentere definitioner på også benyttes.

Sommetider gælder definitionerne kun for en højere inddeling af en retsakt (del, afsnit, kapitel eller afdeling). Disse definitioner skal helst placeres i artiklen om definitioner, men de kan også forekomme i begyndelsen af den relevante inddeling som følger: "I denne [afdeling] forstås ved "..."" "...":". Uanset hvilken metode der vælges, rejser sådanne definitioner specifikke spørgsmål, navnlig om det er nyttigt at begrænse en definition til en bestemt underinddeling, hvis den definerede term kun omtales i den pågældende underinddeling, eller hvilken mening den definerede term skal gives, hvis den også omtales i en anden underinddeling, osv.

C.8. SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED ÆNDRINGSRETSAKTER

C.8.1. Indledende tekst

C.8.1.1. I tilfælde af flere ændringer af en retsakt

"I [forordning/direktiv/beslutning/afgørelse] ... foretages følgende ændringer:

- 1) I artikel [3][, stk. 1,] ...
 - 2) I artikel [4] ...
- ..."

C.8.1.2. I tilfælde af flere ændringer af et tekstafsnit

Punkterne nummereres med arabertal efterfulgt af slutparentes for det første niveau (kaldet numre), små bogstaver efterfulgt af slutparentes for det andet niveau (kaldet litra) og små romertal efterfulgt af slutparentes for det tredje niveau (kaldet numre).

"[1]) I [artikel ... /stk. ...] foretages følgende ændringer:/[Artikel .../Stk. ...] ændres således:

- a)
- i) ..."

Se eksemplet i punkt 18.1 i FPV på en kombination af flere ændringer til en retsakt og til et tekstafsnit.

C.8.2. Ny affattelse²⁶

— "Artikel [3] [i forordning ...] affattes således:/I [forordning ... affattes artikel [3] således:

"Artikel [3]

...".

— "Artikel [3] [, stk. .../[, første] afsnit/indledningen, /...] affattes således:/ I artikel [3] [, stk. .../...] [i forordning...] affattes [stk. .../ [første] afsnit/indledningen/ordene/...] således:

"[1.] ...".²⁷

²⁶ Når der i den nye tekst henvises til en retsakt, der er offentliggjort i EUT, og som endnu ikke er citeret i den retsakt, der ændres, anføres fodnotehenvisningen med en asterisk (*), og følgende angivelse indsættes **umiddelbart under den nye tekst** inden det afsluttende anførselstegn:

"... [ny tekst]* ...

*...(EUT L...).".

²⁷ Hvor første afsnit i et nummereret stykke erstattes, anføres dette stykkes nummer ikke i den nye tekst. Eksempel:

"Artikel 3, stk. 2, første afsnit, i forordning ... affattes således:/I forordning ... affattes artikel 3, stk. 2, første afsnit, således:

"Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger"

- "I [artikel 3] [i forordning...] ændres [ordet/ordene/udtrykket/udtrykkene] "... " til "... " ²⁸
- "I [artikel 3] [i forordning...] ændres datoen "... " til "... ".

C.8.3. Indsættelse

C.8.3.1. Ordlyd

- "[I forordning ...] indsættes følgende artikel²⁹:
"Artikel [10a]
 ...".
- "[I kapitel VI i forordning ...] indsættes følgende artikel³⁰:
"Artikel [10a]
 ...".
- "[I artikel 3] [i forordning ...] indsættes følgende led [efter [andet] led/før første led]:³¹
 "— ...".
- "[I artikel 3] [i forordning...] indsættes [udtrykket/udtrykkene/ordet/ordene] "... " [efter [udtrykket/ordet] "..."/imellem [udtrykket/ordet] "... " og [udtrykket/ordet] "... "]."³²

²⁸ Se punkt [18.13.1](#) i FPV om ulemper ved udskiftning af ord eller udtryk.

²⁹ I tilfælde af komplekse ændringer kan en henvisning til nummeret på den bestemmelse, der skal indsættes, lette læsningen af ændringsretsakten samt konsolideringsarbejdet.

³⁰ Denne ordlyd benyttes kun, når det er nødvendigt at anføre, i hvilken af tekstens underinddelinger den nye artikel skal indsættes.

³¹ Indsættelse af et led kan have indflydelse på interne eller eksterne referencer til de efterfølgende led. En sådan indsættelse kræver derfor særlig omhu.

³² Se punkt [18.13.1](#) i FPV om ulemper ved indsættelse af ord eller udtryk.

C.8.3.2. Nummerering

Når artikler, nummererede stykker eller andre underopdelinger, der er klassificeret med numre eller litraer, indsættes i den dispositive del i en gældende retsakt, tildeles de nummeret eller litraet for den foregående inddeling på samme niveau efterfulgt af bogstavet "a", "b", "c", "d" osv. (for eksempel "artikel 1a")³³. I særlige tilfælde hvor artikler, stykker eller andre nummererede inddelinger indsættes før en inddeling på samme niveau, der står først, betegnes de "artikel **-1**", "artikel **-1a**", "stk. **-1**", "stk. **-1a**", "litra **-a**", "litra **-aa**)" osv.³⁴

Når artikler, nummererede stykker eller andre inddelinger, der er klassificeret med numre eller litraer, indsættes, bør de efterfølgende artikler, stykker eller andre inddelinger **ikke omnummereres**, idet andre retsakter muligvis allerede henviser til dem (se punkt 18.2 i FPV). Omnummerering bør udelukkende benyttes ved kodifikation eller omarbejdning.

C.8.4. Tilføjelse

C.8.4.1. Ordlyd

— I artikel [3] [i forordning ...] tilføjes følgende stykke³⁵:

"[4.] ...".

— I artikel [3] [i forordning ...] tilføjes følgende stykke:

"...".

³³ Et andet yderligere bogstav er nødvendigt, hvor den samme metode for nummerering allerede er benyttet til den foregående inddeling på samme niveau. For eksempel bruges "artikel 1aa" til en ny artikel indsat mellem artikel 1a og artikel 1b.

³⁴ Mere komplekse indsættelser kan også løses ved brug af bindestreg "-". For eksempel indsættelse af artikel 1-a imellem artikel 1 og artikel 1a.

³⁵ I tilfælde af komplekse ændringer kan en henvisning til nummeret på den bestemmelse, der skal tilføjes, lette læsningen af ændringsretsakten samt konsolideringsarbejdet.

C.8.4.2. Nummerering

Når artikler, nummererede stykker eller andre underinddelinger, der er klassificeret med numre eller litra, tilføjes i den dispositive del i en gældende retsakt, tildeles de det nummer eller litra, der følger efter nummeret eller litraet på den underinddeling på samme niveau, som de følger efter³⁶.

C.8.5. Ordlyd, der udgår³⁷

C.8.5.1. Ordlyd

Når der alene er tale om, at bestemmelser eller dele af bestemmelser udgår, kan følgende ordlyd anvendes:

- "[I forordning ...] udgår artikel [3]."
- "I artikel [3] [i forordning ...] udgår [stk. [1]/[[første] afsnit]/...]."
- "I artikel [3] [i forordning ...] udgår [første] punktum."
- "I artikel [3] [i forordning ...] udgår [udtrykkene/ordene] "...".³⁸

Når en større opdeling (del, afsnit, kapitel eller afdeling) udgår, kan ordlyd såsom "[I forordning ...] udgår kapitel [III]" i princippet ligeledes anvendes. I visse tilfælde kan sådan ordlyd imidlertid bringe læseren i tvivl om, hvorvidt det, der udgår, er den større opdeling med alle de artikler, den indeholder, eller alene opdelingen, idet indholdet forbliver uændret. I sådanne tilfælde kan følgende ordlyd anvendes for at klargøre formålet med sletningen og for at styrke retssikkerheden:

"[Kapitel] [III], der indeholder artikel [12-15], udgår."

"[Kapitel] [III] udgår som en opdeling, og artikel [12-15], som det indeholdt, udgør nu en del af [kapitel] [II]."

³⁶ I særlige tilfælde, hvor det overordnede nummer allerede tidligere er blevet tildelt en bestemmelse, der sidenhen udgår, tildeles den tilføjede inddeling nummeret eller litraet for den foregående inddeling på samme niveau efterfulgt (alt efter hvad der er relevant) af "a", "b", "c", "d", "e" osv. (se punkt [18.2](#) i FPV).

³⁷ Se punkt [10.6](#) i FPV om nødvendigheden af at give begrundelser for sletninger i betragtningerne.

³⁸ Se punkt [18.13.1](#) i FPV om ulemper ved sletning af ord eller udtryk.

C.8.5.2. Nummerering

Når artikler, nummererede stykker, andre basisopdelinger eller underopdelinger, der er klassificeret med numre eller litraer, eller større opdelinger udgår, er det vigtigt at **undgå omnummerering** af efterfølgende artikler, stykker, andre basisopdelinger eller underopdelinger eller større opdelinger, idet andre retsakter muligvis allerede henviser til dem (se punkt 18.2 i FPV). Omnummerering benyttes udelukkende ved kodifikation eller omarbejdning.

C.8.6. I tilfælde af ændringer af et eller flere bilag

C.8.6.1. Standardopstilling (ændringer i bilag)

— Enkelte ændringer af et bilag

Ordlyd, der skal indsættes i artiklerne i ændringsretsakten:

"[Bilaget/Bilagene/Bilag ...] [til forordning (EU) ...] ændres som angivet i [bilaget/bilagene/bilag ...] til [nærværende forordning]."

Ordlyd, der skal indsættes i bilaget til ændringsretsakten:

"BILAG

[Bilaget/Bilagene/Bilag ...] til [forordning ...] ændres således/I [bilaget/bilagene/bilag ...] til [forordning ...] foretages følgende ændringer:

1)"

— Udskiftning af hele bilaget:

Ordlyd, der skal indsættes i artiklerne i ændringsretsakten:

"[Bilaget/Bilag] ... til [forordning ...] erstattes af teksten i [bilaget/bilag ...] til nærværende [forordning]."

Ordlyd, der skal indsættes i bilaget til ændringsretsakten:

"BILAG [...]

"BILAG [...]

...".

- Indsættelse af et nyt bilag:

Ordlyd, der skal indsættes i artiklerne i ændringsretsakten:

"[I forordning ...] indsættes teksten i [bilaget/bilag ...] til nærværende [forordning] som bilag"

Ordlyd, der skal indsættes i bilaget til ændringsretsakten:

"BILAG [...]

"BILAG [...]

...".

Punkt C.8.3.2. finder tilsvarende anvendelse for nummereringen af det nye bilag og de følgende bilag.

- Tilføjelse af et nyt bilag:

Ordlyd, der skal indsættes i artiklerne i ændringsretsakten:

"[Forordning ...] ændres således/I [forordning ...] foretages følgende ændringer:

[(...)] [Bilaget nummereres som bilag I]

(...) indsættes teksten i [bilaget/bilag ...] til nærværende [forordning] som bilag"

Ordlyd, der skal indsættes i bilaget til ændringsretsakten:

"BILAG [...]

"BILAG [...]

..."

Punkt C.8.4.2. finder tilsvarende anvendelse for nummereringen af det nye bilag.

C.8.6.2. Særlige regler for opstilling i tilfælde af småændringer (ved direkte ændring i artiklerne)

- "Bilag ... til [forordning ...] ændres således/I bilag ... [til forordning ...] foretages følgende ændringer:

"1) ...".

- "Forordning ... ændres således/I [forordning ...] foretages følgende ændringer:

"1) ...".

...

[4)] [Titlen på] bilag ... affattes således:

"...".

C.8.7. Ændringer, der ikke vedrører et bestemt sprog

Det hænder, at visse bestemmelser i en ændringsretsakt ikke giver mening for et bestemt sprog, fordi den retsakt, der er genstand for ændringen, i den relevante sprogudgave allerede er i overensstemmelse med ændringen af de andre sprogudgaver.

I sådanne tilfælde gælder det for den pågældende sprogudgave, at nummeret bibeholdes for ændringsbestemmelsen, som ikke finder anvendelse, eller som ikke giver mening, samt at der tilføjes en bemærkning om, at dette "(vedrører ikke den [danske] udgave)".

C.9. ORDLYD I FORBINDELSE MED OPHÆVELSER OG UDVIDELSER

C.9.1. Ophævelse³⁹

Ophævelse, der får virkning på datoen for den ophævende retsakts ikrafttræden:

— "[Forordning ...] ophæves."

Ophævelse, der får virkning på en anden dato:

— "[Forordning ...] ophæves med virkning fra den"

C.9.2. Forlængelse

— "[I artikel ...] [i forordning ...] ændres datoen ... til ..."

C.10. ORDLYD I FORBINDELSE MED IKRAFTTRÆDEN OG TIDSMÆSSIG ANVENDELSE ^{40 41 42}

C.10.1. Ikrafttræden

– "[Denne forordning] træder i kraft på dagen for [[på tyvende]dagen efter] offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*⁴³."

– "[Denne forordning] træder i kraft den"

³⁹ Se punkt [10.6](#) i FPV om nødvendigheden af at begrunde ophævelser i betragtningerne.

For kodifikationer, se den særlige ordlyd angivet i punkt [C.3.3](#).

For omarbejdninger, se den særlige ordlyd angivet i punkt [C.4.2.3](#) og [C.4.3.2](#).

Se punkt [D.10](#) for så vidt angår henvisninger til datoer og tidsbegrænsninger/frister.

⁴⁰ For omarbejdning af direktiver, se den særlige ordlyd angivet i punkt [C.4.2.3](#).

⁴¹ Udtrykkene "herunder" og "inklusive" er overflødige i alle formuleringer angivet i punkt [C.10](#).

⁴² Det kan lette adressaternes anvendelse af en retsakt at fastsætte datoen for ikrafttræden eller datoen for anvendelse til den første dag i et år, et kvartal eller i det mindste en kalendermåned.

⁴³ I tilfælde af tilbagevirkende kraft anvendes formuleringen "træder i kraft **på dagen** for offentliggørelsen ...".

C.10.2. Tidsmæssig anvendelse

Såfremt perioden for anvendelsen af en retsakt eller af visse bestemmelser i en retsakt ikke er fastsat til en ubegrænset periode, der starter på datoen for ikrafttræden (tilbagevirkende kraft⁴⁴, udskudt anvendelse eller begrænset anvendelse), benyttes en af følgende formuleringer i den sidste artikel:

- "[Denne forordning] finder anvendelse [fra den .../indtil den .../fra den ... til den .../...]."
- "[Artikel 3] finder anvendelse [fra den .../indtil den .../fra den ... til den .../...]."
- "[Denne forordning] træder i kraft [dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*].

Den finder anvendelse fra den

[Artikel 3] finder dog anvendelse fra den"

- "[Denne forordning] udløber den"
- "[Artikel 3] ophører med at finde anvendelse den"

Alternativt kan følgende ordlyd benyttes i en artikel, der ikke er den sidste:

- "... i perioden fra den ... til den ..."
- "fra den ... til den ..."
- "[med virkning] fra den ..."

⁴⁴ Begrundelse for anvendelse med tilbagevirkende kraft skal fremsættes i betragtningerne, og der bør i den forbindelse udvises særlig omhu (punkt [10.14](#) i FPV).

C.11. ORDLYD I FORBINDELSE MED UMIDDELBAR ANVENDELSE OG ADDRESSATER

C.11.1. Umiddelbar anvendelse af forordninger

Forordninger, der gælder for og i alle medlemsstater:

"Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat."

Forordninger, der kun gælder for og i visse medlemsstater (for eksempel for de medlemsstater, der deltager i euroen):

"Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne."

Disse afsnit er ikke en del af den sidste artikel i forordningen. De placeres mellem den sidste artikel og ordene "Udfærdiget i ..., den ...".

C.11.2. Adressater for direktiver

Når direktivet er rettet til alle medlemsstater:

"Artikel ...

[Adressater]

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne."

Når direktivet kun er rettet til visse medlemsstater (for eksempel de medlemsstater, der deltager i euroen):

"Artikel ...

[Adressater]

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne."

C.11.3. Adressater for afgørelser

Afgørelser, der er vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure, angiver enten, at de er rettede til alle medlemsstaterne eller visse medlemsstater, eller angiver ikke adressaten nærmere.

Når afgørelsen er rettet til alle medlemsstater:

"Artikel ...

[Adressater]

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne."

Når afgørelsen kun er rettet til visse medlemsstater (for eksempel de medlemsstater, der deltager i euroen):

"Artikel ...

[Adressater]

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne."

C.12. SÆRLIG ORDLYD I FORBINDELSE MED SCHENGENRETSAKTER OG ANDRE RETSAKTER, DER HENHØRER UNDER TREDJE DEL, AFSNIT V, I TEUF

C.12.1. Schengenretsakter

C.12.1.1. Island og Norge – deltagelse i anvendelsen

"(...) For så vidt angår Island og Norge, udgør denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne*, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra ..., i Rådets afgørelse 1999/437/EF**.

* EFT L 176 af 10.7.1999, s. 36,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

** Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengen-reglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>)."

C.12.1.2. Schweiz – deltagelse i anvendelsen på baggrund af en hvilken som helst artikel i TEUF, undtagen artikel 82-89 (tidligere tredje del, afsnit IV, i EF-traktaten)

"(...) For så vidt angår Schweiz, udgør denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne*, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra ..., i afgørelse 1999/437/EF** sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2008/146/EF***.⁴⁵

* EUT L 53 af 27.2.2008, s. 52.

** Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengen-reglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Rådets afgørelse 2008/146/EF af 28. januar 2008 om indgåelse, på Det Europæiske Fællesskabs vegne, af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne (EUT L 53 af 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>)."

⁴⁵ De to afgørelser om associeringen af Schweiz finder fortsat anvendelse, selv efter sammenlægningen af den tidligere tredje del, afsnit IV, i EF-traktaten og afsnit VI i EU-traktaten, og der skal sondres mellem de to tilfælde. Det samme gælder for Liechtenstein.

C.12.1.3. Schweiz – deltagelse i anvendelsen på baggrund af en hvilken som helst af artiklerne 82-89 i TEUF (tidligere afsnit VI i EU-traktaten)

"(...) For så vidt angår Schweiz, udgør denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne*, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra ..., i Rådets afgørelse 1999/437/EF** sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2008/149/RIA***.⁴⁶

* EUT L 53 af 27.2.2008, s. 52.

** Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengen-reglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Rådets afgørelse 2008/149/RIA af 28. januar 2008 om indgåelse, på Den Europæiske Unions vegne, af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne (EUT L 53 af 27.2.2008, s. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/149/oj>)."

⁴⁶ En mere præcis henvisning til afgørelse 1999/437/EF er som regel ikke nødvendig, eftersom den allerede er nævnt i betragtningen vedrørende Island og Norge.

C.12.1.4. Liechtenstein – deltagelse i anvendelsen på baggrund af en hvilken som helst artikel i TEUF, undtagen artikel 82-89 (tidligere tredje del, afsnit IV, i EF-traktaten)

"(...) For så vidt angår Liechtenstein, udgør denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne*, der henhører under det område, der er nævnt i artikel 1, litra ..., i afgørelse 1999/437/EF** sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2011/350/EU***.

* EUT L 160 af 18.6.2011, s. 21.

** Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengen-reglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Rådets afgørelse 2011/350/EU af 7. marts 2011 om indgåelse, på Den Europæiske Unions vegne, af protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, navnlig for så vidt angår afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser og personbevægelser (EUT L 160 af 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>)."

C.12.1.5. Liechtenstein – deltagelse i anvendelsen på baggrund af en hvilken som helst af artiklerne 82-89 i TEUF (tidligere afsnit VI i EU-traktaten)

"(...) For så vidt angår Liechtenstein, udgør denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne*, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra ..., i afgørelse 1999/437/EF** sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2011/349/EU***.⁴⁷

* EUT L 160 af 18.6.2011, s. 3

** Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengen-reglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Rådets afgørelse 2011/349/EU af 7. marts 2011 om indgåelse, på Den Europæiske Unions vegne, af protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, navnlig for så vidt angår retligt samarbejde i straffesager og politisamarbejde (EUT L 160 af 18.6.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/349/oj>)."

⁴⁷ En mere præcis henvisning til afgørelse 1999/437/EF er som regel ikke nødvendig, eftersom den allerede er nævnt i betragtningen vedrørende Island og Norge.

C.12.1.6. Island, Lichtenstein, Norge og Schweiz - deltagelse i udvalg

"(...) Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz associeres som observatører i arbejdet i de udvalg, der bistår Kommissionen i udøvelsen af dens gennemførelsesbeføjelser, hvad angår gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, i overensstemmelse med ordningen af 22. september 2011* mellem Den Europæiske Union og disse associerede stater.

-
- * Ordning mellem Den Europæiske Union og Republikken Island, Fyrstendømmet Liechtenstein, Kongeriget Norge og Det Schweiziske Forbund om disse staters deltagelse i arbejdet i de udvalg, der bistår Europa-Kommissionen i udøvelsen af dens gennemførelsesbeføjelser, hvad angår gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne (EUT L 103 af 13.4.2012, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2012/193/oj)."

C.12.1.7. Danmark – ikkedeltagelse (med mulighed for deltagelse)

"(...) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse], som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. Inden seks måneder efter, at Rådet har truffet foranstaltning om denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] til udbygning af Schengenreglerne, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] i sin nationale lovgivning, jf. artikel 4 i protokollen⁴⁸."

C.12.1.8. Irland – deltagelse

"(...) Irland deltager i denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse] i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, i protokol nr. 19 om Schengenreglerne som integreret i Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og artikel 6, stk. 2, i Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne*.

-
- * Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengen-reglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>)."

⁴⁸ Denne betragtning vil blive revideret, når Danmark har givet meddelelse i henhold til artikel 8, stk. 1, i protokol nr. 22.

C.12.1.9. Irland – ikkedeltagelse

"(...) Denne/Dette [forordning/direktiv/afgørelse] udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF*; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse], som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland⁴⁹.

* Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengen-reglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>)."

C.12.1.10. Nye medlemsstater, for hvilke Schengenreglerne endnu ikke finder anvendelse i fuldt omfang⁵⁰

"(...) Denne/Dette [forordning/direktiv/afgørelse] udgør en retsakt, der bygger på, eller som på anden måde har tilknytning til, Schengenreglerne, jf. henholdsvis [artikel 3, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 2003, artikel 4, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 2005 og artikel 4, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 2011 / artikel 3, stk. 2, i tiltrædelsesakten af 2003, artikel 4, stk. 2, i tiltrædelsesakten af 2005 og artikel 4, stk. 2, i tiltrædelsesakten af 2011]."

C.12.2. Andre retsakter henhørende under tredje del, afsnit V, i TEUF (retsakter, der ikke udgør en udvikling af Schengenreglerne)

C.12.2.1. Danmarks særlige stilling – betragtning

"(...) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse], som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark."⁵¹

⁴⁹ Der foreslås ikke nogen standardbetragtning for tilfælde, der er omfattet af artikel 5, stk. 2-5, i protokol nr. 19.

⁵⁰ Denne betragtning bliver overflødig, så snart de pågældende medlemsstater deltager fuldt ud i Schengen.

⁵¹ Denne betragtning vil blive revideret, når Danmark har givet meddelelse i henhold til artikel 8, stk. 1, i protokol nr. 22.

C.12.2.2. Irland – betragtning om særlig stilling: ikkedeltagelse

"(...) I medfør af artikel 1 og 2 [og artikel 4a, stk. 1,⁵²] i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Irland ikke i vedtagelsen af denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse], som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland."

C.12.2.3. Irland – betragtning om særlig stilling: deltagelse

"(...) I medfør af artikel 3 [og artikel 4a, stk. 1,⁵³] i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Irland (ved skrivelse af ...) meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne/dette [forordning/direktiv/afgørelse]."

C.12.2.4. Retsakter, der erstatter en gældende retsakt, som Irland i forvejen er bundet af (de facto-omarbejdning)

(a) Titel

"EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) [2015]/[1]

af...

om ... og om erstatning af [rammeafgørelse .../direktiv ...]"

⁵² Ordlyd, der indsættes i tilfælde af en retsakt, der ændrer, erstatter eller ophæver (ved at erstatte den, såsom ved omarbejdning) en gældende retsakt, der er bindende for Irland.

⁵³ Ordlyd, der indsættes i tilfælde af en retsakt, der ændrer, erstatter eller ophæver (ved at erstatte den, såsom ved omarbejdning) en gældende retsakt, der er bindende for Irland.

- (b) Særlig betragtning (indsættes nær præambelens slutning og før betragtningerne vedrørende deltagelse eller ikkedeltagelse)

"(...) Dette direktiv har til formål at ændre og udvide bestemmelserne i [rammeafgørelse .../direktiv ...]. Da de ændringer, der skal foretages, er væsentlige både med hensyn til antal og art, bør [rammeafgørelse ... /direktiv ...] af klarhedshensyn erstattes i sin helhed for de medlemsstater, der er bundet af dette [nærværende] direktiv."

- c) Sidste artikel vedrørende erstatning af retsakt

"Artikel [X]

[Erstatning af [rammeafgørelse .../direktiv ...]]

[Rammeafgørelse .../Direktiv ...] erstattes for så vidt angår medlemsstater, der er bundet af dette [nærværende] direktiv, idet dette dog ikke berører disse medlemsstaters forpligtelser for så vidt angår fristen for gennemførelse af nævnte [rammeafgørelse/direktiv] i den nationale lovgivning.

For så vidt angår de medlemsstater, der er bundet af denne/dette [nærværende] rammeafgørelse/direktiv, gælder henvisninger til [rammeafgørelse .../direktiv ...] som henvisninger til dette [nærværende] direktiv."

C.13. ORDLYD AF BESTEMMELSER OM DIREKTIVERS GENNEMFØRELSE⁵⁴

Følgende ordlyd dækker de mest almindelige tilfælde. Den ordlyd, der skal benyttes til at foreskrive direktivers gennemførelse, kan variere afhængigt af de særlige karakteristika for det pågældende direktiv⁵⁵.

- C.13.1. Anvendelse i hver medlemsstat inden for en fastsat periode eller frist

"Artikel ...

1. Medlemsstaterne [sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft/træffer de nødvendige foranstaltninger] for at efterkomme dette direktiv [senest den ... /med virkning fra den .../inden en frist på ... fra datoen for dets ikrafttræden]. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser [Disse foranstaltninger] skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

⁵⁴ For omarbejdninger: Se punkt [C.4.2.3](#) for særlig ordlyd i forbindelse med gennemførelse.

⁵⁵ Den ordlyd, der er benyttet i Kommissionens forslag, kan være anderledes.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de [vigtigste] nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv. [Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.]"

C.13.2. Anvendelse fra den samme dato i alle medlemsstater

"Artikel ...

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør [, efter høring af Kommissionen,] senest den ... de love og bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser fra den

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Fra dette direktivs ikrafttræden drager medlemsstaterne omsorg for, at Kommissionen underrettes om ethvert forslag til love og administrative bestemmelser, som de påtænker at udstede på det af dette direktiv omfattede område, i så god tid, at Kommissionen kan fremsætte sine bemærkninger dertil."

C.13.3. Vedtagelse, offentliggørelse og anvendelse i hver medlemsstat inden for en fastsat periode eller frist

"Article ...

Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den ... de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv inden den De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne."

C.13.4. Medlemsstater, der allerede har lovgivning, som opfylder direktivets krav

"Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de love og administrative bestemmelser, som vedrører gennemførelsen af dette direktiv."

C.13.5. Sempel ret til at træffe foranstaltninger

"Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen om foranstaltninger, som er truffet i medfør af dette direktiv."

C.13.6. Forholdet mellem et direktivs bestemmelser og de nationale gennemførelsesforanstaltninger

I direktiver henvises i visse tilfælde til behovet for i et dokument at forklare forholdet mellem direktivets bestemmelser og de nationale gennemførelsesforanstaltninger vedtaget i de forskellige medlemsstater. Denne henvisning udformes som en betragtning:

"(...) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter* har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.

* EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14."

C.14. ORDLYD VEDRØRENDE SANKTIONER PÅ NATIONALT PLAN

C.14.1. I en forordning

"Medlemsstaterne fastsætter regler om [sanktioner], der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af bestemmelserne i denne forordning, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. [Sanktionerne] skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver [senest den .../straks] Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger og underretter den [straks] om senere ændringer, der berører dem."

C.14.2. I et direktiv

"Medlemsstaterne fastsætter regler om [sanktioner], der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. [Sanktionerne] skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver [senest den .../straks] Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger, og underretter den [straks] om alle senere ændringer, der berører dem."

D. DEL D — YDERLIGERE REGLER FOR UDARBEJDELSE AF RETSAKTER

D.1. UDARBEJDELSE AF DEN FULDE TITEL

D.1.1. Generelt

Se punkt 8 i FPV.

D.1.2. Område

I den fulde titel på retsakter under den almindelige lovgivningsprocedure er området normalt angivet som "(EU)".

I nogle tilfælde har retsakter et dobbelt retsgrundlag, det ene i TEUF og det andet i Euratomtraktaten. I sådanne tilfælde indeholder den fulde titel ordene "(EU, Euratom)".

D.1.3. Nummerering

Når en retsakt vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure forberedes til offentliggørelse, indsætter Publikationskontoret et nummer i retsaktens fulde titel efter henvisningen til det område, det drejer sig om. Siden den 1. januar 2015 har dette nummer skullet indeholde året for offentliggørelse efterfulgt af et løbenummer (for eksempel "2015/1")⁵⁶.

⁵⁶ Se den officielle meddelelse fra Publikationskontoret "[Harmonising the Numbering of EU legal acts](#)" for flere oplysninger.

D.1.4. Titel

D.1.4.1. Korthed

FPV (punkt 8) foreskriver navnlig, at titlen skal være så kortfattet som muligt. Dette kan bl.a. opnås ved at:

- angive en anden retsakt med forkortet titel, jf. punkt 16.10.1 i FPV⁵⁷, og
- anvende forkortede benævnelser (f.eks. "Unionen" i stedet for "Den Europæiske Union", "medlemsstaterne" i stedet for "Den Europæiske Unions medlemsstater", "TEUF" i stedet for "traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde") og undtagelsesvis anvende gængse forkortelser og akronymer (f.eks. "AVS", "OECD", "Europol").

D.1.4.2. Retsakter, der ændrer eller ophæver retsakter

Se punkt 8.3, 18.9, 18.10 og 19.3 i FPV. Det bemærkes, at titlen, når formålet med en retsakt er at ændre en anden retsakt, skal indeholde ordet "ændring" (ord som "erstatte ..." bør ikke benyttes, da de blot udtrykker en enkelt af de retlige former, hvorved der kan foretages ændring af en retsakt).

Rækkefølgen for angivelse af ændrede retsakter i titlen skal tage højde for følgende kriterier:

1. ophavsmand: Retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet angives før Rådets retsakter; Rådets retsakter angives før Kommissionens retsakter

⁵⁷ Dette punkt i FPV giver flere eksempler på ordlyd, der kan gøre titlen unødvendigt besværlig og som derfor bør undgås.

Et andet eksempel er unødigt gentagelse af elementer, der allerede er nævnt i titlen. I følgende eksempel gentages emnet for forordning (EØF) nr. 1408/71 således ikke, selv om det udgør en del af den fulde titel på forordning (EØF) nr. 574/72: "Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 om ændring og ajourføring af forordning (EØF) **nr. 1408/71** om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og af forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) **nr. 1408/71**".

2. dato for retsakt: Flere retsakter, der er vedtaget af samme ophavsmand eller ophavsmænd, angives i kronologisk rækkefølge
3. retsaktens type: Når flere retsakter, som er vedtaget af samme ophavsmand eller ophavsmænd på samme dato, ændres, angives forordninger først efterfulgt af direktiver og derefter afgørelser
4. løbenummer: Flere retsakter af samme type, der er vedtaget af samme ophavsmand eller ophavsmænd, angives fortløbende afhængigt af det løbenummer, som de har fået tildelt af Publikationskontoret, da de blev offentliggjort.

En retsakt, der ophæver en anden retsakt, skal i sin titel indeholde ordet "ophævelse", medmindre den ophævende retsakt er en kodifikation (se punkt [C.3.1](#)) eller en omarbejdning (se punkt [C.4.1](#))⁵⁸. De nærmere regler om ændringsretsakters titler anvendes tilsvarende for ophævelsesretsakters titler.

Titlen på en retsakt, der ændrer og ophæver andre retsakter, angiver først ændringerne og dernæst ophævelserne.

Ændrer eller ophæver en retsakt et meget stort antal retsakter, er det undtagelsesvis ikke nødvendigt at angive dem alle; i stedet kan der anvendes en anden ordlyd, der gør teksten lettere læselig⁵⁹.

D.1.4.3. Kodifikation og omarbejdninger

Der gælder særlige regler for titler på kodificerende retsakter (se punkt [C.3.1](#)) og omarbejdninger (se punkt [C.4.1](#)).

⁵⁸ De regler, der benyttes i Kommissionens forslag, kan være anderledes.

⁵⁹ F.eks. "Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol — Tilpasning til forskriftsproceduren med kontrol — Del 1".

D.1.4.4. Ændring af vedtægten for tjenestemænd

Når det drejer sig om forordninger, der ændrer vedtægten for tjenestemænd, anføres genstanden direkte uden angivelse af forordningen om vedtægten for tjenestemænd (da vedtægtens grundbestemmelser er spredt over flere retsakter):

"EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

(EU, Euratom) [2015]/[1]

af ...

**om ændring af vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union[og
ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Den Europæiske Union] [for så vidt angår
...]"**

og ikke

"EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

(EU, Euratom) [2015]/[1]

af ...

**om ændring af Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 [for så vidt angår
...]"**

D.2. UDARBEJDELSE AF HENVISNINGER

D.2.1. Generelt

Se punkt 9 i FPV.

D.2.2. Henvisninger om retsgrundlag

Se del A, celle F og G.

D.2.3. Henvisninger om udkast til retsakt forelagt lovgiveren

Se del A, celle H.1-H.4.

D.2.4. Henvisning om fremsendelse til de nationale parlamenter

Se del A, celle I.

D.2.5. Henvisninger om høringer

Se del A, celle J-0.

D.2.5.1. Høringer, der ikke fører til udtalelse

Når traktaten kræver høring af en institution eller et organ, men hvor denne høring ikke fører til, at der afgives udtalelse, skal henvisningen vedrørende høringen, der normalt lyder "under henvisning til udtalelse fra ... [institutionens eller organets navn]", erstattes af en henvisning, der lyder "Efter høring af ... [institutionens eller organets navn]". I sådanne tilfælde er henvisningen uden fodnote og uden yderligere præcisering.

D.2.5.2. Når der afgives mere end én udtalelse

Det forekommer, at en institution eller et organ, der høres, afgiver mere end én udtalelse. I sådanne tilfælde nævnes alle de afgivne udtalelser og deres eventuelle offentliggørelse:

Afgiver f.eks. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg to udtalelser, og er begge disse offentliggjort, affattes henvisningen og fodnoten således:

"under henvisning til udtalelserne fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg^{*},

* EUT ... og EUT ..."

Er kun den første af udvalgets udtalelser offentliggjort, affattes henvisningen og fodnoten således:

"under henvisning til udtalelserne fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg*,

* Udtalelse af [17.3.2010] (EUT ...) og udtalelse af [8.9.2011] (endnu ikke offentliggjort i EUT)."

D.2.5.3. Fakultativ høring som foreskrevet i traktaterne

Henvisningen "Under henvisning til udtalelse fra ... [institutionens eller organets navn]" skal også indsættes, når en udtalelse er afgivet som følge af en fakultativ høring eller som følge af et initiativ i henhold til traktaterne (for eksempel i henhold til artikel 304, stk. 1, andet og tredje punktum, i TEUF). I tilfælde, hvor høring af Parlamentet, Rådet eller begge er fakultativ og ikke fører til afgivelse af udtalelse, erstattes henvisningen med en henvisning, der lyder "Efter høring af ... [institutionens eller organets navn]," uden fodnote og uden yderligere præcisering. I tilfælde hvor høring af Kommissionen er fakultativ og ikke fører til afgivelse af udtalelse, anføres dette procedureskridt ikke i en henvisning.

D.2.5.4. Høringer, der ikke er foreskrevet i traktaterne

Udtalelser, der ikke er foreskrevet i traktaterne (for eksempel udtalelser fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse eller fra tekniske organer) refereres ikke i henvisningerne. De refereres normalt hen mod slutningen af betragtningerne med ordlyd som angivet i punkt C.6.

D.2.6. Henvisning om lovgivningsprocedure

D.2.6.1. Vedtagelse ved førstebehandling

Henvisning og fodnote lyder som følger:

"efter den almindelige lovgivningsprocedure*,

* Europa-Parlamentets holdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)] og Rådets afgørelse af"

D.2.6.2. Vedtagelse ved andenbehandling

Henvisning og fodnote lyder som følger:

"efter den almindelige lovgivningsprocedure",

* Europa-Parlamentets holdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)] og Rådets førstebehandlingsholdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)]. Europa-Parlamentets holdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)] [og Rådets afgørelse af ...⁶⁰]."

D.2.6.3. Vedtagelse ved tredjebehandling

Henvisning og fodnote lyder som følger:

"efter den almindelige lovgivningsprocedure, [på grundlag af fælles udkast godkendt af Forligsudvalget den ... ,]"

* Europa-Parlamentets holdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)] og Rådets førstebehandlingsholdning af ...[(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)]. Europa-Parlamentets holdning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)]. Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af ... [(EUT ...)/(endnu ikke offentliggjort i EUT)] og Rådets afgørelse af"

⁶⁰ Ordene "og Rådets afgørelse af..." indsættes, hvor Rådet har vedtaget alle Parlamentets ændringsforslag ved andenbehandling. Ordene indsættes ikke (da de ikke tjener noget formål), hvor Parlamentet ved andenbehandlingen har vedtaget Rådets førstebehandlingsholdning.

D.3. UDARBEJDELSE AF BETRAGTNINGER

Generelle regler for betragtninger: Se punkt 10 og 11 i FPV og del A, celle R.

Særlige regler og ordlyd:

- delegerede retsakter: Se punkt C.1.1
- gennemførelsesretsakter: Se punkt C.2.1.1 og C.2.2
- kodifikation: Se punkt C.3.2
- omarbejdning: Se punkt C.4.2.1 og C.4.2.2 for direktiver og C.4.3.1 for forordninger og afgørelser
- proportionalitet og nærhed: Se punkt 10.15 i FPV og punkt C.5
- høringer, der ikke er foreskrevet i traktaterne: Se punkt C.6
- ændringsretsakter: Se punkt 18.11 og 18.12 i FPV
- Schengen-retsakter og andre retsakter, der henhører under tredje del, afsnit V, i TEUF: Se punkt C.12.

D.4. UDARBEJDELSE AF DEN DISPOSITIVE DEL

D.4.1. Generelt

Se punkt 12-15 i FPV.

D.4.2. Standardstruktur

Se del B.

D.4.3. Underinddelinger

Artikler kan **grupperes** i dele, afsnit, kapitler og afdelinger og **underinddeles** i nummererede stykker, unummererede stykker, numre, litraer og led: Se punkt 4.4, 4.5, 7.3 og 15.4 i FPV.

Af praktiske grunde og navnlig for at fodnotehenvisningerne kan blive ens på alle sprogene, skal teksternes opdeling i **punktummer** (som begynder med stort bogstav og ender med punktum) være den samme i alle sproglige udgaver. Giver dette princip vanskeligheder for et sprogs vedkommende, opdeles et længere punktum ved hjælp af semikolon.

Da artikler og stykker udgør selvstændige enheder, er det nyttigt – og ofte endog nødvendigt – at **gentage udtryk** fra den ene artikel til den næste eller fra det ene stykke til det næste og at indsætte fuldstændige henvisninger for at gøre teksten så klar som muligt, som i følgende eksempel:

I stedet for at skrive:

- "1. Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger ...
2. **Den** vedtager **disse** foranstaltninger efter proceduren i ..."

skrives:

- "1. Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger ...
2. **Kommissionen** vedtager **de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger** efter proceduren i ...".

D.4.4. Opregninger

D.4.4.1. Opregning i en sætning uden indledende tekst

Det anbefales at udtrykke forbindelsen mellem de enkelte led i en opregning på følgende måde:

- i tilfælde af en kumulativ opregning: "og"
- i tilfælde af en alternativ opregning: "enten ... eller ..."
- i tilfælde af en blandet opregning (det vil sige en dobbelt hypotese: ét element i opregningen eller flere eller dem alle): et udtryk som "... eller ... eller begge", eller når en mere elegant løsning ikke findes, og når det ikke er muligt at indsætte indledende tekst, kan udtrykket "og/eller" benyttes.

Bindeordet "eller" bør kun benyttes, når forbindelsen er åbenlys, idet Domstolen har fastslået⁶¹, at dette bindeords mening ændrer sig afhængigt af den kontekst, som det anvendes i.

D.4.4.2. Opregning efter en indledende tekst

Det er vigtigt at sørge for, at hvert element i en opregning koordineres med de andre og står i direkte forbindelse med den indledende tekst. Det anbefales derfor at undgå selvstændige sætninger eller afsnit i en opregning (se navnlig eksemplet i punkt 15.3 i FPV). "Sandwichkonstruktioner", hvor en sætning, der er påbegyndt i den indledende tekst, fortsættes efter opregningen, bør også undgås⁶².

⁶¹ Se Domstolens dom af 12. juli 2005, [Kommissionen mod Frankrig, C-304/02](#), ECLI:EU:C:2005:444, præmis 83.

⁶² For eksempel bør sætningen formuleres således:
"Medlemsstater forbyder fodring af dyr, der holdes eller avles til fødevareproduktion, med følgende:
a) animalske proteiner
b) forarbejdet animalsk protein."
og ikke således:
"Medlemsstater forbyder fodring med:
a) animalske proteiner eller
b) forarbejdet animalsk protein
af dyr, der holdes eller avles til fødevareproduktion."

Endvidere bør det altid udtrykkes klart, om en opregning, der efterfølger en indledende tekst, er kumulativ, alternativ eller blandet (se punkt D.4.4.1). Det bør så vidt muligt gøres i selve den indledende tekst med ord som "[hver af/begge/alle] følgende", "en af følgende" eller "en eller flere af følgende". Når det ikke er muligt at gøre dette i selve den indledende tekst, bør forbindelsen mellem de forskellige elementer i opregningen eksplicit udtrykkes ved tilføjelse af ordet "og", "eller" "og/eller" ved slutningen af det næstsidste element i opregningen. Det bemærkes imidlertid, at denne sidste løsning kan medføre vanskeligheder i forbindelse med senere ændringer af opregningen og på grund af den usikre betydning af bindeordet "eller" (se punkt D.4.4.1).

Indledende tekst afsluttes altid med kolon (:) ⁶³.

Elementerne i en opregning nummereres med små bogstaver efterfulgt af slutparentes for det første niveau (kaldet litraer), små romertal efterfulgt af slutparentes for det andet niveau (kaldet numre) og arabertal efterfulgt af slutparentes for det tredje niveau (kaldet numre). Der anvendes led for det fjerde niveau.

"[Dette direktiv finder anvendelse på]:

a) ...

i) ...

1) ...

— ..."

Som en undtagelse begynder punkterne i artiklen om definitioner (se punkt C.7) og i ændringsbestemmelser (se punkt C.8.1) med arabertal efterfulgt af slutparentes (kaldet numre) for det første niveau, med små bogstaver efterfulgt af slutparentes (litraer) for det andet niveau og små romertal efterfulgt af slutparentes (numre) for det tredje niveau.

Hvert element i en liste, der indgår i en sætning, skrives med **lille begyndelsesbogstav**.

⁶³ Når der ikke er indledende tekst inden litra a), b) osv. inden for et stykke, udgør litraerne selvstændige afsnit og afsluttes med punktum.

D.4.4.3. Opregninger i tabeller

I tabeller skrives elementerne i en opregning enten med lille eller stort begyndelsesbogstav (afhængigt af det system, som ophavsmændene har fastlagt); sommetider er der ingen tegnsætning efter de forskellige elementer.

D.4.5. Overskrifter og indholdsfortegnelser

Artikler kan have overskrifter for at hjælpe læseren med at finde bestemmelser af interesse. Overskrifter bør være korte og bør opsummere artiklens indhold. Fremgangsmåden bør være konsistent gennem hele retsakten: der gives enten overskrifter til alle eller ingen af artiklerne.

Dele, afsnit, kapitler og afdelinger bør alle have en overskrift.

Om nødvendigt kan meget omfangsrige retsakter indledes med en indholdsfortegnelse.

D.5. UDARBEJDELSE AF BILAG

D.5.1. Generelt

Se punkt 22 i FPV.

D.5.2. Form, stil og nummerering

Selvom der ikke findes faste regler for opstilling af bilag, vil anvendelse af følgende retningslinier sikre, at it-systemerne kan genkende de forskellige dele af retsakten på korrekt vis.

Bilag må ikke inddeles i artikler, da dette kan give anledning til forveksling med den dispositive del.

Bilag er normalt underinddelt i punkter, der identificeres ved hjælp af arabertal efterfulgt af punktum for hvert niveau (f.eks. "10.2.3."). Antallet af niveauer bør normalt ikke overstige fem (f.eks. "1.1.1.1.1."). Flere niveauer kan anvendes, hvis det er strengt nødvendigt, idet det kan være at foretrække at anvende en anden struktur. Uanset deres niveau kan nummererede punkter indeholde lavere underopdelinger ved brug af små bogstaver efterfulgt af slutparentes for det første niveau (kaldet litra), små romertal efterfulgt af slutparentes for det andet niveau (kaldet numre), arabertal efterfulgt af slutparentes for det tredje niveau (kaldet numre) og led for det fjerde niveau. Sådanne lavere underopdelinger anvendes normalt kun for opregninger, der følger efter en indledning, og bør undgås, hvor det er muligt. For at gøre henvisningen lettere bør hvert af bilagets afsnit have et nummer. I meget korte bilag kan unummererede afsnit dog anvendes. Et unummereret afsnit kan indføre nummererede punkter, lavere underopdelinger eller tabeller.

Et nummereret punkt kan indeholde:

- en overskrift alene
- et eller flere unummererede afsnit
- en kombination af en overskrift og et eller flere unummererede afsnit.

Højere underopdelinger (del, afsnit, kapitel, afdeling) kan anvendes i bilag. Punkter bør nummereres fortløbende fra begyndelsen til slutningen af bilaget, uafhængigt af om der anvendes højere underopdelinger; i modsat fald vil visse af it-systemernes funktioner ikke være tilgængelige.

Tabeller og billeder kan anvendes hvorsomhelst i bilagene. Ingen af de anvendte billeder bør dog indeholde tekst.

Indeholder et bilag formularer eller andre dokumenter, som vil blive anvendt separat, følges ovenstående retningslinjer kun i det omfang, de ikke gør disse formularer og dokumenter vanskeligere at læse eller mindre anvendelige eller er i strid med andre krav, der gælder for dem.

Indkorporerer et bilag bestemmelser fra en anden kilde (f.eks. et regulativ fra FN's Økonomiske Kommission for Europa) i EU-retten, bør strukturen og nummereringen af disse bestemmelser i bilaget være den samme som i kilden (se dog punkt 17.4 i FPV).

D.5.3. Indholdsfortegnelse

Om nødvendigt kan meget omfangsrige bilag indledes med en indholdsfortegnelse.

D.6. INTERNE HENVISNINGER

D.6.1. Generelt

Se punkt 16, 16.1, 16.1.1, 16.2, 16.4, 16.7-16.9 og 16.17 i FPV.

D.6.2. Generelle henvisninger til retsakten selv

- "denne/nærværende forordning"
- "dette/nærværende direktiv"
- "denne/nærværende afgørelse"⁶⁴

D.6.3. Henvisninger til henvisninger

"i [første] henvisning"

D.6.4. Henvisninger til betragtninger

- Når retsakten indeholder flere nummererede betragtninger: "(i) betragtning [1]"
- Når retsakten kun indeholder én betragtning: "(i) betragtningen"

D.6.5. Henvisninger til en del af den dispositive del

D.6.5.1. Terminologi, der bør benyttes

Benyt ordlyden fastlagt i tredje kolonne i tabellen, der findes i punkt 15.4 i FPV. Der kan henvises til den indledende tekst til en opregning ved hjælp af ord som "indledningen".

⁶⁴ I denne kontekst bliver "denne forordning" altid til "le présent règlement" i franske tekster. "Nævnte" bør benyttes som oversættelse af "that" i danske tekster, når der er risiko for forveksling med en retsakt eller en bestemmelse, der netop er henvist til. Alternativt kan nummeret på den retsakt eller bestemmelse, der netop er henvist til, gentages. Særlig omhu må udvises ved brug af "denne", "nærværende" og "nævnte". "Nærværende" bør benyttes som oversættelse af "this" i danske tekster, hvis der er risiko for forveksling med en anden retsakt eller bestemmelse, der netop er henvist til.

D.6.5.2. Henvisningens opbygning

Når man henviser til en bestemmelse, er det ofte nødvendigt at angive flere underinddelinger for at præcisere det sted i teksten, hvor den findes. Underinddelinger anføres i nedadgående rækkefølge, fra det overordnede til det underordnede niveau.

- artikel 1, stk. 1, andet punktum
- stk. 1, tredje afsnit

Dog er de eneste højere underinddelinger, der henvises til, dem, der ikke er fælles for den bestemmelse, der henvises til, og den bestemmelse, der indeholder henvisningen. Hvis der f.eks. i artikel 3, stk. 1, litra b), første led, henvises til artikel 3, stk. 1, litra a), skrives henvisningen således:

... i litra a),

ikke

... i **artikel 3, stk. 1**, litra a),

eller

... i **dette stykkes** litra a),

Når man angiver artikler, som er placeret inden for en eller flere overordnede opdelinger (del, afsnit, kapitel, afdeling), er det overflødigt at nævne disse, da nummereringen af artiklerne er fortløbende for retsakten som helhed:

artikel 2

ikke

afdeling 1, artikel 2.

Er det imidlertid nødvendigt at nævne den overordnede opdeling for at undgå den risiko for forveksling, der er nævnt i punkt [D.6.5.4](#), anvendes udtrykket "denne/dette/nærværende [artikels/stykkets/litras/nummers/leds/...s]".

Eksempler:

- "i **dette stykkes** litra c)"

- "i **denne artikels** stk. 1, litra d)"

ikke

- "i **dette stykke**, litra c)"

- "i **denne artikel**, stk. 1, litra d)"

Eftersom bilaget i sagens natur udgør en integreret del af den retsakt, det er knyttet til (se punkt [22.3](#) i FPV), bør henvisninger i bilaget til en del af den dispositive del formuleres lige så enkelt som tilsvarende henvisninger, der findes andetsteds i den dispositive del⁶⁵.

Eksempel:

— "den liste, der er fastsat i artikel 4, stk. 3".

D.6.5.3. Flere henvisninger

Når der henvises til flere underopdelinger med samme benævnelse, og en eller flere af dem efterfølges af "lavere" underopdelinger, gælder reglerne under punkt [D.6.5.2](#), og den pågældende benævnelse gentages ved hver henvisning:

Eksempler:

— artikel 1, **artikel** 2, stk. 2, litra a), og **artikel** 3, stk. 1

[ikke "artikel 1, 2, stk. 2, litra a), og 3, stk. 1"]

— **artikel** 2, stk. 1, og **artikel** 5, stk. 2

[ikke "artikel 2, stk. 1, og 5, stk. 2"]

— **stk.** 1, litra a), og **stk.** 2, andet afsnit

[ikke "stk. 1, litra a), og 2, andet afsnit"].

⁶⁵ For så vidt angår henvisninger til et bilags bestemmelser, se punkt D.6.6.

Når underopdelinger af samme type opregnes og ikke ledsages af underordnede opdelinger, benyttes en forenklet måde til henvisning. Opdelingstypen gentages ikke for hver henvisning:

— kapitel I og II

[ikke: "kapitel I og kapitel II"]

— artikel 1, 4 og 9

— artikel 1-4

— artikel 1-4 og 9

— første og tredje led

Henvisningerne angivet ovenfor kombineres ofte:

artikel 1, artikel 3, stk. 5, litra c), artikel 5, stk. 2 og 3, samt artikel 6-9

Hvis en henvisning gives til tre tal, der følger umiddelbart efter hinanden, bør de angives individuelt snarere end i komprimeret form.

Eksempel:

artikel 2, **3 og 4**

[ikke: artikel 2-4]

D.6.5.4. Udtryk, der bør undgås i en henvisning

Såfremt der i en retsakt henvises til en opdeling i samme retsakt, bør ord som "ovenstående", "foranstående" eller "følgende" ikke anvendes i stedet for den nøjagtige henvisning til den pågældende opdeling.

Hertil kommer, at den nøjagtige henvisning ikke bør suppleres med udtryk som "ovenfor" og "nedenfor".

Der er ingen grund til at tilføje "inklusiv(e)" i en opregning af bestemmelser, idet alle de nævnte elementer altid er inkluderet.

Endelig tilføjes udtrykket "denne/dette/nærværende forordnings/artikels/stykket ..." kun, hvis der er risiko for forveksling.

Eksempel:

I stk. 5 i en artikel skriver man, hvis der heri henvises til stk. 1-4 i samme artikel:

"proceduren i stk. 1-4 ..."

og ikke:

"proceduren i **de foregående** stykker ..."

eller:

"proceduren i stk. 1-4 **ovenfor** ..."

eller (undtagen hvis der er risiko for forveksling):

"proceduren i denne/nærværende artikels stk. 1-4 ..."

D.6.6. Henvisninger til bilag

Reglerne fastsat i punkt [D.6.5.2](#) for henvisninger til den dispositive del finder tilsvarende anvendelse på henvisninger til bestemmelser i bilag.

Eksempel:

– "punkt 2.1.3.7, litra a), nr. iii), nr. 2), fjerde led, i [bilaget/bilag [I]]"

Når der er risiko for forveksling, henvises der også til den retsakt, som henvisningen findes i, som følger: "bilaget **til** [denne/nærværende forordning]" eller "[tabellen] i bilaget **til** [denne/nærværende forordning] (ikke: "... **vedlagt** ..." eller "... bilaget **i** denne/nærværende forordning)".

Bilag indgår nødvendigvis som en integreret del af den retsakt, som de er knyttet til (se punkt [22.3](#) i FPV). Formuleringer som "udgør en integreret del af denne [forordning]" bør derfor ikke optræde i henvisninger til bilag.

D.7. EKSTERNE HENVISNINGER

D.7.1. Generelt

Se punkt 16, 16.1, 16.1.2, 16.2, 16.3-16.10, 16.17 og 16.18 i FPV.

D.7.2. Henvisninger til primær ret

D.7.2.1. Traktater

Der henvises først til traktaten om den Europæiske Union, derefter til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og så til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab

Første henvisning:

- "traktaten om den Europæiske Union"
- "traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde"
- "traktaten om oprettelse af det Europæiske Atomenergifællesskab"

Sådanne henvisninger efterfølges ikke af henvisning til offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Senere henvisninger:

Hvis der kun henvises til én traktat i samme tekst, bruges ordet "traktaten".

Hvis der henvises til flere traktater i samme tekst, anvendes så vidt muligt den fulde titel på den pågældende traktat. I passende tilfælde kan nedenstående forkortelser og akronymer benyttes:

- "TEU" for traktaten om Den Europæiske Union
- "TEUF" for traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
- "Euratomtraktaten" for traktaten om oprettelse af det Europæiske Atomenergifællesskab

En kort form kan benyttes i titlen, så den ikke bliver for lang: Se punkt D.1.4.1.

Der henvises til artikler, afdelinger, kapitler, afsnit og dele i TEU og i TEUF i overensstemmelse med nummereringen i de **konsoliderede udgaver**⁶⁶ af disse traktater, efter omnummereringen som følge af Lissabontraktaten, **uden henvisning** til den tidligere nummerering.

Dette gælder også ved **ændring** af retsakter, der er vedtaget før Lissabontraktatens ikrafttræden, og som derfor nødvendigvis indeholder henvisninger efter den tidligere nummerering. I den tekst, der erstatter den gamle, eller som indsættes eller tilføjes, anføres henvisningerne på grundlag af den konsoliderede udgave. Enhver uoverensstemmelse mellem uændret ordlyd af den ændrede retsakt og ordlyd indsat af ændringsretsakten hvad angår nummerering, bliver korrigeret på et senere tidspunkt, nemlig når kodifikation finder sted.

Ved henvisning til en **titel**, som indeholder en henvisning, hvor den tidligere nummerering er brugt, ændres henvisningen i titlen for at følge den konsoliderede udgave. Det ændrede nummer ledsages af en anmærkning tilsvarende den nedenstående:

¹ [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/101/EF af 16. september 2009 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 54, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EUT L 258 af 1.10.2009, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/101/oj>).]

Redaktionel anmærkning: Titlen på [direktiv 2009/101/EF] er justeret under hensyn til omnummereringen af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, jf. Lissabontraktatens artikel 5. Den oprindelige henvisning var til [artikel 48, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab]."

⁶⁶ I henhold til Lissabontraktatens artikel 5 er artiklerne, afdelingerne, kapitlerne, afsnittene og delene i TEU og TEF, som ændret ved Lissabontraktaten, blevet **omnummereret** i overensstemmelse med **sammenligningstabellerne** i bilaget til sidstnævnte traktat, hvoraf de udgør en integrerende del. En **konsolideret udgave** er fastsat på denne baggrund.

D.7.2.2. Protokoller

Første henvisning:

- "Protokol nr. [19] [om Schengenreglerne som integreret i Den Europæiske Union], der er knyttet som bilag [til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde]"

En sådan henvisning efterfølges ikke af en henvisning til offentliggørelse i EUT.

Senere henvisninger:

- protokol nr. [19]

D.7.2.3. Tiltrædelsesakter

- "akten vedrørende [Østrigs, Finlands og Sveriges] tiltrædelse"

eller hvis det er for besværligt at opregne de tiltrædende medlemsstater, og meningen er tydelig:

- "tiltrædelsesakten af [2003]"⁶⁷

Henvisninger til tiltrædelsesakter gives således i forkortet form, uden at den tilsvarende tiltrædelsestraktat nævnes og uden henvisning til EUT.

⁶⁷ Referenceårene for de forskellige tiltrædelsesakter er:

- 1972 (Danmark og Irland)
- 1979 (Grækenland)
- 1985 (Spanien og Portugal)
- 1994 (Østrig, Finland og Sverige)
- 2003 (Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet)
- 2005 (Bulgarien og Rumænien)
- 2011 (Kroatien).

D.7.3. Henvisning til andre retsakter

D.7.3.1. Identifikation af den retsakt, der henvises til

For henvisninger til andre retsakter:

- i titler: Se punkt 16.10.1 i FPV
- i præambelens henvisninger: Se punkt 16.10.2 i FPV
- i resten af retsakten (betragtninger, artikler og bilag): Se punkt 16.10.3 i FPV.

Indeholder betagtingerne, artiklerne eller bilagene en **liste** over retsakter, kan disse, uanset punkt 16.10.3, første led, i FPV angives med deres fulde titel i selve listen og med henvisning til EUT i en fodnote.

Hvis der i betragtningerne, artiklerne eller bilagene angives flere retsakter **af samme type** vedtaget **af den samme institution** (eller de samme institutioner) lige efter hinanden, og det er første henvisning til disse retsakter, anføres retsakternes type og institutionen (eller institutionerne) kun én gang (og gentages altså ikke for hver retsakt), og fodnotehenvisningerne indsættes efter hver retsakts løbenummer.

Eksempel:

"Arbejdstagernes rettigheder bør fortsat være underlagt medlemsstaternes bestemmelser som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/14/EF* og 2009/38/EF**.

* Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/14/EF af 11. marts 2002 om indførelse af en generel ramme for information og høring af arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab (EUT L 80 af 23.3.2002, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

** Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/38/EF af 6. maj 2009 om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne (EUT L 122 af 16.5.2009, s. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>)."

Hvis flere retsakter **af samme type** angives lige efter hinanden i betragtningerne, artiklerne eller bilagene, og disse retsakter allerede er blevet angivet tidligere i retsakten, anføres retsakternes type kun én gang (og gentages altså ikke for hver retsakt).

Eksempel

"Forordning (EU) 2017/1129 og (EU) 2017/1131"

I overensstemmelse med TEUF⁶⁸ skal titlerne på **delegerede retsakter** altid indeholde adjektivet "delegeret" eller "delegerede", og titlerne på **gennemførelsesretsakter** ordningen "gennemførelses-" eller ordene "om gennemførelse af". Disse ord gentages hver gang, der henvises til en delegeret retsakt eller en gennemførelsesretsakt, og ikke kun første gang en retsakt nævnes, men også i efterfølgende henvisninger (eksempel på henvisning for anden gang: "delegeret forordning (EU) 2015/1798").

Visse retsakter offentliggøres i EUT med **to numre**: det ene fra ophavsmanden og det andet fra Publikationskontoret⁶⁹. Begge numre skal angives ved henvisning til en retsakt.

Eksempel:

Første henvisning:

"Den Europæiske Centralbanks afgørelse (EU) 2015/22 (ECB/2015/1)"^{*}

^{*} Den Europæiske Centralbanks afgørelse (EU) 2015/22 af 8. januar 2015 om de nærmere vilkår for omfordelinger af Den Europæiske Centralbanks kapitalandele mellem de nationale centralbanker og justering af den indbetalte kapital (ECB/2015/1) (EUT L 6 af 10.1.2015, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/929/oj>)."

Senere henvisninger:

"Afgørelse (EU) 2015/22 (ECB/2015/1)"

⁶⁸ Artikel 290, stk. 3, vedrørende delegerede retsakter og artikel 291, stk. 4, vedrørende gennemførelsesretsakter.

⁶⁹ Se Publikationskontorets officielle meddelelse "[Harmonising the Numbering of EU legal acts](#)".

På grund af dens særegenhed henvises der i betragtninger, artikler og bilag til **vedtægten for tjenestemænd** og øvrige ansatte i Unionen anført nedenfor på følgende måde:

"vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union [og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Unionen], fastsat ved Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68*.

* EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)."

For henvisninger til retsakter, hvor der i titlen nævnes bestemmelser fra **traktaterne**: Se punkt D.7.2.1.

Kun den **første offentliggørelse** af retsakten anføres i fodnoten. Hverken efterfølgende ændringer eller berigtigelser anføres i fodnoten. Den eneste undtagelse fra denne regel er i tilfælde af kodifikation af en retsakt, hvorpå titlen er blevet ændret (se punkt C.3.2.1), eller hvor en statisk henvisning er tilsigtet (se punkt 16.14 i FPV og punkt D.8.2).

Henvisninger til retsakter skal være **præcise**. Derfor bør generelle henvisninger til retsakter undgås, navnlig i den dispositive del, og henvisninger bør gives til specifikke bestemmelser, hvis det er muligt.

Eksempel:

"proceduren i **artikel 2** i forordning ..."

ikke:

"proceduren i forordning ..."

D.7.3.2. Identifikation af den betragtning, der henvises til

Se både punkt [D.6.4](#) om identifikation af en betragtning og punkt [D.7.3.1](#) om identifikation af en retsakt.

Eksempel:

"betragtning 1 i forordning (EU) 2015/10"

Når der henvises til betragtninger i retsakter, der er vedtaget før den 7. februar 2000 - hvor betragtninger var unummererede - bruges ordenstal: "[første] betragtning".

D.7.3.3. Identifikation af den del af den dispositive del, der henvises til

Se både punkt [D.6.5](#) om identifikation af den relevante del af den dispositive del og punkt [D.7.3.1](#) om identifikation af retsakten.

Eksempel:

"artikel 3, stk. 2, andet afsnit, i forordning (EU) 2015/10"

D.7.3.4. Identifikation af det bilag, der henvises til

Se både punkt [D.6.6](#) om identifikation af bilag og punkt [D.7.3.1](#) om identifikation af retsakten.

Eksempler:

- Når retsakten kun indeholder ét bilag: "bilaget til [forordning ...]"
- Når retsakten indeholder mere end ét bilag: "bilag [I] til [forordning ...]"

D.7.4. Henvisninger til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention

Når der henvises til charteret, er det tilstrækkeligt at henvise til "Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder". En sådan henvisning efterfølges ikke af en henvisning til offentliggørelse i EUT.

Når der henvises til EMRK, skal der henvises til "den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder".

D.7.5. Henvisninger til Europa-Parlamentets beslutninger og afgørelser

Eksempel:

"Europa-Parlamentets [beslutning/afgørelse] af [27. november 2014] [om støtte til forbrugerrettigheder på det digitale indre marked]*

* [EUT .../Endnu ikke offentliggjort i EUT]."

D.7.6. Henvisninger til Rådets resolutioner

Eksempel:

"Rådets resolution af [18. november 2010] [om EU's strukturerede dialog om sport]*

* [EUT .../Endnu ikke offentliggjort i EUT]."

D.7.7. Henvisninger til Kommissionens meddelelser

Eksempel:

"Kommissionens meddelelse af [25. oktober 2013] [om demontering af nukleare anlæg og håndtering af radioaktivt affald: forvaltning af ansvaret på det nukleare område i tilknytning til Det Fælles Forskningscenters (FFC) aktiviteter inden for rammerne af Euratomtraktaten]"

D.7.8. Henvisninger til afgørelser fra EU-Domstolen

I selve teksten indeholder den første henvisning til en af EU-Domstolens afgørelser som minimum afgørelsens type (dom, kendelse, udtalelse) og retsinstansens navn (Domstolen, Retten). Sagens kaldenavn eller dato for afgørelsen kan tilføjes, hvis det findes nyttigt.

Eksempler:

"Forordning (EF) nr. 304/2003 blev annulleret af Domstolen ved dom*, ...

"Domstolens dom af 10.1.2006 i sag C-178/03, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet*, annullerede forordning (EF) nr. 304/2003 ...

En sådan henvisning efterfølges altid af en standardfodnote. Fodnoten skal indikere nedenstående punkter i rækkefølge:

- afgørelsens type (dom, kendelse, udtalelse)
- domstolens navn (Domstolen, Retten)
- dato for afgørelsen
- sagens kaldenavn (som fastsættes af Domstolen i overensstemmelse med dens interne regler: institutioner og medlemsstater angives med kortform, navnet på én af parterne i sagen i tilfælde af en præjudiciel forelæggelse, osv.)
- sagsnummeret
- ECLI-referencen
- den eller de relevante præmisser i afgørelsen, hvor dette skønnes hensigtsmæssigt.

Eksempel:

"* Domstolens dom af 10. januar 2006, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, præmis 60-65."

Denne metode gælder for Domstolens afgørelser, der er udgivet på papir i Samling af Afgørelser samt for nyere afgørelser, der kun er offentliggjort elektronisk.

Hvis der henvises til den samme afgørelse mere end én gang i en retsakt, fastlægges en kort form ved første henvisning (for eksempel "dom i sagen Kommissionen mod Parlamentet og Rådet", "dom af 10. januar 2006" eller "dom i sag C-178/03").

D.7.9. Henvisninger til internationale aftaler

Internationale aftaler, der er offentliggjort i EU-Tidende, angives altid første gang med deres EUT-henvisning, også hvis disse aftaler ikke oprindeligt er EU-aftaler, men f.eks. Europarådsaftaler.

Når en aftale ikke er offentliggjort i EUT, kan det være nyttigt at angive sted og dato for undertegnelsen.

Eksempler:

- "aftalen mellem Kongeriget Norge og Den Europæiske Union om en norsk finansieringsmekanisme (2014-2021)*"

* EUT L 141 af 28.5.2016, s. 11."

- "Wienerkonventionen om traktatretten, undertegnet i Wien den 23. maj 1969,"

Hvis der henvises til den samme internationale aftale mere end én gang i en retsakt, bør der fastlægges en kort form ved første henvisning (for eksempel ("aftalen om en norsk finansieringsmekanisme"))).

Som det fremgår af punkt D.8.1 og D.8.2, bør enhver henvisning til en international aftale angive, om henvisningen er dynamisk eller statisk.

D.7.10. Henvisninger til internationale organisationers retsakter

Henvisninger til internationale organisationers retsakter skal normalt (i selve teksten) fastlægge: retsaktens ophavsmand, type og dato og retsaktens fulde titel (i angivne rækkefølge). Hvis der henvises til den samme retsakt mere end én gang i en retsakt, fastlægges en kort form ved første henvisning (for eksempel ("Den Internationale Arbejdsorganisations henstilling")).

D.7.11. Henvisninger til ikkebindende retsakter

Se punkt 17 i FPV.

D.7.12. Henvisninger til *Den Europæiske Unions Tidende*

Se punkt 3.1 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer.

D.8. DYNAMISKE OG STATISKE HENVISNINGER

D.8.1. Dynamiske henvisninger

Henvisninger er "dynamiske", når det er underforstået, at den bestemmelse, der henvises til, er inklusiv eventuelle ændringer. Se punkt 16.11-16.13 og 16.17 i FPV for en nærmere forklaring.

En henvisning til en bestemmelse i en EU-retsakt er dynamisk bortset fra, når andet er angivet. En henvisning til en bestemmelse i andre retsakter end EU-retsakter skal specifikt angive, at den er dynamisk, hvis dette er hensigten.

Eksempel på en dynamisk henvisning til en bestemmelse i en EU-retsakt:

"artikel 10 i forordning (EU)"

Eksempler på dynamiske henvisninger til en bestemmelse i en ikke-EU-retsakt:

"artikel 10 i konventionen af ... om ... med ændringer,"

"artikel 10 i konventionen af ... om ..., i den seneste udgave, der finder anvendelse i Den Europæiske Union,"

D.8.2. Statiske henvisninger

Det er underforstået, at en henvisning er statisk, når den er rettet mod en bestemt udgave af en bestemmelse. Se punkt 16.14-16.17 i FPV for en nærmere forklaring.

En henvisning til en bestemmelse i en EU-retsakt er kun statisk, når dette er udtrykkeligt angivet. En henvisning til en bestemmelse i en ikke-EU-retsakt bør specifikt udtrykke, at den er statisk, hvis dette er hensigten.

Eksempel på en statisk henvisning til en bestemmelse i en EU-retsakt i en bestemt udgave fra en bestemt dato:

"artikel 10 i forordning (EU) ..., i den udgave, der var i kraft den ...,"

"artikel 10 i forordning (EU) ..., i den udgave, der fandt anvendelse den ...,"

Eksempel på en statisk henvisning til en bestemmelse i en EU-retsakt, som er ændret af en bestemt retsakt:

"artikel 10 i forordning (EU) ..., som ændret ved forordning (EU) ...,"

Eksempel på en statisk henvisning til en bestemmelse i en ikke-EU-retsakt i dens oprindelige udgave:

"artikel 10 i konventionen af ... om ..., i den(s) oprindelige affattelse,"

Eksempel på en statisk henvisning til en bestemmelse i en ikke-EU-retsakt, som er ændret af en bestemt retsakt:

"artikel 10 i konventionen af ... om ... som ændret ved protokollen af... om...,"

D.9. HENVISNINGER TIL ENHEDER

D.9.1. Henvisninger til Unionen og til Euratom-Fællesskabet

Henvisning gives først til Den Europæiske Union og derefter til Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Første henvisning:

- "Den Europæiske Union"
- "Det Europæiske Atomenergifællesskab"

Senere henvisninger:

- "Unionen"
- "Fællesskabet"

En kort form kan benyttes i titlen, så den ikke bliver for lang: Se punkt D.1.4.1.

D.9.2. Henvisninger til EU-institutioner og -organer

Den rækkefølge, disse institutioner og organer optræder i inde i **selve** teksten, følger den rækkefølge, i hvilken de optræder i den del af traktaterne, der handler om institutionerne: Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Unions Domstol, Den Europæiske Centralbank, Revisionsretten, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget, Den Europæiske Investeringsbank. Hvad angår **henvisninger**, er det dog den rækkefølge, der er angivet i del A ovenfor, der følges⁷⁰.

⁷⁰ Jf. også bilag II.

<i>Fuldstændig og officiel benævnelse</i>	<i>Almindelig benævnelse</i>	<i>Forkortelse</i>	<i>Benævnelse i retsakter under den almindelige lovgivningsprocedure</i>
Europa-Parlamentet	Europa-Parlamentet	EP	Europa-Parlamentet
Det Europæiske Råd	Det Europæiske Råd	—	Det Europæiske Råd ¹
Rådet for Den Europæiske Union	Rådet	—	Rådet ²
Europa-Kommissionen ³	Kommissionen	—	(Europa-)Kommissionen ²
Den Europæiske Unions Domstol ⁴	EU-Domstolen (Domstolen) ⁶	CJEU	EU-Domstolen ⁵
Den Europæiske Centralbank	Den Europæiske Centralbank (Centralbanken)	ECB ⁷	Den Europæiske Centralbank
Revisionsretten	Revisionsretten (Retten) ⁵	—	Revisionsretten
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁸	Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (udvalget) ⁵	EØSU	Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
Regionsudvalget	Regionsudvalget (udvalget) ⁵	CoR	Regionsudvalget
Den Europæiske Investeringsbank	Den Europæiske Investeringsbank (banken) ⁵	EIB	Den Europæiske Investeringsbank

¹ Brug altid den fuldstændige benævnelse.

² Brug den fuldstændige benævnelse ved første henvisning i præamblen.

³ Benævnelsen bruges udelukkende i TEU (se artikel 13).

⁴ Den Europæiske Unions Domstol omfatter "Domstolen", "Retten" og specialretterne (artikel 19 i TEU). På nuværende tidspunkt er den eneste specialret, der nogensinde er oprettet, Retten for EU-personalesager (almindelig benævnelse: "EU-Personaleretten"), som fungerede fra 2004 til 2016. En henvisning til en afgørelse fra en af disse retsinstanser bør naturligvis nævne den pågældende retsinstans og ikke institutionen generelt (se punkt D.7.8).

⁵ Anvendes kun, hvis der ikke er risiko for forveksling.

⁶ Dog benyttes udtrykket "Domstolen" i henvisningerne (se del A, celle H.3 og K).

⁷ Forkortelse brugt i protokol nr. 4 om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF.

⁸ Den officielle benævnelse af EØSU i TEUF er "Det Økonomiske og Sociale Udvalg", men som regel tilføjes tillægsordet "Europæiske".

D.9.3. Henvisninger til medlemsstater

En opregning, som kun omfatter medlemsstaterne, følger den latinske alfabetiske rækkefølge efter **landenes navne på deres eget sprog**, der er den samme for alle de sproglige udgaver. Se punkt 7.1.2 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer for flere oplysninger.

Se punkt 7.1 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer for en opregning af benævnelser af medlemsstaterne og valg mellem kort og officiel benævnelse.

D.9.4. Henvisninger til tredjelande

En opregning, som kun omfatter tredjelande, eller som omfatter både tredjelande og medlemsstater, følger som hovedregel den alfabetiske rækkefølge efter benævnelserne **på det anvendte sprog** (for eksempel på dansk: *Filippinerne, Finland, Portugal og Schweiz*). Se punkt 7.1.2 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer for flere oplysninger.

Se punkt 7.1 og bilag A5 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer for en opregning af benævnelser af tredjelande og valg mellem kort og officiel benævnelse.

D.10. HENVISNINGER TIL DATOER OG FRISTER

D.10.1. Generelt

Datoer og frister skal angives tydeligt (se punkt 20 i FPV) og skal så vidt muligt angive **datoen** (dag/måned/år). Ved denne metode undgår man at skulle foretage beregninger med deraf følgende risiko for tvivl og fejl og giver mulighed for en præcis formulering.

Hvor det er muligt, undgås:

- henvisning til en anden artikel, hvori den pågældende dato er nævnt (denne metode forudsætter en præcis, men ofte omstændelig angivelse):

Eksempel på formulering, der bør undgås:

"fra den dato, der er nævnt i artikel 12, stk. 1, første afsnit, andet punktum, ...".

- en beskrivende angivelse (denne metode medfører temmelig lange formuleringer og gør det nødvendigt at finde den relevante bestemmelse).

Eksempel på formulering, der bør undgås:

"den dato, fra hvilken medlemsstaterne skal efterkomme dette direktiv ..."

"tre år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden ..."

I de fleste tilfælde kan man for at forenkle henvisningen erstatte en mere omstændelig henvisning med en konkret dato. Således erstattes sætningen "Kommissionen forelægger en rapport **senest to år fra datoen for denne forordnings ikrafttræden.**" af følgende sætning (hvis forordningen træder i kraft den 1. januar 2015) "Kommissionen forelægger en rapport **senest den 31. december 2016.**".

Såfremt den konkrete dato ikke kendes, når retsakten vedtages, men vil blive kendt, når den offentliggøres (det kan f.eks. være en dato, der fastsættes på grundlag af datoen for offentliggørelsen af den pågældende restsakt), indsættes tre prikker efterfulgt af en forklaring i kantede parenteser om, hvordan den præcise dato skal beregnes. Når retsakten offentliggøres, erstatter Publikationskontoret prikkerne, de kantede parenteser og forklaringerne med den præcise dato.

Eksempel:

"Medlemsstaternes kompetente myndigheder kan tillade deres kreditinstitutter at anvende en 50 % vægtning på lån, der var uindfrie pr. ... [to år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden]. I så fald foretages der en vurdering af ejendommen i henhold til de ovenfor fastsatte vurderingskriterier senest den ... [fem år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden]."

Såfremt den konkrete dato endnu ikke vil være kendt, når retsakten offentliggøres (det kan f.eks. være en dato, der fastsættes på grundlag af en fremtidig begivenhed såsom tiltrædelse af en international organisation), kan det fastsættes i den dispositive del, at Kommissionen i *EU-tidende* skal offentliggøre en meddelelse, der angiver den konkrete dato, når denne er kendt. I så fald er det hensigtsmæssigt at tilføje en sætning i betragtningerne, som angiver, at en sådan offentliggørelse alene har til formål at underrette offentligheden og ikke har nogen retlige følger:

"(...) ... Det er hensigtsmæssigt at sørge for offentliggørelse af en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med angivelse af datoen for ... med henblik på at lette offentlig adgang til denne oplysning."

D.10.2. Ændringsretsakter

Når en dato eller et tidsrum angives med en henvisning til "**nærværende/denne/dette** forordning/afgørelse/direktiv" i en retsakt, der ændrer en anden retsakt af samme type, bør det påses, at man ikke forveksler de to retsakter.

Dette gælder navnlig i tilfælde, hvor henvisningen findes i en del, som indeholder den ændrede tekst i anførselstegn. En sådan henvisning (f.eks. "dette direktivs ikrafttræden") refererer til **den ændrede** retsakt. Når hensigten er at referere til ændringsretsakten, må der ikke henvises direkte til ændringsretsakten i den ændrede tekst, der er indsat i den ændrede retsakt. Det tilstræbte mål kan nås ved at erstatte denne henvisning med en anden angivelse (normalt en konkret dato).

Eksempel (et direktiv fra 2015, der ændrer et direktiv fra 2000):

"Følgende artikel indsættes:

"Artikel 7a

Senest den 31. december 2020 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet på baggrund af disse oplysninger"

og ikke

"Følgende artikel indsættes:

"Artikel 7a

... På grundlag af oplysningerne forelægger Kommissionen **senest fem år efter meddelelsen af dette direktiv** en rapport"⁷¹

D.10.3. Perioders begyndelse

Se punkt 20.17 i FPV⁷².

NB: Anvendelse af udtrykket "efter den ..." frarådes, da det åbner mulighed for misforståelser. Benyttes det alligevel, skal det efterfølges af den dato, der går forud for den dato, som indleder perioden. Således vil et udtryk som "efter den 31. december 2015" betyde "den 1. januar 2016 eller en senere dato".

D.10.4. Perioders ophør

Se punkt 20.18 i FPV⁷³.

D.10.5. Fristudløb (frister)

En frist udløber **kl. 24.00 på den anførte dato**⁷⁴.

⁷¹ Forklaring: Artikel 7a (en ny bestemmelse) skal indsættes i det ændrede direktiv; "dette direktiv" ville derfor betyde direktivet af 2000. En simpel udregning viser dog, at det er 2015-direktivet (+ fem år = 2020), som ophavsmanden havde til hensigt at henvise til (eftersom 2000 + fem år = 2005, hvilket er et år, der allerede er gået i 2015, som er tidspunktet for vedtagelse af ændringsdirektivet.).

⁷² Jf. [Rådets forordning \(EØF, Euratom\) nr. 1182/71 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og tidspunkter](#) (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

⁷³ Jf. [forordning \(EKS, EØF, Euratom\) nr. 1182/71](#).

⁷⁴ Jf. [forordning \(EKS, EØF, Euratom\) nr. 1182/71](#).

Når det drejer sig om afgørelser, der skal træffes, bør følgende udtryk foretrækkes for at gøre det klart, at den sidste dag er omfattet:

"senest den [31. december 2015]"

Når det drejer sig om indgivelse af rapporter, fremsættelse af forslag eller overholdelse af frister for at efterkomme visse krav (f.eks. i forbindelse med direktiver) – tilfælde, hvor det er lidet sandsynligt, at opgaven udføres på den sidste dag – skriver man ganske enkelt:

"inden (før) den [1. januar 2016]"

NB: Udtrykket "inden (før) den ..." skal efterfølges af den dato, der følger efter udløbet af den pågældende periode. Således vil et udtryk som "inden (før) den 1. januar 2016" betyde "senest den 31. december 2015".

D.11. HENVISNINGER TIL SPROG

For benævnelser af sprog og deres rækkefølge i flersprogede og ensprogede tekster, se punkt 7.2.1 og 7.2.2 i Vejledning i Udformning af EU-publikationer.

D.12. FODNOTER OG INSTRUKTIONER TIL PUBLIKATIONSKONTORET

Egentlige fodnoter indeholder oplysninger, som skal trykkes, som de er, i den offentliggjorte tekst. Som hovedregel⁷⁵ indsættes egentlige fodnoter med fortløbende numre og fremgår nederst på siden med den tekst, de vedrører. Hvis egentlige fodnoter indsættes i en bestemmelse, der tilføjer eller erstatter tekst i en gældende retsakt, indsættes fodnoterne undtagelsesvist med en, to, tre osv. asterisker og står umiddelbart efter den ændrende tekstblok.

Tekniske fodnoter er instruktioner til Publikationskontoret om inden offentliggørelse i teksten at indsætte oplysninger af ren teknisk art, som derfor ikke berører indholdet på nogen måde, såsom løbenummeret på en endnu ikke offentliggjort retsakt. Tekniske fodnoter indsættes med et stigende antal plustegn (+). De står altid nederst på siden med den tekst, de vedrører, også når de hører til en bestemmelse, som tilføjer eller erstatter tekst i en gældende retsakt.

⁷⁵ Andre regler kan anvendes for fodnoter, der vedrører tekniske bilag (såsom formularer og tabeller), der strækker sig over flere sider.

Eksempel på hvordan forskellige typer fodnoter kan kombineres:

"Artikel 5

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012¹ ændres således:

1) I artikel 5, stk. 2, tilføjes følgende afsnit:

"Ved udarbejdelsen af udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder som fastsat i dette stykke tager ESMA hensyn til overgangsbestemmelserne for C6-energiderivatkontrakter i artikel 95 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../...^{*+} og artikel 35, stk. 6, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) .../...^{**++}.

* Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../... af ... om ... (EUT ...).

** Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) .../... af ... om ... (EUT ...)."

2) ...

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

⁺ EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS 23/14 (2011/0298(COD)), og indsæt nummer, navn, dato, titel og EUT-henvisning for nævnte direktiv i fodnoten.

⁺⁺ EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på den forordning, der er indeholdt i dokument PE-CONS 78/13 (2011/0295(COD)), og indsæt nummer, navn, dato, titel og EUT-henvisning for nævnte forordning i fodnoten."

Vedrører instruktionen til Publikationskontoret indholdet, f.eks. retsaktens anvendelsesdato eller ikrafttrædelsesdato, sættes denne ikke i en fodnote: tre punktummer indsættes i selve teksten fulgt af instruktionen i skarp parentes (se eksempel i punkt [D.10.1](#)).

BILAG I

Europa-Parlamentets, Rådets og
Kommissionens

fælles praktiske vejledning

til alle,
der arbejder med affattelse af EU-lovgivning

Forord til anden udgave

I mere end ti år har Den fælles praktiske vejledning været et værdifuldt redskab til at sikre, at de retsakter, der udarbejdes af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, er formuleret klart og præcist. Principperne i vejledningen er referencepunkt for lovtekniske spørgsmål for de tre institutioner.

Siden den første udgave af vejledningen blev udsendt i 2000, er der dog sket mange ændringer i det, der nu er blevet til EU-retten. Det har været nødvendigt at samle de delvise opdateringer, der allerede var tilgængelige på nettet, og de tilpasninger, der er indført ved Lissabontraktaten¹, i en ny udgave.

Denne udgave er også blevet forenklet i visse henseender og tager hensyn til de seneste ændringer. Der må forventes at komme yderligere ændringer, og til sin tid vil de skulle integreres i vejledningen af Refleksionsgruppen for lovteknik², som vil være ansvarlig for at sikre, at vejledningen holdes opdateret.

Den fælles praktiske vejledning er et fundament for generelle redaktionelle principper. Hver institution bruger vejledningen sammen med andre instrumenter, som indeholder særlige standardformuleringer og mere detaljerede praktiske regler.

Vejledningen bør efter tilpasning og opdatering fortsætte med at bidrage til kvaliteten af EU-retsakter.

For Europa-Parlamentets
Juridiske Tjeneste

Christian PENNERA
Juridisk Rådgiver

For Rådets
Juridiske Tjeneste

Hubert LEGAL
Juridisk Rådgiver

For Kommissionens
Juridiske Tjeneste

Luis ROMERO REQUENA
Generaldirektør

Bruxelles, den 11. juli 2013

¹ Ved anvendelsen af denne udgave er ordlyden af de fælles retningslinjer, der er vedtaget i den interinstitutionelle overenskomst af 1998 (se forordet til den første udgave), og som indleder underopdelingerne til vejledningen, blevet tilpasset i visse henseender for at tage højde for denne udvikling.

² Refleksionsgruppen blev oprettet i 2010 for at lette samarbejdet mellem de tre institutioner vedrørende lovtekniske spørgsmål.

Forord til første udgave

Den måde, hvorpå fællesskabslovgivningen affattes, har afgørende betydning for, om den er let at forstå og kan anvendes korrekt, og det er derfor vigtigt at værne om kvaliteten af denne affattelse. For at borgerne og virksomhederne kan vide, hvilke rettigheder og forpligtelser de har, for at domstolene kan håndhæve dem, samt for at medlemsstaterne kan omsætte de regler, der skal gennemføres i national lovgivning, korrekt og i tide, bør de retsakter, der vedtages af EU-institutionerne, formuleres på en letforståelig og konsekvent måde efter ensartede principper for, hvordan lovtekster opbygges og affattes.

Siden Det Europæiske Råd i Edinburgh (1992) har nødvendigheden af at lovgive bedre, dvs. med klarere og enklere tekster og efter god lovgivningspraksis, været anerkendt på det højeste politiske niveau. Rådet og Kommissionen har truffet en række foranstaltninger for at imødekomme dette krav¹. Det blev knæsat igen i erklæring nr. 39 om kvaliteten af affattelsen af fællesskabslovgivningen, der er knyttet til slutakten til Amsterdamtraktaten. Efter denne erklæring vedtog de tre institutioner, der er involveret i vedtagelsen af fællesskabsretsakter, nemlig Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, ved en interinstitutionel overenskomst af 22. december 1998² et sæt fælles retningslinjer, der tager sigte på at forbedre kvaliteten af fællesskabslovgivningens affattelse.

Nærværende vejledning, der er udarbejdet af de tre juridiske tjenester i overensstemmelse med nævnte overenskomst, har til formål at uddybe og præcisere disse retningslinjer ved at kommentere dem enkeltvis og illustrere dem med eksempler. Den er tænkt som et hjælpemiddel til alle, der er med til at affatte de mest almindelige fællesskabsretsakter. Den kan desuden tjene som inspirationskilde for affattelsen af alle retsakter, der vedtages i EU-institutionerne, hvad enten der sker inden for rammerne af fællesskabstraktaterne eller de dele i traktaten om Den Europæiske Union, der drejer sig om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik eller politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager.

Denne fælles vejledning vil med fordel kunne bruges sammen med andre mere specifikke hjælpemidler såsom Rådets formularsamling, Kommissionens lovtekniske regler, den af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Publikationer udsendte vejledning i udformning af EU-publikationer og modellerne i LegisWrite. Det vil desuden være en god idé - og ofte nødvendigt - at henholde sig til de relevante bestemmelser i traktaterne og de vigtigste basisretsakter på det pågældende område.

De tre institutioners tjenestegrene opfordres indtrængende til at bruge denne vejledning og fremsætte alle bemærkninger, som de mener kan forbedre den. Bemærkninger kan til enhver tid sendes til den interinstitutionelle gruppe for kvaliteten af retsakters affattelse, der vil sørge for en løbende ajourføring.

¹ Rådet: Resolution af 8. juni 1993 om kvaliteten af affattelsen af EF-lovgivningen (EFT C 166 af 17.6.1993, s. 1). Kommissionen: Generelle retningslinjer for lovgivningspolitikken, dok. SEK(1995) 2255/7 af 18.1.1996.

² Interinstitutionel overenskomst af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for EF-lovgivningens affattelse (EFT C 73 af 17.3.1999, s. 1).

Det er de tre juridiske tjenesters håb, at denne vejledning vil blive brugt af alle, der på den ene eller den anden måde er med til at udarbejde bindende retsakter inden for EU-institutionerne. Derigennem vil alle kunne arbejde sammen for at sikre, at de retsakter, de europæiske borgere præsenteres for, klart afspejler EU's mål og de midler, EU sætter i værk for at virkeliggøre dem.

For Europa-Parlamentets
Juridiske Tjeneste

GARZÓN CLARIANA
Juridisk Rådgiver

For Rådets
Juridiske Tjeneste

J.-C. PIRIS
Juridisk Rådgiver

*For Kommissionens
Juridiske Tjeneste*

J-L. DEWOST
Generaldirektør

Bruxelles, den 16. marts 2000

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD

GENERELLE PRINCIPPER (RETNINGSLINJE 1-6)	6
---	----------

RETSAKTENS FORSKELLIGE DELE (RETNINGSLINJE 7-15)	18
---	-----------

Interne og eksterne henvisninger (RETNINGSLINJE 16 OG 17)	40
--	-----------

Ændringsretsakter (RETNINGSLINJE 18 OG 19)	49
---	-----------

Afsluttende bestemmelser, ophævelses- bestemmelser og bilag (RETNINGSLINJE 20, 21 OG 22)	57
---	-----------

Generelle principper (retningslinje 1-6)

1. **EU-RETSAKTER AFFATTES KLART, ENKELT OG PRÆCIST^{*}.**
- 1.1. En retsakt skal affattes:
 - **klart**, så den er let at forstå og ikke kan misforstås
 - **enkelt**, så den er koncis og uden overflødige elementer
 - **præcist**, så læseren ikke kan være i tvivl om noget.
- 1.2. Dette princip, der bygger på almindelig sund fornuft, stemmer også overens med generelle retsprincipper, bl.a.:
 - princippet om, at alle er lige for loven i den forstand, at loven skal være tilgængelig for og kunne forstås af alle
 - retssikkerhedsprincippet, som siger, at loven skal være forudsigelig i sin anvendelse.
- 1.2.1. Princippet er særligt vigtigt, når der er tale om EU-retsakter. De skal indgå i et system, der ikke blot er komplekst, men også multikulturelt og flersproget (se retningslinje 5).
- 1.2.2. Der er to formål med at anvende dette princip — på den ene side drejer det sig om at gøre retsakterne lettere at forstå, på den anden side om at undgå tvister på grund af dårlig affattelse af teksterne.

^{*)} I denne udgave af Den fælles praktiske vejledning er ordlyden af retningslinjerne, såvel som resten af teksten, blevet tilpasset navnlig for at tage hensyn til de ændringer, der blev foretaget ved Lissabontraktaten.

- 1.3. Bestemmelser, der ikke er affattet klart nok, vil kunne fortolkes restriktivt af Den Europæiske Unions Domstol. Hvis man benytter vage vendinger for at komme uden om problemer opstået under forhandlingerne om den pågældende bestemmelse, kan resultatet således blive det modsatte af det tilsigtede¹.
- 1.4. Det er klart, at der kan være et modsætningsforhold mellem kravet om enkelhed og kravet om præcision. Enkelhed opnås ofte på bekostning af præcisionen og omvendt. I praksis drejer det sig om at finde den rette balance, således at den pågældende bestemmelse formuleres så præcist som muligt, uden at den bliver for vanskelig at forstå. Hvor balancepunktet ligger, kan variere, alt efter hvem reglen er rettet til (se retningslinje 3).

Eksempel på en tekst, hvor denne balance mangler:

»Der indføres en ordning med obligatorisk mærkning af [produktet], som bliver obligatorisk i alle medlemsstater fra den 1. januar 2000. Denne obligatoriske ordning udelukker dog ikke, at en medlemsstat kan beslutte kun at anvende denne ordning på frivillig basis på [produkter], der markedsføres i denne medlemsstat.«

- 1.4.1. Ved affattelsen af retsakter bør man søge at gengive lovgivers hensigt med enkle begreber, så den derefter kan udtrykkes enkelt. Man skal i videst mulige omfang bruge almindeligt sprog. Om fornødent må man lægge større vægt på en klar formulering end på stilistiske hensyn. F.eks. bør man undgå at bruge synonymmer og forskellige vendinger for at udtrykke samme idé.
- 1.4.2. En affattelse, der er grammatisk korrekt og overholder tegnsætningsreglerne, gør det lettere at forstå teksten på det sprog, hvorpå den er affattet, og at oversætte den til andre sprog (se retningslinje 5).
- 2. EU-RETSAKTER AFFATTES UNDER HENSYN TIL, HVILKEN TYPE RETSAKT DER ER TALE OM, OG NAVNLIG OM DEN PÅGÆLDENDE TYPE RETSAKT ER BINDENDE (FORORDNING, DIREKTIV, AFGØRELSE, HENSTILLING M.M.)^{*}.**
- 2.1. De forskellige typer retsakter har hver deres standardopbygning og egne standardformuleringer (se retningslinje 15).

¹ Se Domstolens dom i sag C-6/98, ARD mod Pro Sieben, Sml. 1999 I, s. 7599.

^{*} I denne udgave af Den fælles praktiske vejledning er ordlyden af retningslinjerne, såvel som resten af teksten, blevet tilpasset navnlig for at tage hensyn til de ændringer, der blev foretaget ved Lissabontraktaten.

2.2. Retsakter affattes på en måde, der tager hensyn til retsaktens type.

2.2.1. Eftersom forordninger er umiddelbart gældende og bindende i alle enkeltheder, skal bestemmelserne i dem affattes på en sådan måde, at adressaterne ikke kan være i tvivl om, hvilke rettigheder og forpligtelser der følger af forordningerne. Man bør derfor undgå at henvise til mellemliggende nationale myndigheder, undtagen hvor retsakten foreskriver en supplerende handling fra medlemsstaternes side:

Eksempel:

»Enhver virksomhed fører et register ...«

2.2.2. Direktiver er rettet til medlemsstaterne:

Eksempel:

»Medlemsstaterne drager omsorg for, at alle virksomheder fører et register ...«

De er desuden affattet på en mindre detaljeret måde med henblik på at give medlemsstaterne tilstrækkeligt råderum i forbindelse med gennemførelsen af direktiverne i national ret. Hvis den dispositive del er for detaljeret og ikke giver medlemsstaterne et sådant råderum, vil en forordning være et mere velegnet instrument end et direktiv.

2.2.3. Afgørelser affattes under hensyn til, hvem de er rettet til, men bør samtidig i det væsentligste overholde de formelle regler for almengyldige retsakter:

Eksempel:

»[Medlemsstaten] kan modtage finansiel bistand fra Unionen i forbindelse med det udbrud af afrikansk svinepest, der blev officielt bekræftet den ...«

2.2.4. Sprogbrugen i henstillinger skal tage hensyn til, at deres bestemmelser ikke er bindende:

Eksempel:

»Det henstilles, at medlemsstaterne ...«

- 2.3. Måden, hvorpå en retsakt affattes, skal også tage hensyn til, om den er bindende eller ej.
 - 2.3.1. Valg af verbum og verbaltid afhænger af retsaktens type og de forskellige sprog, og desuden af, om der er tale om betragtninger eller den dispositive del (se retningslinje 10 og 12).
 - 2.3.2. I den dispositive del i bindende retsakter sættes verberne på dansk som hovedregel i nutid — det samme er tilfældet på fransk, mens man på engelsk normalt skriver »shall« efterfulgt af navnemåde. Det bør undgås at anvende fremtid.
 - 2.3.3. I ikkebindende retsakter må der i modsætning hertil ikke anvendes bydende verbalformer eller en opbygning og opstilling, der minder for meget om bindende retsakters.
- 3. VED AFFATTELSEN AF RETSAKTER TAGES DER HENSYN TIL, HVILKE PERSONER RETSAKTEN SKAL FINDE ANVENDELSE PÅ, SÅLEDES AT DE PÅGÆLDENDE KLART KAN FORSTÅ DERES RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE, SAMT TIL, HVEM DER FÅR ANSVARET FOR IVÆRKSÆTTELSEN AF RETSAKTEN.**
- 3.1. Retsakter har forskellige kategorier af adressater, lige fra den brede offentlighed til eksperter på bestemte områder. Hver af disse kategorier må kunne forvente, at der i lovgivningen benyttes et sprog, der er forståeligt for dem.
 - 3.2. At der skal tages hensyn til retsakternes forskellige målgrupper, indebærer, at både retsaktens begrundelse og dens dispositive del må afpasses herefter.
 - 3.3. Det er også afgørende for, hvor let det bliver at gennemføre retsakten.

- 3.4. Ud over adressaterne indebærer retsakter deltagelse af nationale myndigheder på forskellige niveauer f.eks. embedsmænd, videnskabsmænd eller dommere. Sprogbrugen i retsakten bør tage hensyn til den omstændighed, at teksterne kan indeholde tekniske forskrifter, som skal gennemføres af embedsmænd, der er eksperter på det regulerede område.

Eksempel på målrettet formulering:

»Artikel 3

Center for Analyse af Falske Sedler og Database for Falske Sedler og Mønter

1. ESCB's Center for Analyse af Falske Sedler (CAC) og Database for Falske Sedler og Mønter (CCD) oprettes og drives i ECB's regi. Formålet med oprettelsen af CAC er at centralisere den tekniske analyse samt data vedrørende forfalskning af eurosedler udstedt af ECB og NCB'erne. Alle relevante tekniske og statistiske oplysninger vedrørende forfalskning af eurosedler opbevares centralt i CCD.
2. ...
3. Under hensyntagen til eventuelle retlige begrænsninger giver NCB'erne originaler af nye typer falske eurosedler, som de er i besiddelse af, videre til CAC med henblik på teknisk undersøgelse og central klassificering. NCB'erne foretager en foreløbig vurdering af, om en bestemt forfalsket pengeseddel tilhører en klassificeret type eller en ny kategori.«

4. **BESTEMMELSERNE I RETSAKTER FORMULERES KONCIST, OG DERES INDHOLD BØR SÅ VIDT MULIGT VÆRE ENSARTET. FOR LANGE ARTIKLER OG SÆTNINGER, UNØDIGT KOMPLICEREDE FORMULERINGER OG OVERDREVEN BRUG AF FORKORTELSER BØR UNDGÅS.**

- 4.1. Godt lovsprog udmærker sig ved, at det på en kortfattet måde udtrykker grundtankerne i teksten. Illustrative bestemmelser indføjet med det formål at gøre teksten lettere forståelig for læseren kan give anledning til fortolkningsproblemer.

- 4.2. Det er vigtigt, at teksten er sammenhængende.
 - 4.2.1. Anvendelsesområdet skal overholdes i hele retsakten. Rettigheder og forpligtelser må ikke gå ud over, hvad der er anført som værende dækket af retsakten, eller udstrække sig til andre områder.
 - 4.2.2. Rettigheder og forpligtelser skal være afpasset indbyrdes og må ikke stå i modsætning til hinanden.
 - 4.2.3. En tekst af overvejende midlertidig gyldighed bør ikke indeholde bestemmelser af varig karakter.
- 4.3. Teksten skal også hænge sammen med andre EU-retsakter.
 - 4.3.1. Man bør navnlig undgå tekster, der overlapper eller modsiger andre retsakter inden for det samme område.
 - 4.3.2. Man bør desuden undgå tvivl med hensyn til anvendelsen af andre retsakter (se også retningslinje 21).
- 4.4. Et punktum bør kun udtrykke en enkelt idé, mens en artikel, når den består af flere sætninger, skal samle flere idéer med en logisk indbyrdes sammenhæng. Teksten bør opdeles i let overskuelige underopdelinger (se retningslinje 15), efterhånden som argumentationen skrider frem, idet alt for kompakte tekstblokke virker optisk forstyrrende og vanskeliggør forståelsen. Det må dog ikke føre til en kunstig eller overdreven opdeling af sætninger.
- 4.5. Strukturen i hver artikel skal være så enkel som muligt.
 - 4.5.1. Hverken af fortolkningshensyn eller af klarhedshensyn er det nødvendigt, at reguleringen af et bestemt spørgsmål sammenfattes i en enkelt artikel. Det er langt bedre at behandle det pågældende spørgsmål i flere artikler, som samles i en afdeling (se retningslinje 15).
 - 4.5.2. Man bør, navnlig i de indledende stadier af udarbejdelsen af en retsakt, undgå at gøre artiklerne for komplekse. Udkast og forslag til retsakter vil under hele processen frem til deres vedtagelse være genstand for drøftelser og forhandlinger, som i de fleste tilfælde medfører, at der foretages tilføjelser og præciseringer. Der kan senere blive foretaget adskillige ændringer af retsakten, som vanskeligt vil kunne indpasses i artikler, der i forvejen er for lange.

Eksempel indeholdende ovennævnte fejl:

- »4. Medlemsstaterne kan træffe foranstaltninger til fravigelse af stk. 2 for en bestemt informationssamfundstjeneste, hvis følgende betingelser er opfyldt:
- a) foranstaltningerne skal:
 - i) være nødvendige af en af følgende grunde:
 - 1) hensynet til den offentlige orden, især forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af lovovertrædelser, herunder beskyttelsen af mindreårige og bekæmpelsen af enhver tilskyndelse til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet, og krænkelser af enkeltpersoners værdighed
 - 2) beskyttelse af folkesundheden
 - 3) hensynet til den offentlige sikkerhed, herunder den nationale sikkerhed og det nationale forsvar
 - 4) beskyttelse af forbrugere, herunder investorer
 - ii) træffes over for en informationssamfundstjeneste, som krænker de i nr. i) omhandlede mål, eller som udgør en alvorlig og tungtvejende risiko for en krænkelse af disse mål
 - iii) stå i et rimeligt forhold til disse mål
 - b) uden at det berører retssager, herunder forudgående retsmøder og handlinger, der udføres i forbindelse med efterforskning af kriminalsager, har medlemsstaten, inden den træffer de pågældende foranstaltninger:
 - opfordret den i stk. 1 omhandlede medlemsstat til at træffe foranstaltninger, og denne medlemsstat har ikke truffet disse foranstaltninger, eller de har ikke været tilstrækkelige
 - meddelt Kommissionen og den i stk. 1 omhandlede medlemsstat, at den har til hensigt at træffe sådanne foranstaltninger.«

- 4.6. Det er ofte lettere at formulere sig i komplicerede sætninger end at gøre en indsats for at opsummere indholdet i klare formuleringer. En sådan indsats er imidlertid nødvendig for at nå frem til en tekst, der er let at forstå og let at oversætte.

- 4.7. Brugen af forkortelser bør afpasses efter de potentielle adressater. Forkortelserne bør enten være læserne bekendte, eller deres betydning bør forklares tydeligt første gang, de benyttes (f.eks. Den Europæiske Centralbank (»ECB«), det internationale bankkontonummer (»IBAN-nummer«)). Er en forkortelse allerede forklaret i betragtningerne, og anvendes den igen i den dispositive del, bør den normalt forklares igen, første gang den anvendes i den dispositive del. Det bør dog vurderes fra sag til sag, hvor nyttig en sådan gentagelse er, navnlig under hensyntagen til betragtningernes antal og længde og til hvorvidt forkortelsen er velkendt og utvetydig.
5. **UNDER HELE PROCESSEN FORUD FOR VEDTAGELSEN AFFATTES UDKAST TIL RETSAKTER I UDTRYK OG SÆTNINGSSTRUKTURER, DER TAGER HENSYN TIL EU-LOVGIVNINGENS FLERSPROGEDE KARAKTER. BEGREBER OG TERMINOLOGI, DER ER SPECIFIKKE FOR ET NATIONALT RETSSYSTEM, SKAL ANVENDES MED OMTANKE*.**
- 5.1. Når man affatter almen gyldige EU-retsakter, skal man altid være opmærksom på, at teksten skal opfylde kravene i Rådets forordning nr. 1, der foreskriver brug af alle officielle sprog i retsakter. Det indebærer yderligere krav i forhold til de krav, der gælder for affattelsen af en national lovtekst.
- 5.2. **For det første** skal udgangsteksten være helt enkel, klar og direkte, for hvis den er for kompleks eller blot en smule tvetydig, kan det føre til unøjagtigheder, tilnærmelser eller deciderede fejlversættelser på et eller flere af de andre EU-sprog.

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»Markedspriserne for produktet X er priserne af fabrik uden hensyn til nationale afgifter:

- a) på frisk smør emballeret i blokke
- b) forhøjet med et beløb på X EUR for at tage hensyn til de transportomkostninger, der er nødvendige ...«

I et sådant tilfælde ville det være bedre at undgå at bruge en opregning og i stedet præsentere teksten som følger:

»Markedspriserne for produktet X er priserne af fabrik på frisk smør emballeret i blokke uden hensyn til nationale afgifter.

Disse priser forhøjes med et fast beløb på X EUR for at tage hensyn til de transportomkostninger, der er nødvendige ...«

* I denne udgave af Den fælles praktiske vejledning er ordlyden af retningslinjerne, såvel som resten af teksten, blevet tilpasset navnlig for at tage hensyn til de ændringer, der blev foretaget ved Lissabontraktaten.

- 5.2.1. Forkortede eller ufuldstændige sætningskonstruktioner bør undgås. Der tænkes her på de tilfælde, hvor man ud fra ønsket om at fatte sig i korthed søger at formulere et budskab, der er så komplekst, at det kræver yderligere forklaring.

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»Hvis produkterne ikke opfylder de i artikel 5 fastsatte krav, træffer medlemsstaterne alle de nødvendige foranstaltninger for at begrænse eller forbyde markedsføring af disse produkter eller sikre, at de tilbagetrækkes fra markedet, med forbehold af de sanktioner, medlemsstaterne i modsat fald iværksætter.«

Bedre formulering:

»Hvis produkterne ikke opfylder kravene i artikel 5, træffer medlemsstaterne alle de nødvendige foranstaltninger for at begrænse eller forbyde markedsføring af produkterne eller sikre, at de tilbagetrækkes fra markedet.

Medlemsstaterne afgør, hvilke sanktioner der skal pålægges, hvis de pågældende foranstaltninger til begrænsning af eller forbud mod markedsføring eller tilbagetrækning af produkter ikke overholdes.«

- 5.2.2. Man bør også undgå alt for komplekse sætninger med mange sætningselementer, bisætninger eller indskud.

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»Alle parter i aftalen skal have adgang til resultaterne af arbejdet, dog således at forskningsinstitutter kan vente med at udnytte resultaterne til senere forskningsprojekter.«

Bedre formulering:

»Alle parter i aftalen skal have adgang til resultaterne af arbejdet.

Forskningsinstitutter kan dog vente med at udnytte resultaterne til senere forskningsprojekter.«

- 5.2.3. Forholdet mellem de forskellige sætningsdele skal være grammatisk klart. Der bør f.eks. ikke være tvivl om, hvorvidt et tillægsord lægger sig til et enkelt navneord eller flere.

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»... offentlige skoler og hospitaler ...«

Bedre formulering:

»... offentlige skoler og offentlige hospitaler ...«

- 5.2.4. Man bør desuden undgå jargon, modeudtryk og visse latinske ord uden for deres normale juridiske betydning.

- 5.3. **Herudover** må de udtryk og vendinger, der benyttes — specielt, men ikke udelukkende, juridiske termer — ikke være for nært knyttet til et bestemt sprog eller nationalt retssystem, da det vil vanskeliggøre oversættelsen.

Man skal navnlig være opmærksom på følgende to problemer:

- 5.3.1. For visse udtryk, der er meget almindelige på det sprog, teksten affattes på, findes der ikke nødvendigvis et tilsvarende udtryk på andre EU-sprog. På disse sprog kan udtrykkene således kun oversættes ved omskrivninger eller tilnærmelsesvise gengivelser, hvilket nødvendigvis medfører afvigelser i betydningen i de forskellige sprogversioner. Udtryk, der er for nært knyttet til et bestemt sprog, bør derfor så vidt muligt undgås.

- 5.3.2. Med hensyn til den egentlige juridiske terminologi bør man undgå udtryk, der er for snævert knyttet til nationale retsordener.

Eksempel:

Begrebet »faute« er velkendt i fransk ret, men har ikke noget præcist modstykke i de andre retssystemer, og man bør derfor alt efter konteksten hellere bruge udtryk som »illégalité«, »manquement« (à une obligation) osv., der uden vanskeligheder kan oversættes til andre sprog med f.eks. »ulovligt forhold«, »tilsidesættelse« (af en forpligtelse) osv.

- 5.4. Målet er, at retsakten så vidt muligt og under hensyn til EU-rettens specificitet og dens terminologi ikke af de personer, der skal anvende eller fortolke den i hver medlemsstat (embedsmænd, dommere, advokater mfl.), opfattes som en »oversættelse« — i negativ betydning — men som en tekst, der er i overensstemmelse med et bestemt lovsprog. Tekster fyldt med låneord, direkte oversatte udtryk eller jargonudtryk, der er vanskelige at forstå, er grunden til en stor del af den kritik, der rettes mod EU-retten, og som gør, at EU-retten opfattes som noget fremmed.
- 5.5. Endelig er der to punkter af hovedsagelig praktisk karakter, der er vigtige, når det drejer sig om forholdet mellem udgangsteksten og oversættelserne af den.
- 5.5.1. For det første må man sørge for, at oversætteren umiddelbart kan identificere de kilder, der er benyttet i originalteksten. Hvis en del af originalteksten er hentet fra en eksisterende tekst (traktat, direktiv, forordning osv.), skal det klart fremgå af teksten eller være angivet separat — eventuelt ved brug af elektroniske midler. Bruger man skjulte citater uden at angive kilden, risikerer man, at der på et eller flere sprog bliver tale om en fri oversættelse, hvor man netop ønskede at anvende samme sprogbrug som i en eksisterende bestemmelse.
- 5.5.2. For det andet må man være klar over, at bemærkninger fra oversættere og i det hele taget fra alle, der foretager en sproglig gennemgang af ens tekst, kan være meget nyttige. Det er ofte, når en tekst ses fra denne synsvinkel, at der opdages fejl og tvetydige formuleringer i originalteksten, selv om den er meget gennearbejdet, og også selv om — eller måske netop fordi — dens affattelse har været genstand for lange drøftelser mellem mange personer. Man kan således blive opmærksom på problemer i teksten. I mange tilfælde vil den bedste løsning være at ændre originalteksten, ikke oversættelsen.

6. **DEN ANVENDTE TERMINOLOGI SKAL VÆRE KONSEKVENT, SÅLEDES AT DER BLIVER OVERENSSTEMMELSE BÅDE MELLEM BESTEMMELSERNE I DEN ENKELTE RETSAKT OG MELLEM DENNE RETSAKT OG ALLEREDE GÆLDENDE RETSAKTER, ISÆR INDEN FOR SAMME OMRÅDE.**

SAMME BEGREBER GENGIVES MED SAMME UDTRYK, DER SÅ VIDT MULIGT IKKE AFVIGER FRA DEN MENING, DE HAR I ALMINDELIGT, JURIDISK ELLER TEKNISK SPROG.

- 6.1. For at lette forståelsen og fortolkningen af en retsakt er det vigtigt at sikre, at teksten er kohærent. Der kan sondres mellem den formelle kohærens, der udelukkende drejer sig om terminologi, og den indholdsmæssige kohærens i en bredere forstand med hensyn til selve logikken i hele retsaksen.

Formel kohærens

- 6.2. Terminologisk kohærens indebærer, at man skal bruge de samme udtryk til at udtrykke de samme begreber, og at identiske udtryk ikke må bruges til at udtrykke forskellige begreber. Det drejer sig om at undgå enhver uklarhed, modsigelse eller tvivl med hensyn til et udtryks betydning. Samme ord skal derfor anvendes konsekvent, hvis man vil sige det samme, og hvis man vil udtrykke noget andet, må man bruge et andet ord.
- 6.2.1. Det gælder ikke blot for bestemmelserne i den enkelte retsakt, herunder dens bilag, men også i forhold til andre retsakter, som den hænger sammen med, navnlig gennemførelsesretsakter og alle andre retsakter inden for samme område. Der skal generelt være terminologisk kohærens i forhold til den gældende lovgivning.
- 6.2.2. Ordene skal bruges i deres gængse betydning. Hvis samme ord har forskellige betydninger i juridisk sprog og i almindeligt eller teknisk sprog, skal sætningen formuleres på en sådan måde, at den ikke kan misforstås.
- 6.2.3. Af hensyn til præcisionen og for at undgå fortolkningsproblemer kan det være nødvendigt at definere et udtryk (se herom retningslinje 14).

Indholdsmæssig kohærens

- 6.3. Der skal også være terminologisk kohærens i forhold til selve retsaktens indhold. Det vil sige, at retsaksen ikke må indeholde nogen modsigelser.
- 6.4. Alle definitioner skal overholdes hele retsaksen igennem. De definerede udtryk skal anvendes på en ensartet måde, og indholdet må ikke afvige fra de definitioner, der er givet.

Retsaktens forskellige dele (retningslinje 7-15)

- 7. ALLE ALMENGYLDIGE RETSAKTER OPSTILLES EFTER EN STANDARDSTRUKTUR (TITEL, PRÆAMBEL, DISPOSITIV DEL OG EVENTUELLE BILAG)*.**
- 7.1. »Titlen« indeholder alle de oplysninger i overskriften til retsакten, som gør det muligt at identificere den. Titlen kan være efterfulgt af visse tekniske oplysninger (angivelse af, hvilket sprog der er autentisk, om retsакten har EØS-relevans, administrativt nummer), der i så fald skal stå mellem den egentlige titel og præambelen.
- 7.2. Ved »præambel« forstås alt, hvad der står mellem retsакtens titel og dens dispositive del, dvs. henvisninger, betragtninger og de forskellige højtidelige formler.
- 7.3. Den »dispositive del« er retsакtens normative del. Den består af artikler, eventuelt samlet i dele, afsnit, kapitler og afdelinger (se oversigten i retningslinje 15), og kan være ledsaget af bilag.

Med hensyn til de forskellige dele af en retsакts standardstruktur henvises til de retningslinjer, der gælder specielt for dem.

- 8. TITLEN SKAL INDEHOLDE EN SÅ KORTFATTET OG FULDSTÆNDIG ANGIVELSE AF RETSAKTENS GENSTAND SOM MULIGT, OG DEN MÅ IKKE VÆRE VILDLEDENDE MED HENSYN TIL DEN DISPOSITIVE DELS INDHOLD. TITLEN KAN EVENTUEL T EFTERFØLGES AF EN FORKORTET TITEL.**

- 8.1. Den måde, hvorpå man i titlen giver bestemte oplysninger om retsакtens væsentligste genstand, skal bl.a. gøre det muligt at afgøre, hvem der er berørt (eller ikke er berørt) af den pågældende retsакt. Titlen skal give så klart et indtryk af retsакtens indhold som muligt. Man bør ikke overlæsse titlen med overflødige angivelser, men hellere bruge nøgleord, der er karakteristiske for de forskelle EU-retlige områder (i den forbindelse kan man med fordel henholde sig til emneopdelingen i »Register over gældende EU-retsforskrifter«, der er tilgængelig i Den Europæiske Unions lovdatabase, EUR-Lex).

Ved affattelsen skal det derfor overvejes, hvilke informationer der skal være indeholdt i titlen, for at få den direkte berørte læser (f.eks. ikke alle landmænd, men kun alle æbleavlere) til at læse den pågældende retsакt.

* I denne udgave af Den fælles praktiske vejledning er ordlyden af retningslinjerne, såvel som resten af teksten, blevet tilpasset navnlig for at tage hensyn til de ændringer, der blev foretaget ved Lissabontraktaten.

- 8.2. En retsakts titel skal være forskellig fra titlen på andre gældende retsakter (se dog punkt 8.3).
- 8.3. Særlige forhold gør sig gældende for retsakter, der indeholder ændringer af tidligere retsakter. Her er titlen ikke fuldstændig, hvis den ikke angiver alle de ændrede retsakter med deres nummer. Uden en sådan angivelse er det nemlig ikke muligt at finde frem til alle ændringer af en bestemt retsakt. Hvis den pågældende retsakts eneste formål er at ændre en anden retsakt, angives enten titel og løbenummer på den retsakt, der ændres, eller dens løbenummer og det præcise formål med ændringen (se punkt 18.9 og 18.10). Hvis ændringsretsakten derimod indeholder selvstændige bestemmelser og i forbindelse hermed rent accessorisk ændrer en anden retsakt, anføres kun nummeret på den anden retsakt (se punkt 19.3).

Forkortet titel

- 8.4. Fordelene ved at forkorte en retsakts titel er mindre indlysende i EU-retten — hvor alle retsakter får et nummer bestående af bogstaver og tal (alfanumerisk nummer) (f.eks. »(EU) 2015/35«) — end i de systemer, der ikke benytter en sådan nummerering. I visse tilfælde anvendes der dog i praksis en forkortet titel (f.eks. forordning (EF) nr. 1234/2007, også kaldet »fusionsmarkedsordningen«). Det virker som en enkel løsning at henvise til retsakter ved hjælp af forkortede titler, men faktisk kan det indebære en risiko for præcisionen og sammenhængen i EU-retsakterne. Forkortede titler bør derfor kun bruges i særlige tilfælde, hvor det væsentligt vil lette læsernes forståelse.
- 8.5. Når der vedtages en retsakt, bør det undgås at indsætte en forkortet titel efter retsaktens titel, for det vil kun gøre titlen tungere, og spørgsmålet, om det er den forkortede titel, der skal bruges i retsакten selv og senere retsakter, vil stå åbent.

Selv om man altid bør have den risiko, der er nævnt i punkt 8.4, for øje, er det muligt at henvise til en retsakt ved hjælp af en forkortet titel for at gøre det lettere at forstå den retsakt, henvisningen står i. I så fald bør den valgte forkortede titel anføres i parentes i brødteksten i retsакten, der indeholder henvisningen, ligesom alle andre forkortelser.

Resumé:

8.6. Den fulde titel på en retsakt omfatter i den angivne rækkefølge:

- 1) angivelse af den eller de institutioner, der vedtog retsaksen
- 2) angivelse af retsaktens art (forordning, direktiv, afgørelse — hvor det er relevant med angivelse af, om det er en delegeret retsakt eller en gennemførelsesretsakt)
- 3) forkortelsen for det pågældende område (EU, FUSP eller Euratom), retsaktens år og løbenummer²
- 4) efter omstændighederne datoen for underskrift (for retsakter, der er vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure, budgettet og de budgetmæssige afgørelser, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet) eller datoen for vedtagelsen
- 5) en kortfattet angivelse af dens genstand.

9. FORMÅLET MED HENVISNINGERNE ER AT ANGIVE RETSAKTENS RETSGRUNDLAG OG DE VIGTIGSTE TRIN I DEN PROCEDURE, DER HAR FØRT TIL RETSAKTENS VEDTAGELSE.

9.1. Henvisningerne, der står i præambelns begyndelse, skal angive følgende:

- retsaktens retsgrundlag, dvs. hjemlen til at vedtage den pågældende retsakt
- de forslag, initiativer, henstillinger, anmodninger eller udtalelser, der er fastsat i traktaterne (de processuelle skridt, som ikke er fastsat i traktaterne, nævnes i en af de sidste betragtninger³); i lovgivningsmæssige retsakter skal der også indsættes henvisninger til fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter og den lovgivningsprocedure, der er fulgt (den almindelige lovgivningsprocedure eller en særlig lovgivningsprocedure).

Man bør sikre sig, at der rent faktisk er tale om en henvisning og ikke noget, der snarere burde stå andetsteds (se punkt 9.13 og 9.14).

² Med visse undtagelser er alle dokumenter, der er offentliggjort i L-udgaven i EU-Tidende fra 1. januar 2015, nummereret fortløbende som følger, uanset hvilken type retsakt (forordning, direktiv, afgørelse eller andet): (område) ÅÅÅÅ/N. Retsakter, der er offentliggjort før denne dato, beholder deres nummer.

³ Med hensyn til udtalelser indhentet efter udvalgsproceduren henvises til punkt 10.18.

Opbygning

- 9.2. Henvisninger er stort set standardiserede (på dansk indledes de normalt med »under henvisning til« med lille begyndelsesbogstav).

Retsgrundlaget

- 9.3. Først henvises til den traktat, der udgør den generelle hjemmel for den pågældende retsakt.

Henvisningen affattes således:

»under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde«

»under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union«, eller

»under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab«.

Skal der henvises til flere traktater, henvises der til traktaterne på separate linjer og i følgende rækkefølge: traktaten om Den Europæiske Union, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

- 9.4. Hvis det direkte retsgrundlag for retsakten er en traktatbestemmelse, anføres efter den generelle henvisning til traktaten », særlig artikel« efterfulgt af den relevante artikel⁴.

Eksempel:

»under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 43, stk. 2,«

⁴ Er retsakten baseret på en bestemmelse i en tiltrædelsesakt, anføres der »under henvisning til akten om ... tiltrædelse, særlig artikel ...« eller alt efter tilfældet » ..., særlig artikel ... i protokol nr. ..., der er knyttet som bilag til nævnte akt«.

- 9.5. Er retsaktens direkte retsgrundlag derimod en afledt retsakt⁵, angives denne i den næste henvisning med angivelse af den relevante artikel efter ordene (»..., særlig artikel ...).

Eksempel:

»under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1026/2012 af 25. oktober 2012 om visse foranstaltninger med henblik på bevarelse af fiskebestande over for lande, der tillader ikkebæredygtigt fiskeri (), særlig artikel 4, stk. 1, litra c),

() EUT L 316 af 14.11.2012, s. 34,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>.«

- 9.6. Der skelnes skarpt mellem retsgrundlaget og de bestemmelser, der fastsætter genstand, vilkår og de materielle betingelser for de afgørelser, der træffes. Rene procedurebestemmelser (f.eks. artikel 294 og 218 i TEUF) kan ikke udgøre et retsgrundlag (se dog punkt 9.7).

- 9.7. Internationale aftaler indgået efter proceduren i artikel 218 i TEUF udgør særtilfælde.

Eksempel:

»under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 100, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a),«

- 9.8. Når en retsakt i en række artikler fastlægger genstanden for fremtidige afgørelser og i en anden artikel angiver, hvilken institution der er beføjet til at træffe disse afgørelser, er det kun sidstnævnte artikel, der skal henvises til.

⁵ Den afledte retsakt angives således: Retsaktens fulde titel anføres i henvisningen med en fodnote, hvori der henvises til EUT (udgave, nummer, dato, sidetal, hvor adskillige retsakter er offentliggjort i samme nummer af EUT, og en fast ELI-identifikator, hvor en sådan findes).

- 9.9. Når en retsakt i en og samme artikel indeholder et stykke om genstanden for foranstaltningerne og et andet stykke om kompetencen til at træffe dem, er det ligeledes kun det sidstnævnte stykke⁶ og ikke hele artiklen, der skal henvises til.

F.eks. skal man ved fastsættelsen af detaljerede regler for toldkontingenter for produkter omfattet af de fælles markedsordninger henvide til artikel 144, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007.

Procedureakter

- 9.10. Henvisninger til forberedende retsakter, der er fastsat i traktaterne, navnlig udtalelser fra Europa-Parlamentet, Revisionsretten, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, skal ledsages af en fodnotehenvisning om offentliggørelsen i EU-Tidende (eksempel: EFT C, C/2024/124 af 5.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj>). Er den pågældende udtalelse endnu ikke offentliggjort, angives det i fodnoten, hvornår udtalelsen blev afgivet.

Eksempel:

(...) Udtalelse af 1.4.1996 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- 9.11. Ved den almindelige lovgivningsprocedure eller en særlig lovgivningsprocedure affattes henvisningen vedrørende fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter således:

»efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter«

⁶ Hvis et stykke indeholder to kompetencebestemmelser — f.eks. en, der tillægger Rådet kompetence, og en anden, der tillægger Kommissionen kompetence — og bestemmelserne findes i hvert sit afsnit, skal der henvises til det relevante afsnit.

Henvisningen til lovgivningsproceduren affattes således:

»efter den almindelige lovgivningsprocedure« eller »efter en særlig lovgivningsprocedure«

Når det i forbindelse med den almindelige lovgivningsprocedure er nødvendigt at forelægge sagen for Forligsudvalget, og der er indgået forlig, affattes henvisningen således:

»efter den almindelige lovgivningsprocedure, på grundlag af fælles udkast godkendt af Forligsudvalget den ...,«

Henvisningen til lovgivningsproceduren ledsages af en fodnote, der angiver alle trin i proceduren.

- 9.12. Procedurehenvisningen bruges i visse retsakter, der vedtages på et retsgrundlag, der henviser til en vedtagelsesprocedure i en anden artikel i traktaten. F.eks. henvises der i artikel 132, stk. 3, i TEUF (retsgrundlag) til proceduren i artikel 129, stk. 4, i TEUF. Der skal henvises til artikel 129, stk. 4, på samme måde, som der henvises til den almindelige lovgivningsprocedure eller en særlig lovgivningsprocedure:

»efter proceduren i traktatens artikel 129, stk. 4«

Angivelser, der ikke er henvisninger

- 9.13. Man må forvise sig om, at det, man agter at henvise til, rent faktisk vedrører retsgrundlaget eller proceduren. Hvis det for at lette forståelsen af den dispositive del eller af hensyn til legalitetskontrollen er nødvendigt at erindre om andre bestemmelser end retsgrundlaget, gøres det i betragtningerne. Referencer af mere generel karakter kan anføres særskilt i begrundelsen, der er vedlagt forslaget eller udkastet til retsakt.

- 9.14. Generelle institutionelle bestemmelser i TEUF (f.eks. artikel 238 og 288), der også finder anvendelse på den pågældende retsakt, skal heller ikke nævnes i henvisningerne.

NB: Visse forudgående retsakter (udtalelser fra tekniske organer, ikke obligatoriske høringer) angives normalt i slutningen af betragtningerne og nævnes f.eks. således »(navnet på det tekniske organ) har afgivet en udtalelse ...«, »(navnet på det tekniske organ) er blevet hørt ...«.

I en intern aftale eller en afgørelse vedtaget af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet er det derimod i slutningen af henvisningerne, at følgende anføres:

»efter høring af Kommissionen« eller

»samt i forståelse med Kommissionen«.

10. BETRAGTNINGERNE HAR TIL FORMÅL KONCIST AT BEGRUNDE DE VÆSENTLIGSTE BESTEMMELSER I DEN DISPOSITIVE DEL UDEN AT GENGIVE ELLER OMSKRIVE TEKSTEN. DE MÅ IKKE INDEHOLDE NORMATIVE BESTEMMELSER ELLER POLITISKE ØNSKER.

- 10.1. Ved betragtninger forstås den del af retsakten, der indeholder begrundelsen for den, og som står mellem henvisningerne og den dispositive del. Begrundelsen starter med »ud fra følgende betragtninger:«, hvorefter de nummererede afsnit (se retningslinje 11) bestående af en eller flere komplette sætninger følger. For ikke at kunne forveksles med den dispositive del formuleres betragtningerne på en måde, der gør det klart, at de ikke har bindende karakter.
- 10.2. Forordninger, direktiver og afgørelser skal begrundes. Formålet er over for de berørte parter at angive, under hvilke omstændigheder retsaktens ophavsmand har udøvet sin kompetence i forbindelse med den pågældende retsakt⁷, og give parterne i en tvist mulighed for at forsvare deres rettigheder og give Den Europæiske Unions Domstol mulighed for at varetage sin kontrolopgave.

⁷ Se Domstolens dom i sag 24/62, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1963, s. 131.

- 10.3. Hvis det er nødvendigt at redegøre for den historiske baggrund for retsakten, gøres dette kronologisk. Drejer de enkelte betragtninger sig om bestemte bestemmelser i retsakten, skal de så vidt muligt følge rækkefølgen af disse bestemmelser.

Begrundelsen for retsakter består ideelt af:

- en kort redegørelse for de relevante faktiske og retlige forhold
- den konklusion, at det derfor er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at træffe de foranstaltninger, der er omhandlet i den dispositive del.

- 10.4. Der kan ikke siges noget mere præcist om *indholdet* af en begrundelse, der kan gælde for alle EU-retsakter. I sagens natur findes der ingen ensartet fremgangsmåde for affattelse af begrundelser i generelle og individuelle retsakter, der drejer sig om de mest forskelligartede emner eller vedtages under de mest forskelligartede omstændigheder.

Der kan dog opstilles visse principper for begrundelser

- 10.5. Betragtningerne skal indeholde en klar og kortfattet begrundelse for de væsentlige bestemmelser i den dispositive del. Det indebærer følgende:
- 10.5.1. Betragtningerne skal udgøre en *reel begrundelse*. Det betyder, at man ikke skal angive retsgrundlaget (som skal figurere under henvisningerne) eller gengive den del af den bestemmelse, der er angivet som retsgrundlag, og som indeholder hjemlen til at vedtage retsakten. Endvidere er betragtninger, der udelukkende angiver formålet med retsakten eller blot gentager eller omskriver dens bestemmelser uden at begrunde dem, overflødige eller formålsløse.
- 10.5.2. Man skal undgå betragtninger, hvori det blot konstateres, at de pågældende bestemmelser bør vedtages, uden at der angives en begrundelse herfor.
- 10.5.3. En begrundelse bør ikke — heller ikke delvis — blot bestå i en henvisning til begrundelsen for en anden retsakt (krydsbegrundelser)⁸.

⁸ Se Domstolens dom i sag 230/78, Eridania-Zuccherifici nazionali og Società italiana per l'industria degli zuccheri, Sml. 1979, s. 2749, og i sag 73/74, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1975, s. 1491.

- 10.6. Det er naturligvis ikke nødvendigt at give en begrundelse for hver enkelt bestemmelse. Til gengæld skal det altid begrundes, hvis en retsakt ophæves, eller en bestemmelse udgår (se også punkt 10.14).
- 10.7. Enhver betragtning, der ikke tjener til at begrunde den dispositive del, bør udelades, med visse undtagelser; f.eks. er det almindeligt at begrunde brugen af artikel 352 i TEUF i en afsluttende betragtning, der affattes således:

»Traktaten indeholder ingen anden hjemmel til vedtagelsen [af denne afgørelse] [...] end artikel 352 —«
--

- 10.8. På samme måde gælder, at når det i et retsgrundlag ikke nævnes, hvilken type retsakt det giver hjemmel til at vedtage (»Rådet træffer de nødvendige foranstaltninger ...«), og det ikke af indholdet kan udledes, hvilken type EU-retsakt der er mest velegnet, kan det være nyttigt at anføre begrundelsen for valget af retsakten. Hvis det i et konkret tilfælde er muligt at lovgive ved en forordning, der ville gælde umiddelbart, bør det i betragtningerne forklares, hvorfor det er bedre kun at vedtage et direktiv, som skal gennemføres i national ret. Man skal desuden være opmærksom på nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Begrundelsespligtens omfang afhænger af den pågældende retsakts eller bestemmelses art

a) Almengyldige retsakter

- 10.9. I *basisretsakter* bør man i stedet for at redegøre for begrundelsen for hver enkelt bestemmelse koncentrere sig om en begrundelse for den overordnede idé med retsakten. Visse enkeltbestemmelser skal dog begrundes særskilt, enten på grund af deres vigtighed, eller fordi de ikke udgør et led i nævnte overordnede idé.
- 10.10. I *gennemførelsesretsakter* må begrundelsen nødvendigvis være mere udførlig, selv om man også her bør søge at fatte sig i korthed.

- 10.11. I begrundelsen til almengyldige retsakter bør man dog ikke nødvendigvis opregne og endnu mindre vurdere de omstændigheder, der ligger til grund for deres vedtagelse. I bestemmelser, der fastsætter importafgifter eller landbrugsrestitutioner, er det i særdeleshed ikke muligt i praksis at give en udførlig begrundelse med talangivelser, og man bør derfor nøjes med blot at angive de kriterier og metoder, der er brugt ved beregningerne, og beskrive den generelle situation, der har ført til retsaktens vedtagelse, og de overordnede mål, der søges nået⁹.
- b) Individuelle retsakter
- 10.12. Individuelle retsakter skal begrundes mere udførligt.
- 10.13. Det gælder navnlig, når der gives afslag på en anmodning. Afgørelser inden for konkurrenceområdet, hvor der skal gives en beskrivelse af komplekse retlige og faktiske forhold, skal også udførligt begrundes; afgørelsen skal dog fortsat være klar, og også her bør man bestræbe sig på at fatte sig i korthed.
- c) Særlige bestemmelser
- 10.14. Visse bestemmelser skal begrundes særligt omhyggeligt, bl.a. bestemmelser, der:
- vedtages som undtagelsesbestemmelser
 - står i modsætning til den almindelige ordning
 - udgør fravigelser af de generelle principper, f.eks. bestemmelser med tilbagevirkende kraft
 - kan være til skade for visse berørte parter
 - fastsætter retsaktens ikrafttræden til dagen for dens offentliggørelse.

⁹ Se Domstolens dom i sag 16/65, *Schwarze v Einfuhr- und Vorratstelle für Getreide und Futtermittel*, Sml. 1965, s. 1081.

- d) Begrundelse for retsaktens overholdelse af nærheds- og proportionalitetsprincippet
- 10.15. Der bør gives en særskilt begrundelse vedrørende nærheds- og proportionalitetsprincippet.
- 10.15.1. Under udøvelsen af deres beføjelser i forbindelse med lovgivningen skal EU-institutionerne tage hensyn til nærhedsprincippet og redegøre for, hvordan det er tilgodeset, i den særskilte begrundelse, der er vedlagt retsakten, samt i mere kortfattet form i retsaktens betragtninger.
- 10.15.2. Affattelsen af betragtningen om nærhedsprincippet afhænger af det enkelte tilfælde, men man følger normalt den formulering, der er angivet under punkt 10.15.4. Man må dog være opmærksom på sondringen i artikel 5 i TEU mellem de områder, hvor Unionen har enekompetence, og de andre områder.
- 10.15.3. På de områder, hvor Unionen har enekompetence, kræver artikel 5, stk. 4, i TEU blot overholdelse af proportionalitetsprincippet. I så fald indeholder betragtningen alene en henvisning til proportionalitetsprincippet, med følgende ordlyd:
- »I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet er det for at virkeliggøre det grundlæggende mål ... (det overordnede mål anføres) nødvendigt og hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser ... (de konkrete foranstaltninger, der iværksættes ved den pågældende retsakt, anføres). Dette/Denne (retsaktstype anføres) ... går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de tilstræbte mål, i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union.«*
- 10.15.4. På områder, der ikke er omfattet af Unionens enekompetence, skal betragtningen både indeholde en begrundelse vedrørende nærhedsprincippet og en begrundelse vedrørende proportionalitetsprincippet som omhandlet ovenfor. Der anvendes nedenstående model:
- »Målene for denne/dette ... (retsaktstype anføres) ... (evt. anføres målene) kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne ... (årsagerne hertil anføres), men kan på grund af (handlingens omfang eller virkninger anføres) ... bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne/dette ... (retsaktstype anføres) ... ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.«*

- 10.15.5. Ovenstående modeller skal udfyldes og udbygges, som angivet i parenteserne, under hensyn til den konkrete sag, så der gives en reel begrundelse. Modellerne kan fraviges, forudsat at det klart fremgår af betragtningerne, at der er behov for handling på EU-plan, og i givet fald, at handlingen er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Betragtninger vedrørende delegerede beføjelser og gennemførelsesbeføjelser

- 10.16. Basisretsakter, der giver Kommissionen mulighed for at vedtage delegerede retsakter, skal indeholde en særlig betragtning, der henviser til artikel 290 i TEUF. Ved affattelsen af denne betragtning såvel som de tilsvarende bestemmelser har Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen forpligtet sig til så vidt muligt at anvende de standardformuleringer, som disse institutioner har etableret i fællesskab.
- 10.17. Basisretsakter, der giver Kommissionen mulighed for at vedtage gennemførelsesretsakter (artikel 291 i TEUF), skal indeholde en særlig betragtning, der, hvor det er relevant, henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser¹⁰.

Henvisning til høringer

- 10.18. Høringer i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011 omtales i præamblen til de gennemførelsesretsakter, der vedtages af Kommissionen.

Høring af et udvalg i forbindelse med undersøgelsesproceduren (artikel 5 i forordningen) har altid retsvirkninger. Høringen nævnes ikke i henvisningerne, men i den sidste betragtning.

Eksempel:

»(...) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra [udvalgets navn] —«

¹⁰ EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

I modsætning hertil nævnes en høring af et udvalg i forbindelse med rådgivningsproceduren (artikel 4 i forordningen) i den sidste henvisning med følgende ordlyd:

»efter høring af [navn på udvalget],«

11. BETRAGTNINGERNE NUMMERERES.

- 11.1. Af indlysende klarhedshensyn og for at gøre det lettere at henvise til de enkelte tekstafsnit både før og efter vedtagelsen af en retsakt skal betragtningerne nummereres.

Det gælder ikke blot, når der er tale om almengyldige retsakter, men også i alle retsakter vedtaget af en EU-institution og affattet i højtidelig form (med en titel, præambel og dispositiv del).

- 11.2. Betragtningerne anføres således:

»ud fra følgende betragtninger:

(1) ...

(2) ...«.

NB: Alle betragtningerne har stort begyndelsesbogstav og afsluttes med et punktum, undtagen den sidste, som afsluttes med en tankestreg.

- 11.3. Er der kun én betragtning, nummereres den ikke.

12. DEN DISPOSITIVE DEL AF EN BINDENDE RETSAKT MÅ HVERKEN INDEHOLDE BESTEMMELSER UDEN NORMATIV KARAKTER, SOM F.EKS. ØNSKER ELLER POLITISKE ERKLÆRINGER, ELLER BESTEMMELSER, DER GENTAGER ELLER OMSKRIVER PASSAGER ELLER ARTIKLER FRA TRAKTATERNE ELLER BEKRÆFTER EN GÆLDENDE RETSREGEL. DEN DISPOSITIVE DEL MÅ IKKE INDEHOLDE BESTEMMELSER, SOM ANGIVER INDHOLDET AF ANDRE ARTIKLER, ELLER SOM GENTAGER RETSAKTENS TITEL.

Bestemmelser uden normativ karakter i bindende retsakter

- 12.1. Bindende retsakter skal opstille regler, herunder de angivelser (f.eks. anvendelsesområde, definitioner), der er nødvendige for at forstå og anvende disse regler korrekt. Alt andet er overflødigt: ønsker, intentioner og erklæringer hører ikke hjemme i den dispositive del af en bindende retsakt.

Her følger et eksempel på en direktivbestemmelse, der ikke har normativ karakter og derfor bør undgås:

»For at tilskynde til anvendelsen af miljømærkede produkter bør Kommissionen og Unionens øvrige institutioner samt andre offentlige myndigheder på nationalt plan, under overholdelse af EU-retten, tjene som eksempel, når de specificerer deres krav til produkter.«

Denne bestemmelse er klart udtryk for et ønske, der på ingen måde er bindende for dem, retsakten er rettet til. Den hører derfor ikke hjemme i en bindende retsakt, men snarere i en meddelelse eller henstilling i forbindelse med den pågældende retsakt.

Bestemmelser, der gentager eller omskriver passager eller artikler fra traktaterne eller andre retsakter

- 12.2. Denne praksis er overflødig og kan være farlig. Som eksempel kan nævnes en retsakt med hjemmel i artikel 46 i TEUF, der er behørigt nævnt i henvisningerne. Det er overflødigt at indføje en bestemmelse, der gengiver artikel 45, stk. 1, hvori det fastsættes, at *»Arbejdskraftens frie bevægelighed sikres inden for Unionen«*. Man skal angive, hvordan man agter at iværksætte denne traktatbestemmelse, og ikke blot gentage den. En sådan gentagelse kan desuden være farlig, for enhver afvigelse i forhold til den oprindelige formulering kan give det indtryk, at man ønsker at opnå et andet resultat, og endog skabe en form for formodning herom.

Bestemmelser, der kun angiver indholdet af andre artikler

- 12.3. Sådanne bestemmelser formuleres ofte således:

»For at indføre denne ordning træffer Rådet de i artikel 3, 4 og 5 fastlagte foranstaltninger«.

De bør så vidt muligt undgås, eftersom de pågældende artikler selv indeholder alle de nærmere bestemmelser angående deres gennemførelse. Endvidere kan en sådan struktur skabe forvirring med hensyn til retsgrundlaget for en fremtidig gennemførelsesforanstaltning: Er det den artikel, der indeholder henvisningen, eller den, der henvises til?

Bestemmelser, der gentager retsaktens titel

- 12.4. Selv i de tilfælde, hvor man ikke kan undgå at bruge de ord, der indgår i retsaktens titel (f.eks. i den artikel, der fastlægger retsaktens genstand og anvendelsesområde), må man sørge for, at der foreligger en vis merværdi, i den forstand at tekstens formuleringer er mere specifikke.

13. DER INDSÆTTES EVENTUELT I BEGYNDELSEN AF DEN DISPOSITIVE DEL EN ARTIKEL, DER FASTLÆGGER RETSAKTENS GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE.

- 13.1. Retsaktens »genstand« er det, retsакten drejer sig om, mens »anvendelsesområdet« fastlægger, under hvilke faktiske og retlige omstændigheder og på hvilke personer den finder anvendelse.
- 13.2. Internationale aftaler indeholder ofte en artikel 1, der fastlægger deres genstand og anvendelsesområde, og en sådan artikel figurerer også ofte i EU-retsakter. Det må vurderes i hvert enkelt tilfælde, om den er formålstjenlig.
- 13.3. Den er bestemt ikke formålstjenlig, hvis den blot er en omskrivning af titlen. Derimod kan den give læseren oplysninger, der ikke findes i den kortfattede titel, men som fra starten gør det muligt at fastslå, hvem der er berørt af retsакten. Netop ud fra denne synsvinkel er det vigtigt at sørge for, at læseren ikke vildledes.

Hvis det i en sådan artikel f.eks. angives, at retsакten finder anvendelse »på køretøjer med en maksimumhastighed på 25 km/t eller derover«, kan retsакten godt indeholde visse bestemmelser, der kun gælder for f.eks. køretøjer med en maksimumhastighed på 50 km/t, fordi de under alle omstændigheder indgår i det fastlagte anvendelsesområde. Derimod må der ikke være nogen bestemmelser om køretøjer med en maksimumhastighed på f.eks. 20 km/t, eftersom fabrikanten eller indehaveren af sådanne køretøjer i betragtning af artiklen om anvendelsesområdet ikke nødvendigvis læser resten af bestemmelserne.

- 13.4. Undertiden er afgrænsningen mellem anvendelsesområde og definition ikke helt klar. I følgende eksempel angiver definitionen samtidig retsaktens anvendelsesområde:

»Artikel 1 — Ved »køretøj« forstås i dette direktiv ethvert motordrevet køretøj, som er beregnet til brug på vej med eller uden karrosseri, med mindst fire hjul og en konstruktivt betinget maksimal hastighed på over 25 km/t samt påhængsvogne hertil, dog ikke køretøjer, der kører på skinner, landbrugsmaskiner eller bygge- og anlægsmaskiner«.

Denne artikel kunne lige så godt lyde sådan: *»Artikel 1 — Dette direktiv finder anvendelse på ethvert motorkøretøj, som er beregnet til ...«*, sluttende med *»herefter benævnt »køretøj«*«. Denne løsning er normalt at foretrække, især når retsaktens ikke har en artikel med yderligere definitioner. Det muliggør en klarere og mere direkte fastlæggelse af anvendelsesområdet.

14. NÅR UDTRYK, DER ANVENDES I RETSAKTEN, IKKE ER ENTYDIGE, BØR DER I ÉN ENKELT ARTIKEL, I BEGYNDELSEN AF RETSAKTEN, GIVES EN DEFINITION AF SÅDANNE UDTRYK. EN DEFINITION MÅ IKKE INDEHOLDE SELVSTÆNDIGE NORMATIVE ELEMENTER.

- 14.1. Alle udtryk bør bruges i den betydning, de har i almindeligt sprog eller fagsprog. Af hensyn til retlig klarhed kan det imidlertid være nødvendigt, at man i selve retsaktens fastlægger betydningen af de ord, der anvendes i retsaktens. Det er bl.a. tilfældet, hvis et udtryk har flere betydninger, men skal forstås i én bestemt betydning, eller hvis man i forbindelse med retsaktens ønsker at indskrænke eller udvide et ords betydning i forhold til den betydning, der normalt tillægges ordet. Det skal dog bemærkes, at definitionen af et udtryk ikke må stride mod dets gængse betydning.

Et udtryk, der er defineret, skal anvendes i den definerede betydning igennem hele retsaktens.

- 14.2. Andet punktum i ovenstående retningslinje vedrører en fejl, der ret ofte optræder i retsakter.

- 14.2.1. Eksempel på dårlig formulering:

»d) »klage«: enhver oplysning fra ... enhver person, der har en legitim interesse i, at skibet drives på sikkerhedsmæssigt forsvarlig vis ..., medmindre den pågældende medlemsstat anser ... indberetningen eller klagen for åbenbart ubegrundet; det pågældende skibs skibsfører eller reder skal ikke have at vide ..., hvem der har indgivet indberetningen eller klagen.«

- 14.2.2. Det understregede er ikke en definition, men derimod et selvstændigt normativt element.
- 14.3. Det normative element hører hjemme i de normative bestemmelser. I ovenstående eksempel kunne man have indsat denne sætning på et passende sted i en af de andre artikler (*»... Hvis medlemsstaten modtager en klage, som den ikke finder åbenbart ubegrundet, ...«*) og tilføjet et stk. 2, hvori det fastsættes, at *»Det pågældende skibs skibsfører ...«*.
- 14.4. Det skal understreges, at forbuddet mod at indføre selvstændige normative elementer i definitioner ikke blot er dikteret af ønsket om systematisk klarhed. Hvis sådanne elementer placeres i en definition, risikerer man, at læseren i forbindelse med fortolkningen overser nogle af de normative elementer, fordi de ikke står samlet.
- 15. DEN DISPOSITIVE DEL OPSTILLES SÅ VIDT MULIGT EFTER EN STANDARDSTRUKTUR (GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE — DEFINITIONER — RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE — BESTEMMELSER OM DELEGATION AF BEFØJELSER OG TILDELING AF GENNEMFØRELSESBEFØJELSER — PROCEDUREBESTEMMELSER —, GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER — OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER).**
- DEN DISPOSITIVE DEL INDELES I ARTIKLER OG AFHÆNGIGT AF DENS LÆNGDE OG KOMPLEKSITET I AFSNIT, KAPITLER OG AFDELINGER. HVIS EN ARTIKEL INDEHOLDER EN OPREGNING, BØR HVERT ELEMENT I OPREGNINGEN ANGIVES VED ET NUMMER ELLER ET LITRA FREM FOR ET LED*.**
- 15.1. Den dispositive del har en standardstruktur bestående af tekstelementer, for hvilke der gælder mere eller mindre strenge regler om præsentationen. Det er tilfældet med følgende elementer:
- 1) Genstand og anvendelsesområde (se retningslinje 13).
 - 2) Definitioner (se retningslinje 14).
 - 3) Bestemmelser om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

* I denne udgave af Den fælles praktiske vejledning er ordlyden af retningslinjerne, såvel som resten af teksten, blevet tilpasset navnlig for at tage hensyn til de ændringer, der blev foretaget ved Lissabontraktaten.

- 4) Gennemførelsesforanstaltninger. Bestemmelserne om, hvordan og hvornår medlemsstaterne skal gennemføre et direktiv, følger et fast format. Også for andre bestemmelser, f.eks. bestemmelser om sanktioner på nationalt plan eller om retsmidler, findes der en standardformulering.
 - 5) Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser. Der er tale om:
 - eventuel ophævelse af tidligere retsakter (se retningslinje 21); hvis datoen for ophævelsen ikke falder sammen med den nye retsakts ikrafttrædelsesdato, skal datoen for ophævelse angives klart
 - regler vedrørende overgangen fra den gamle til den nye ordning; der skal anvendes en sprogbrug og især angives datoer, der ikke efterlader nogen som helst tvivl om, hvor længe de gamle bestemmelser eller en del af dem fortsætter med at gælde, efter at den nye ordning er trådt i kraft
 - bestemmelser om ændring af tidligere retsakter (se retningslinje 18)
 - retsaktens gyldighedsperiode (se retningslinje 20).
- 15.2. De øvrige elementer — rettigheder og forpligtelser samt de procedurebestemmelser, som ikke vedrører delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter — udgør retsaktens egentligt normative del, og formuleringen af dem afhænger af, hvad der er formålet med retsakten, og hvor kompleks en regulering den indeholder.

- 15.3. Hvis en artikel indeholder en opregning, skal man sørge for, at hvert element i opregningen hænger sammen med og er direkte knyttet til den indledende tekst. Man bør derfor undgå at indsætte selvstændige sætninger eller afsnit i en opregning.

Eksempel på formulering, der bør undgås:

»De kompetente myndigheder gennemfører kontrol for at sikre:

- a) at der er sammenhæng mellem opkøbet og leverancerne af råvarer

De pågældende råvarer kontrolleres navnlig på grundlag af tekniske forarbejdningskoefficienter, fastsat i henhold til EU-retten, hvis sådanne findes. I alle andre tilfælde anvendes de koefficienter, der er almindeligt anerkendte i den pågældende industri.

- b) at slutanvendelsen af råvarerne er korrekt

- c) at EU-retten er overholdt.«

I dette tilfælde ville det være bedre at undgå en opregning og præsentere teksten således:

»De kompetente myndigheder gennemfører kontrol for at sikre, at der er sammenhæng mellem opkøbet og leverancerne af råvarer.

De pågældende råvarer kontrolleres på grundlag af koefficienter, fastsat i henhold til EU-retten, hvis sådanne findes. I alle andre tilfælde anvendes de koefficienter, der er almindeligt anerkendt i den pågældende industri.

Kontrollen tager også sigte på at sikre, at råvarerne er anvendt korrekt, og at EU-retten er overholdt.«

- 15.4. Hvordan en retsakts dispositive del opdeles, fremgår af nedenstående tabel. Retsakter med en enkel opbygning består af artikler og artiklernes underopdelinger. De overordnede opdelinger af en retsakt starter med kapitlet, der om nødvendigt kan opdeles i afdelinger. Kun i retsakter med en meget kompleks struktur samler man flere kapitler i afsnit, som igen kan grupperes i dele.

Kategori/benævnelse	Betegnelse	Henvisning	Bemærkninger
I. Større opdelinger			Større opdelinger kan være med eller uden overskrift ¹¹
– Del	Del I, (eller første del)	(i) del I (eller første del)	Anvendt (sammen eller enkeltvis) i lange eller meget strukturerede tekster
– Afsnit	Afsnit I	(i) afsnit I (i) <i>[Del I]</i> , Afsnit I,	
– Kapitel	Kapitel I (eller Kapitel 1)	(i) kapitel I (eller kapitel 1) (i) <i>[Del I, Afsnit I]</i> , Kapitel I, (eller <i>[Del I, Afsnit I]</i> , Kapitel 1,)	
– Afdeling	Afdeling 1	(i) afdeling 1 (i) <i>[Del I, Afsnit I, Kapitel I]</i> , Afdeling 1	
II. Basis-opdelinger			Opdelinger med eller uden overskrift
– Artikel eller	Artikel 1 ¹²	(i) artikel 1	Fortløbende nummerering uafhængigt af eventuelle mere omfattende (større) opdelinger
– Nummer/ punkt	I (eller I. eller 1)	(i) nr./punkt I (eller I. eller 1)	Anvendes i visse henstillinger, resolutioner og erklæringer
– Litra	A	(i) litra A	
III. Under-opdelinger			Opdelinger uden overskrift

¹¹ Nummereringen af disse opdelinger begynder på ny, hver gang de indgår i en ny større opdeling (f.eks. nummereres det første kapitel af afsnit II »Kapitel I«, selvom afsnit I indeholder kapitler).

¹² Artikler nummereres fortløbende i hele retsaken, selv hvor der er større opdelinger. Hvor retsaken kun indeholder én artikel, kaldes denne artikel »Eneste artikel«.

– Stykke (nummereret)	1	(i) stk. 1 (i) [artikel 1,] stk. 1,	**
– Stykke (unummereret)	uden nummer	(i) stk. 1 (i) [artikel 1,] stk. 1	
– Afsnit	uden nummer	(i) første afsnit (i) [artikel 1, stk. 1,] første afsnit	**
– Litra	a)	(i) litra a)	I almindelighed efter en indledende tekst
– Nummer	i) 1)	(i) nr. i) (i) nr. 1) (i) [artikel 1, stk. 1, første afsnit,] litra a), nr. i), nr. 1),	
– Led	—	(i) første (i) [artikel 1, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. i), nr. 1),] første led,	
– Punktum	ingen	(i) første punktum (i) [artikel 1, stk. 1, første afsnit, litra a), nr. i), nr. 1), første led,] første punktum,	Teksten inden et punktum

** Afsnit er benævnelsen for det enkelte element ved første opdeling af et nummereret stykke og udgør en ikkeselvstændig underordnet enhed.

Interne og eksterne henvisninger (retningslinje 16 og 17)

- 16. HENVISNINGER TIL ANDRE RETSAKTER BØR SÅ VIDT MULIGT UNDGÅS. HENVISNINGER SKAL INDEHOLDE PRÆCISE ANGIVELSER AF DE RETSAKTER ELLER BESTEMMELSER, DER HENVISES TIL. KRYDSHENVISNINGER (HENVISNING TIL EN RETSAKT ELLER EN ARTIKEL, SOM SELV HENVISER TIL DEN FØRSTE BESTEMMELSE) OG KASKADEHENVISNINGER (HENVISNING TIL EN BESTEMMELSE, SOM HENVISER TIL EN ANDEN BESTEMMELSE) SKAL LIGELEDES UNDGÅS.**

Interne og eksterne henvisninger

- 16.1. En intern henvisning er en henvisning til en anden bestemmelse i samme retsakt. En ekstern henvisning er en henvisning til en anden retsakt, hvad enten der er tale om en EU-retsakt eller en retsakt fra anden kilde.

- 16.1.1. Eksempel på en intern henvisning:

Bestemmelse med henvisning til et bilag i samme retsakt

- »1. Miljøfarene ved et præparat vurderes efter en eller flere af følgende procedurer:
a) ved en almindelig metode som beskrevet i bilag III«

- 16.1.2. Eksempel på en ekstern henvisning:

Bestemmelse med henvisning til en anden retsakt

- » ... b) ved at fastsætte de egenskaber ved præparatet, der er farlige for miljøet, med henblik på en korrekt klassificering i overensstemmelse med kriterierne i bilag VI til direktiv ...«

- 16.2. Både interne og eksterne henvisninger skal være så præcist angivet, at læseren uden vanskeligheder kan finde frem til den retsakt, der henvises til.
- 16.3. Man skal være mere forsigtig, når der er tale om eksterne henvisninger. Man må bl.a. sikre sig, at det er tilstrækkeligt klart, hvilken retsakt der henvises til, samt at offentligheden har adgang til den.

Henvisningsprincipper

- 16.4. Der bør kun foretages henvisninger, når:
- der derved opnås en forenkling i forhold til en formulering, hvor man gentager indholdet af den bestemmelse, man vil henvise til
 - det ikke vanskeliggør forståelsen af denne bestemmelse
 - den retsakt, der henvises til, er offentliggjort eller tilstrækkelig tilgængelig for offentligheden.
- 16.5. Også kravet om gennemsigtighed gør det nødvendigt at udvise tilbageholdenhed med hensyn til anvendelsen af henvisninger. En normativ retsakt bør kunne læses og forstås, uden at man er nødt til også at læse andre retsakter. Dette betyder dog ikke, at man for at gøre teksten let læselig skal gengive traktatbestemmelser i retsakter (se punkt 12.2).
- 16.6. Før man afgør, om det er hensigtsmæssigt at foretage en henvisning, kan det være nyttigt at overveje konsekvenserne af eventuelle senere ændringer af den retsakt, hvortil man vil henvise.

Forståelighed

- 16.7. Henvisninger bør formuleres på en sådan måde, at det fremgår, hvad den bestemmelse, man vil henvise til, drejer sig om, uden at det er nødvendigt at finde reglen frem.

Eksempel:

I stedet for:

»Artikel 15 finder anvendelse på eksport til lande ...«

bør man skrive:

»Den kontrolprocedure, der er fastsat i artikel 15, anvendes på eksport til lande ...«

Klarhed

- 16.8. Det bør præciseres, hvilke faktiske elementer eller retlige konsekvenser af en bestemmelse man vil henvise til.
- 16.8.1. Man bør undgå blot at henvise til en anden bestemmelse i en parentes.

- 16.8.2. Visse bestemmelser angiver, at en regel finder analog eller — mere korrekt — tilsvarende anvendelse. Denne teknik bør kun anvendes, hvor det ville være uforholdsmæssigt vanskeligt at gengive og tilpasse den regel, der henvises til. Det er vigtigt at angive så præcist som muligt, hvordan den regel, der henvises til, finder anvendelse.
- 16.9. Henvisninger, der indledes med »med forbehold af«, »medmindre andet gælder i henhold til« eller »uden at dette berører« er ofte langt fra entydige. Der kan f.eks. være modsætninger mellem den retsakt, der indeholder henvisningen, og den, hvortil der henvises. Normalt kan man undgå den type henvisninger ved at afgrænse anvendelsesområdet bedre. Desuden er det overflødigt at foretage sådanne henvisninger til overordnede bestemmelser, der under alle omstændigheder finder anvendelse.

Eksempel:

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»Med forbehold af direktiv 91/414/EØF gælder artiklerne om klassificering, emballering, etikettering og sikkerhedsdatablade i nærværende direktiv for plantebeskyttelsesmidler.«

Bedre formulering:

»Artiklerne om ... i dette direktiv gælder for plantebeskyttelsesmidler.«

Angivelse af den retsakt, der henvises til

- 16.10. Når man i en retsakt skal henvide til en anden retsakt, gør man det ved at angive enten den fulde titel med henvisning til EU-Tidende eller en forkortet titel. En forkortet titel benyttes navnlig, hvis henvisningen anføres i titlen på retsakten, eller hvis der allerede tidligere er henvist til retsakten.
- 16.10.1. Når der **i titlen** på en retsakt henvises til en anden retsakt
- skal navnet på den vedtagende institution ikke gentages, hvis det er den samme institution, der har vedtaget både den retsakt, der indeholder henvisningen, og den retsakt, hvortil der henvises (dog skal institutionerne altid angives, når der henvises til flere retsakter, der er vedtaget af forskellige institutioner, selv når nogle af dem er de samme som den eller de institutioner, der vedtager den retsakt, der indeholder henvisningen)

- udelades datoen, medmindre der er tale om retsakter uden officielt løbenummer eller publikationsnummer
- udelades ord, som ville gøre titlen på den retsakt, der indeholder henvisningen, unødigt tung eller forvirrende — såsom »og om ændring af ...« eller »og om ophævelse af ...«, samt angivelser, der følger efter titlen som f.eks. »kodifikation«, »omarbejdning« mv.
- henvises der ikke til offentliggørelsen i EU-Tidende.

16.10.2. **I henvisningerne**, som har en højtidelig karakter, *angives den fulde titel på retsakter¹³ i selve teksten*. Er der tale om direktiver eller afgørelser, der skal meddeles, og som er blevet offentliggjort, angives publikationsnummeret. Efter den fulde titel følger en fodnote, hvori angives henvisningen til offentliggørelsen i EU-Tidende. For traktaterne og andre meget kendte retsakter (f.eks. tiltrædelsesakterne og AVS-EU-partnerskabsaftalen) gives dog ingen fodnotehenvisning.

Eksempel:

»under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 211/2011 af 16. februar 2011 om borgerinitiativer (), særlig ...

() EUT L 65 af 11.3.2011, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>. «

16.10.3. **I den resterende del af retsakten** (betragtninger, artikler og bilag) benyttes en forenklet henvisningsmetode¹⁴:

- Når der henvises til en retsakt for første gang (selv om den allerede er blevet nævnt i titlen), og den ikke allerede er blevet nævnt i henvisningerne, *angives retsaktens nummer og navnet på den institution, der har vedtaget den, ledsaget af en fodnote med den fulde titel¹⁵ og henvisningen til offentliggørelsen i EU-Tidende*.

¹³ Fra den 1. juli 2013 omfatter henvisningen til den fulde titel alle ord i titlen, såsom »og om ændring af« eller »og om ophævelse af«, men ikke andre angivelser, der eventuelt følger efter titlen, såsom »kodifikation«, »omarbejdning« mv.

¹⁴ Forenklet henvisningsmetode indført den 1. juli 2013.

¹⁵ Fra den 1. juli 2013 omfatter henvisningen til den fulde titel alle ord i titlen, såsom »og om ændring af« eller »og om ophævelse af«, men ikke andre angivelser, der eventuelt følger efter titlen, såsom »kodifikation«, »omarbejdning« mv.

- Når retsaktens fulde titel og publikationsreference allerede er angivet i henvisningerne eller andre steder i teksten, *er det kun retsaktens nummer, der angives.*

Eksempel:

Første gang:

»Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 211/2011 ()

() Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 211/2011 af 16. februar 2011 om borgerinitiativer (EUT L 65 af 11.3.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>).«

Efterfølgende henvisninger:

»forordning (EU) nr. 211/2011«

Det kan være nødvendigt med visse undtagelser fra denne regel; navnlig i tilfælde af bilag, der omfatter formularer eller andre dokumenter, som eventuelt vil blive anvendt separat, kan det være nødvendigt at gentage retsaktens fulde titel og publikationsreference, selv om den allerede er blevet anført.

- 16.10.4. Det er god lovteknik, at man i betragtningerne nævner alle de retsakter, der henvises til senere i retsakten. Dette gør det muligt at sætte retsakterne ind i den nødvendige sammenhæng og forklare, hvorfor der er henvist til dem.
- 16.10.5. Henvisninger til andre retsakter i den dispositive del bør begrænses til det strengt nødvendige. Den dispositive del bør være forståelig i sig selv, uden at læseren skal slå efter i andre retsakter. Man må også sørge for at undgå de problemer, der kan opstå i forbindelse med ændringer eller ophævelse af den retsakt, der henvises til.

Dynamiske henvisninger

- 16.11. Der er tale om en dynamisk henvisning, hvis den bestemmelse, der henvises til, altid skal forstås som bestemmelsen i dens eventuelt ændrede affattelse.
- 16.12. Henvisninger i EU-retsakters dispositive del er normalt dynamiske.
- Hvis retsakten, der henvises til, er blevet ændret, forstås henvisningen som en henvisning til den ændrede retsakt. Hvis den er blevet afløst af en anden retsakt, forstås henvisningen som en henvisning til den nye retsakt. Hvis retsakten er blevet ophævet, men ikke er afløst af en anden, vil eventuelle »huller« skulle udfyldes gennem fortolkning. Ved omarbejdning eller kodifikation, hvor artiklernes nummerering også ændres, skal ændringerne angives i en sammenligningstabel i et bilag til den kodificerede eller omarbejdede retsakt.
- 16.13. Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at dynamiske henvisninger kan føre til problemer ved fastlæggelsen af indholdet af den pågældende retsakt, eftersom indholdet af den bestemmelse, der indeholder henvisningen, ikke ligger fast, men varierer afhængigt af eventuelle senere ændringer af den bestemmelse, der henvises til.

Statiske henvisninger

- 16.14. Man taler om statiske henvisninger, når man henviser til en bestemt tekst med det indhold, den har på et bestemt tidspunkt. I disse henvisninger angives retsaktens titel, kilden og eventuelle ændringsretsakter.

Eksempler:

»artikel XX i forordning ... (*), som ændret ved forordning ... (**).«

- »1. Med henblik på budget og egne indtægter ... er det ENS 2. udgave, der er det gældende europæiske nationalregnskabssystem, jf. artikel 1, stk. 1, i direktiv 89/130/EØF, Euratom og de hertil knyttede retsakter, [navnlig forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 og (EØF, Euratom) nr. 1553/89 og afgørelse 94/728/EF, Euratom og 94/729/EF], så længe afgørelse 94/728/EF, Euratom er i kraft.
2. For så vidt angår medlemsstaternes fremsendelse af oplysninger til Kommissionen som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store offentlige underskud som omhandlet i forordning (EF) nr. 3605/93, er det ENS 2. udgave, der er det gældende europæiske nationalregnskabssystem indtil fremsendelsen af oplysninger den 1. september 1999.«

- 16.15. Hvis den bestemmelse, man henviser til, ændres eller ophæves, kan det også være nødvendigt at ændre den bestemmelse, der indeholder henvisningen.
- 16.16. Henvisninger til EU-retsakter er dynamiske henvisninger, medmindre andet er anført. For så vidt angår henvisninger til andre retsakter end EU-retsakter, er det tilrådeligt udtrykkeligt at angive, om referencen er dynamisk eller statisk.

Tilpasning af en henvisning

- 16.17. Det kan blive nødvendigt at tilpasse en henvisning:
- hvis den tekst, der henvises til, er blevet ophævet og afløst af en ny tekst
 - hvis der er tale om en statisk henvisning, og den bestemmelse, der henvises til, er blevet ændret
 - hvis en ændring af den bestemmelse, der henvises til, har utilsigtede virkninger for den bestemmelse, der indeholder henvisningen.
- 16.18. Hvis der skal foretages en generel tilpasning til en ny tekst, er det tilstrækkeligt i en sammenligningsbestemmelse at angive, hvordan henvisninger til den gamle tekst nu skal læses.
- 16.18.1. Det kan eventuelt være en god idé, at man i et bilag indsætter en sammenligningstabel.

Eksempel:

»Henvisninger til de ophævede direktiver gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag IX.«

- 16.18.2. Det frarådes at klarlægge sammenhængen med den nye bestemmelse ved at gengive den i tekstform.

Eksempel på en formulering, der bør undgås:

»I nedennævnte bestemmelser ændres »artikel 2, stk. 4, og artikel 3, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 441/69« til »artikel 4, stk. 7, og artikel 5, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 565/80«:

- artikel 2(1) i forordning (EØF) nr. 776/78
- artikel 1(2) i forordning (EØF) nr. 109/80«.

Krydshenvisninger

- 16.19. En krydshenvisning er en henvisning til en anden bestemmelse, der selv henviser til den første bestemmelse. Sådanne henvisninger bør undgås.

Kaskadehenvisninger

- 16.20. En kaskadehenvisning er en henvisning til en anden bestemmelse, der selv henviser til en tredje osv. Af hensyn til forståelsen af EU-retsakter bør sådanne henvisninger undgås.

17. EN HENVISNING I DEN DISPOSITIVE DEL AF EN BINDENDE RETSAKT TIL EN IKKEBINDENDE RETSAKT GØR IKKE SIDSTNÆVNTE RETSAKT BINDENDE. HVIS FORFATTERNE ØNSKER AT GØRE EN IKKEBINDENDE RETSAKT, ELLER EN DEL HERAF, BINDENDE, SKAL TEKSTEN SÅ VIDT MULIGT GENGIVES SOM EN DEL AF DEN BINDENDE RETSAKT.

- 17.1. Første punktum i denne retningslinje er blot en konstatering. Det vil f.eks. sige, at hvis der som følge af en resolution vedtages en afgørelse, er det afgørelsen, der er den normative retsakt, mens resolutionen bevarer sin politiske karakter og således fortsat ikke er retligt bindende.

- 17.2. Andet punktum i denne retningslinje drejer sig bl.a. om tekniske standarder, der ofte fastlægges af standardiseringsorganer o.l. Det kan være for besværligt at gengive en omfattende ikkebindende retsakt. Det er f.eks. ofte tilfældet med beskrivelser af, hvordan laboratorieforsøg skal udføres. I disse tilfælde henviser man kun til den pågældende retsakt.

Eksempel:

»Indholdet af tjære, nikotin og kulilte, som skal anføres på cigaretpakkerne, måles efter metoderne i ISO 4387 (tjære), ISO 10315 (nikotin) og ISO 8454 (kulilte).

Nøjagtigheden af de angivelser, der står anført på pakningerne, kontrolleres ved hjælp af ISO 8243-standarden.«

Her fremgår det klart af konteksten, at lovgiverens hensigt har været at gøre den pågældende standard bindende.

- 17.3. Henvisningen kan fastlåses til den bestemmelse, der er gældende på tidspunktet for den bindende retsakts vedtagelse, ved at man angiver den ikkebindende retsakts nummer og dato (eller år) eller ved formuleringer som f.eks. »i den affattelse, der er gældende den ...« (se også retningslinje 16 om statiske/dynamiske henvisninger).
- 17.4. Hvis man vil bevare den fulde indflydelse på den fremtidige udvikling med hensyn til den ikkebindende retsakt, er man imidlertid nødt til at gengive den. Selv om man måske ikke gengiver den i dens helhed, er det ofte en god idé, at man i hvert fald følger den samme opbygning, eventuelt med tomme pladser, hvilket om fornødent forklares i en fodnote. Hvis man ønsker at indføje punkter eller bilag, der ikke findes i den gengivne retsakt, bør man nummerere dem med »1a«, »1b« osv. Hvis et punkt eller et bilag indføjes før punkt 1 eller bilag I, benævnes det punkt -1 eller bilag -1.

Eksempel:

»3a. EØF-STANDARDTYPEGODKENDELSE ⁽¹⁾

Blanketten til meddelelse af EØF-standardtypegodkendelse vedføjes en blanket som eksemplet i bilag X.

...

4. MARKERING AF DEN KORRIGEREDE VÆRDI AF ABSORPTIONSKOEFFICIENTEN

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

4.4. På ethvert køretøj, der er i overensstemmelse med en type, der er godkendt i henhold til dette direktiv, anbringes synligt og på et let tilgængeligt sted ...

⁽¹⁾ Ordlyden af bilagene er i overensstemmelse med FN/ECE's regulativ nr. 24; især er opdelingen i punkter den samme; er et punkt i regulativ nr. 24 ikke modsvaret af et sådant i dette direktiv, er tallet anført i parentes.«

Ændringsretsakter (retningslinje 18 og 19)

- 18. ENHVER ÆNDRING AF EN RETSAKT SKAL VÆRE KLAR. ÆNDRINGER SKAL UDFORMES SÅLEDES, AT DE KAN INDSÆTTES I DEN RETSAKT, DER SKAL ÆNDRES. UDSKIFTNING AF HELE BESTEMMELSER (EN ARTIKEL ELLER EN AF DENS UNDEROPDELINGER) SKAL FORETRÆKKES FREM FOR INDSÆTTELSE ELLER UDELADELSE AF PUNKTUMMER, SÆTNINGSLED ELLER ORD.**

EN ÆNDRINGSRETSAKT MÅ IKKE INDEHOLDE SELVSTÆNDIGE MATERIELLE BESTEMMELSER, SOM IKKE INDGÅR I DEN ÆNDREDE RETSAKT.

Princippet om formel ændring

- 18.1. En delvis ændring af en retsakt foretages normalt ved en formel ændring af den pågældende retsakt, dvs. af dennes tekst¹⁶. Den ændrede tekst indsættes altså i den tekst, der skal ændres.

Eksempel:

»Artikel 1

I forordning ... foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 13, stk. 1, affattes således:
»1. De statistiske oplysninger, som kræves i forbindelse med Intrastat-systemet, ...«
- 2) I artikel 23 foretages følgende ændringer:
 - a) I stk. 1 udgår litra f) og g).
 - b) Stk. 2 affattes således:
»2. Medlemsstaterne kan kræve, at ...«
 - c) [Følgende stykke/Som stk. 2a] (*) indsættes:
»2a. De oplysningspligtige ...«
 - d) [Følgende stykke/Som stk. 4] (*) tilføjes:
»4. Kommissionen sørger for, at der i *Den Europæiske Unions Tidende* offentliggøres ...«
- (*) Se kommentar i punkt 18.13.5.

¹⁶ Dette gælder ikke for undtagelsesbestemmelser, se punkt 18.14.

- 18.2. Nummereringen af artikler, stykker, litraer, numre eller punkter må ikke ændres, da det kan give problemer med henvisninger i andre retsakter. De tomme pladser, der opstår, når artikler og andre nummererede dele af teksten udgår, må heller ikke senere bruges til andre bestemmelser, medmindre deres indhold er identisk med indholdet af den tekst, der udgik.

Ingen selvstændige materielle bestemmelser

- 18.3. Ændringsretsakten må ikke indeholde selvstændige materielle bestemmelser i forhold til den retsakt, der skal ændres. Eftersom ændringsretsakten ikke har andre retsvirkninger end at ændre den gamle retsakt, udtømmes ændringsretsaktens virkninger med dens ikrafttræden. Det er kun den ændrede retsakt, der fortsat består og regulerer det pågældende område.
- 18.4. Denne fremgangsmåde gør det betydeligt lettere at kodificere lovtekster, idet tilstedeværelsen af selvstændige bestemmelser i en ændringsretsakt ville skabe juridiske problemer, der ville være vanskelige at løse.

Ingen ændring af ændringsretsakter

- 18.5. Eftersom en ændringsretsakt ikke må indeholde nogen selvstændige materielle bestemmelser og udtømmer sine virkninger ved ændringen af andre retsakter, kan der ikke foretages ændringer af den. Skal der foretages yderligere ændringer, er det den ændrede retsakt, der igen skal ændres.

Eksempel:

Rådets afgørelse 1999/424/FUSP af 28. juni 1999 om ændring af afgørelse 1999/357/FUSP om gennemførelse af fælles holdning 1999/318/FUSP vedrørende supplerende restriktive foranstaltninger mod Forbundsrepublikken Jugoslavien er en afgørelse, der ændrer en afgørelse (1999/357/FUSP), som igen ændrer en anden afgørelse (1999/319/FUSP).

Allerede af titlen på afgørelse 1999/424/FUSP burde det have fremgået, at afgørelse 1999/357/FUSP ændrer afgørelse 1999/319/FUSP. Det giver også problemer med hensyn til den dispositive del af afgørelse 1999/424/FUSP. Man burde have ændret afgørelse 1999/319/FUSP direkte.

Ændringsretsaktens art

- 18.6. Det er normalt bedst, at ændringsretsakten er af samme type som den retsakt, der ændres. Det frarådes navnlig at ændre en forordning ved et direktiv.

- 18.6.1. Det skal dog bemærkes, at visse af traktatens bestemmelser giver institutionerne mulighed for at vælge, hvilken type retsakt der skal vedtages, ved at tillægge dem beføjelse til at vedtage »foranstaltninger« eller ved udtrykkeligt at nævne flere mulige typer retsakter.
- 18.6.2. I den retsakt, der ændres, kan det i øvrigt være fastsat, at ændringer skal foretages ved en anden type retsakt.

Ændring af bilag

- 18.7. Ændringer i bilag, der indeholder tekniske bestemmelser, foretages normalt i bilag til ændringsretsakten. Denne regel fraviges kun, når der kun er tale om småændringer.

Eksempel:

»Bilag II, IV og VI til forordning... ændres som angivet i bilaget til nærværende forordning.«

I dette tilfælde skal ændringerne i bilaget indledes med tekststykker, der klart angiver, hvad ændringen består i:

»BILAG

I bilag II, IV og VI foretages følgende ændringer:

- 1) I bilag II affattes punkt 2.2.5 således:
»2.2.5. ...««

Småændringer til et bilag kan dog foretages direkte i retsaktens dispositive del:

Eksempel:

»Artikel ...

Forordning ... ændres som følger:

- 1) ...
- 2) I bilag I affattes titlen således:

»...««

Ajourføring af henvisninger

- 18.8. Hvis man påtænker at ændre en bestemmelse, hvortil der henvises i andre retsakter, må man overveje, hvilke konsekvenser det får for de bestemmelser, der indeholder henvisningen. Hvis det er hensigten, at henvisningen skal være til bestemmelsen som ændret, behøver man intet at foretage sig, hvis der er tale om en dynamisk henvisning. Er der tale om en statisk henvisning, er det nødvendigt at ændre de bestemmelser, der indeholder henvisningen.

Ændringsretsaktens titel

- 18.9. I ændringsretsaktens titel angives nummeret på den retsakt, der ændres, og enten dens titel eller ændringens genstand.

Eksempel:

Oprindelig retsakt:

»Rådets forordning ... af ... om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet«

Ændringsretsakt:

- enten (titlen på den retsakt, der ændres):
»Rådets forordning ... af ... om ændring af forordning ... om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet«
- eller (ændringens genstand):
»Rådets forordning ... af ... om ændring af forordning ... for så vidt angår landbrugsbedriftenes størrelse«.

- 18.10. Er ændringsretsakten vedtaget af en anden institution end den institution, der vedtog den retsakt, der skal ændres, skal navnet på den institution, der vedtog retsakten, der skal ændres, angives i titlen (se nærmere under punkt 16.10.1).

Eksempel:

»Kommissionens forordning ... om ændring af Rådets forordning... for så vidt angår ...«.

Ændringsretsakters affattelse

- 18.11. Betragtningerne til en ændringsretsakt skal opfylde de samme krav som betragtningerne til en selvstændig retsakt (se retningslinje 10 og 11). Men de har alene til formål at give en begrundelse for de ændringer, som foretages ved ændringsretsakten: De skal derfor ikke gentage begrundelsen for den retsakt, der skal ændres.
- 18.12. Det er ikke god lovgivningspraksis at ændre betragtningerne i den retsakt, der ændres. Betragtningerne i den retsakt, der ændres, gav en sammenhængende begrundelse for retsakten på det tidspunkt, hvor den blev vedtaget i sin oprindelige form. Kun ved kodifikation eller omarbejdning kan den oprindelige begrundelse og begrundelsen for de efterfølgende ændringer konsolideres på en sammenhængende måde med de nødvendige tilpasninger.
- 18.13. Ændringer foretages i form af en tekst, der indsættes i den retsakt, der skal ændres. Ændringen skal uden videre kunne indpasses i den tekst, der skal ændres. I særdeleshed skal man følge opbygningen og terminologien i den tekst, der skal ændres.
- 18.13.1. Af klarhedshensyn og for at undgå problemer med tekstens oversættelse til alle officielle sprog er det bedre at udskifte hele tekststykker (artikler eller artikelopdelinger) end at indsætte eller slette punktummer eller et eller flere ord, medmindre der er tale om en dato eller et tal.
- 18.13.2. Er der tale om mange ændringer, bør de indledes med et tekststykke.

Eksempel:

»I forordning ... foretages følgende ændringer:

...«

- 18.13.3. Når man skal ændre flere bestemmelser i samme retsakt, grupperes ændringerne i én enkelt artikel, der indledes med et tekststykke og opdeles i numre svarende til de ændrede artiklers numeriske rækkefølge.

Eksempel:

»I forordning ... foretages følgende ændringer:

- 1) I artikel 3 foretages følgende ændringer:
 - a) Stk. 1 affattes således:

»1.«
 - b) [Følgende stykke/Som stk. 5] (*) tilføjes:

»5.«
- 2) [Følgende artikel/Som artikel 7a] (*) indsættes:

»Artikel 7a
....««
- (*) Se kommentar i punkt 18.13.5.

- 18.13.4. Hvis flere retsakter ændres ved en og samme ændringsretsakt, grupperes ændringerne af hver retsakt i separate artikler.
- 18.13.5. Uanset hvordan ændringen foretages (ny affattelse, indsættelse, tilføjelse, bortfald), skal den formuleres i en normativ stil i overensstemmelse med de gældende standard-formuleringer.

Eksempel:

»Artikel X i forordning ... affattes således:

»...«

[Følgende artikel/Som artikel Xa] (*) indsættes:

»...«

I artikel Y tilføjes følgende stykke [stk. X] (*):

»...«

I artikel Z udgår stk. 3.«

- (*) Indledningen kan, men skal ikke, angive nummeret på den underopdeling, der skal indsættes eller tilføjes. I tilfælde af komplicerede ændringer kan en angivelse af nummeret og om nødvendigt andre præciseringer af, hvor den nye bestemmelse skal indsættes, lette forståelsen af ændringsretsakten og gøre det lettere at gennemføre en efterfølgende konsolidering.

- 18.13.6. Da ændringsretsakter som nævnt ikke må indeholde selvstændige materielle bestemmelser, er det tilrådeligt at foretage ændringer med hensyn til datoer, frister, undtagelser, fravigelser, forlængelser og retsaktens gyldighedsperiode ved at indsætte dem i den retsakt, der skal ændres.

Materielle ændringer

- 18.14. Som beskrevet under punkt 18.1 bør ændringer af en retsakt som hovedregel foretages som formelle ændringer.
- 18.15. Det kan imidlertid forekomme, at man på grund af tidsnød eller af praktiske grunde ønsker at indføje bestemmelser i en retsakt, der rent faktisk udgør materielle ændringer af en anden retsakt. Sådanne materielle ændringer kan vedrøre en anden retsacts anvendelsesområde, undtagelser fra fastsatte forpligtelser, fravigelse af gyldighedsperioden osv.

Eksempel:

»Uanset artikel ... i forordning... kan ansøgninger indgives efter den ...«

- 18.15.1. Som hovedregel, og især af gennemsigtighedshensyn, bør man undgå materielle ændringer. Foretages der materielle ændringer, består basisretsakten nemlig uforandret, mens de nye bestemmelser fraviger den, således at den gamle tekst, der forbliver i kraft, eksisterer parallelt med den nye tekst, der sætter visse af bestemmelserne i den gamle tekst ud af kraft, ændrer deres rækkevidde eller tilføjer nye bestemmelser til dem.
- 18.15.2. Når en materiel ændring har en meget begrænset rækkevidde, kan det accepteres, at der ikke foretages en tekstuel ændring af den oprindelige retsakt. Men er ændringerne væsentlige, skal der vedtages en særskilt ændringsretsakt.

19. EN RETSAKT, SOM IKKE HAR TIL HOVEDFORMÅL AT ÆNDRE EN ANDEN RETSAKT, KAN I SLUTNINGEN INDEHOLDE ÆNDRINGER AF ANDRE RETSAKTER, SOM ER EN FØLGE AF DE NYE BESTEMMELSER. ER DER TALE OM BETYDELIGE ÆNDRINGER, BØR DER VEDTAGES EN SÆRSKILT ÆNDRINGSRETSAKT.

- 19.1. Det kan forekomme, at en retsakt indeholdende selvstændige bestemmelser ændrer retstilstanden på et område på en måde, der gør det nødvendigt at ændre andre retsakter, der regulerer andre aspekter af samme område. Har ændringselementet kun fuldstændig underordnet betydning i forhold til retsaktens overordnede indhold, er der intet til hinder for, at de forskellige elementer kan bestå ved siden af hinanden, selv om ændringsretsakter ifølge hovedreglen i retningslinje 18 ikke må indeholde selvstændige materielle bestemmelser.
- 19.2. Ændringen skal under alle omstændigheder være tekstuel i overensstemmelse med retningslinje 18.
- 19.3. For at ændringen ikke bliver overset, skal den nævnes i retsaktens titel med angivelse af løbenummeret på den retsakt, der skal ændres (se punkt 8.3).

Eksempel:

Rådets direktiv 92/96/EØF af 10. november 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed og om ændring af direktiv 79/267/EØF og 90/619/EØF.

- 19.4. Hvis ændringsbestemmelserne i en sådan retsakt har en sådan overvægt, at den snarere må anses for en ændringsretsakt, bør den af de grunde, der er anført under punkt 18.3 og 18.4, splittes op i to retsakter.

Afsluttende bestemmelser, ophævelsesbestemmelser og bilag (Retningslinje 20, 21 og 22)

- 20. BESTEMMELSER OM DATOER, FRISTER, UNDTAGELSER, FRAVIGELSER OG FORLÆNGELSER SAMT OVERGANGSBESTEMMELSER (ISÆR VEDRØRENDE RETSAKTENS FØLGER FOR ALLEREDE BESTÅENDE RETSFORHOLD) OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER (RETSAKTENS IKRAFTTRÆDEN, GENNEMFØRELSESFRIST OG GYLDIGHEDSPERIODE) AFFATTES PRÆCIST.**

BESTEMMELSER OM FRISTER FOR RETSAKTENS GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE SKAL INDEHOLDE ET TIDSPUNKT ANGIVET VED DAG/MÅNED/ÅR. FOR SÅ VIDT ANGÅR DIREKTIVER ANGIVES DISSE TIDSPUNKTER SÅLEDES, AT DER SIKRES PASSENDE TID TIL GENNEMFØRELSEN.

- 20.1. I EU-retsakter sondres der, alt efter hvilken type retsakt der er tale om, mellem, hvornår en retsakt træder i kraft, og hvornår den får virkning. Endvidere kan tidspunktet for retsaktens anvendelse være forskelligt fra tidspunktet for retsaktens ikrafttræden eller fra det tidspunkt, hvor retsaken får virkning.
- A. Ikrafttræden
- 20.2. Lovgivningsmæssige retsakter som defineret i artikel 289, stk. 3, i TEUF træder i kraft på det tidspunkt, der er fastsat i retsakterne, eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen (jf. artikel 297, stk. 1, tredje afsnit, i TEUF). Det samme gælder for visse ikkelovgivningsmæssige retsakter (jf. artikel 297, stk. 2, andet afsnit, i TEUF), nemlig dem, der vedtages i form af forordninger, direktiver, der er rettet til alle medlemsstaterne, samt afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til.
- a) Ikrafttrædelsesdato
- 20.3. Tidspunktet for en retsakts ikrafttræden skal fastsættes til en bestemt dato eller i forhold til offentliggørelsesdagen.
- 20.3.1. Ikrafttrædelsen kan aldrig være tidligere end offentliggørelsesdagen.

- 20.3.2. Ikrafttrædelsen kan ikke fastsættes ved henvisning til en dato, som fastsættes i en anden retsakt.
- 20.3.3. Ikrafttrædelsen for en retsakt, der udgør retsgrundlaget for en anden retsakt, kan ikke gøres afhængig af sidstnævnte retsakts ikrafttræden.
- 20.3.4. En retsakt kan aldrig træde i kraft før ikrafttrædelsesdatoen for den retsakt, der udgør retsgrundlaget for den.
- 20.3.5. En retsakts ikrafttræden kan ikke gøres afhængig af opfyldelsen af en bestemt betingelse, som borgerne ikke kan have kendskab til.
- b) Retningslinjer for fastlæggelsen af ikrafttrædelsesdatoen
- 20.4. Af praktiske årsager eller i særligt hastende tilfælde kan det være nødvendigt at fastsætte en ikrafttrædelsesdato, der ligger forud for tyvendedagen efter offentliggørelsen. Det er navnlig for forordningers vedkommende, at dette behov kan opstå. I så fald skal følgende fremgangsmåde følges:
 - 20.4.1. Skal retsakten træde i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen, skal det være begrundet i dens hastende karakter. Den hastende karakter skal verificeres i hvert enkelt tilfælde.
 - 20.4.2. At en retsakt træder i kraft på selve dagen for offentliggørelsen, bør forblive en ekstraordinær undtagelse og bør være begrundet i en bydende nødvendighed — at undgå et retligt tomrum eller forhindre spekulation — der skal være knyttet til selve karakteren af den påtænkte foranstaltning (se punkt 20.6). Der skal gives en passende begrundelse herfor i en særskilt betragtning i retsakten, medmindre der er tale om en praksis, som allerede er velkendt i de berørte kredse, f.eks. ved forordninger om fastsættelse af importafgifter eller restitutioner.
- 20.5. En retsakts offentliggørelsesdato er den dato, hvor det nummer af den EU-Tidende, retsakten er offentliggjort i, rent faktisk stilles til rådighed for offentligheden på alle sprogene af EU's publikationskontor.
- c) Hasteforanstaltninger
- 20.6. De forordninger, Kommissionen vedtager dagligt eller ugentligt om fastsættelse af importafgifter (og/eller tillægsimportafgifter inden for visse landbrugssektorer) samt restitutioner over for tredjelande, skal vedtages så kort tid forud for deres ikrafttræden som muligt, bl.a. for at forhindre spekulation.

- 20.7. Der er derfor praksis for, at disse periodiske forordninger træder i kraft på selve dagen for offentliggørelsen eller på den første arbejdsdag efter offentliggørelsen.
- B. Virkning
- 20.8. Direktiver, der ikke er rettet til alle medlemsstaterne, samt afgørelser, der angiver, hvem de er rettet til, har ikke en ikrafttrædelsesdato, men får virkning ved *meddelelsen* til dem, de er rettet til (jf. artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, i TEUF).
- C. Anvendelsestidspunkt
- a) Forordningers tilbagevirkende kraft
- 20.9. En forordning kan undtagelsesvis og under overholdelse af de krav, der følger af retssikkerhedsprincippet, vedtages med tilbagevirkende kraft. Formuleringen »*Den anvendes fra den...*« tilføjes i så fald i en artikel, der kommer efter artiklen om ikrafttræden.
- 20.10. Den tilbagevirkende kraft angives ofte i en anden artikel end den sidste med formuleringen »*I perioden fra den ... til den ...*«, »*Fra den ... og indtil den ...*« (f.eks. i forordninger om toldkontingenter) eller »*Med virkning fra den ...*«.
- b) Udskudt anvendelse af forordninger
- 20.11. Der sondres undertiden mellem en forordnings ikrafttræden og anvendelsen af de ordninger, der indføres ved forordningen, som kan udskydes til et senere tidspunkt. Formålet med denne sondring kan være at åbne mulighed for omgående at få etableret de nye organer, der oprettes ved forordningen, således at Kommissionen kan vedtage de gennemførelsesretsakter, der kræver udtalelse fra disse nye organer.

- 20.12. Hvis det er nødvendigt at udskyde anvendelsestidspunktet for en del af en forordning til et tidspunkt, der ligger efter dens ikrafttrædelsesdato, bør det klart angives i forordningen, hvilke bestemmelser det drejer sig om.

Eksempel:

»Artikel ...

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel ... anvendes fra den«

Man må undgå formuleringer som i nedenstående eksempel, der ikke åbner mulighed for at fastslå, fra hvilket tidspunkt den pågældende bestemmelse finder anvendelse:

»Bestemmelserne i denne artikel har virkning:

- a) efter at der er indgået en aftale mellem de erstatningsorganer, der er oprettet eller anerkendt af medlemsstaterne, om deres funktion og forpligtelser og om fremgangsmåden ved refusion
- b) fra den dato, som Kommissionen fastsætter, efter at den i nært samarbejde med medlemsstaterne har forvisset sig om, at en sådan aftale er indgået, og de finder anvendelse, så længe aftalen gælder.«

- c) Gennemførelse af direktiver

- 20.13. Der må sondres mellem ikrafttrædelses- eller virkningsdato på den ene side og anvendelsesdato på den anden side i alle de tilfælde, hvor retsaktens adressater har behov for en vis tid til at opfylde de forpligtelser, der følger af retsakten. Et sådant behov gør sig navnlig gældende for direktivers vedkommende. Umiddelbart før artiklen om direktivets ikrafttræden eller, i påkommende tilfælde, artiklen om adressater indsættes derfor en artikel med følgende ordlyd:

Eksempel:

»Medlemsstaterne [træffer de nødvendige foranstaltninger] [sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft] for at efterkomme dette direktiv senest den De underretter straks Kommissionen herom.«

- 20.14. Navnlig ved direktiver om fri bevægelighed for varer, personer og tjenesteydelser bør der for at undgå, at forskellige gennemførelsetidspunkter i medlemsstaterne skaber nye hindringer, fastsættes en bestemt dato, fra hvilken de nationale bestemmelser skal finde anvendelse.

Eksempel:

»Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den ... de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse bestemmelser fra den«

- D. Anvendelsens eller gyldighedens ophør
- 20.15. I en af de afsluttende artikler kan det fastsættes, hvornår retsaktens anvendelses- eller gyldighedsperiode udløber.
- E. Gennemførelse af ikkebindende retsakter
- 20.16. I retsakter uden bindende virkning såsom henstillinger fastsættes ingen ikrafttrædelses- eller anvendelsesdato, men adressaterne kan blive anmodet om at iværksætte dem på en bestemt dato.

F. Regler om beregning af tidsfrister

a) Angivelse af en periodes begyndelse

20.17. Medmindre andet udtrykkeligt er angivet, begynder en periode kl. 00.00 på den anførte dato¹⁷. De mest almindelige udtryk for begyndelsen af en periode er følgende:

- fra den ...
- fra den ... (til den ...)
- siden (fra) den ...
- med virkning fra den ...
- får virkning den ... (har virkning fra den) ...
- træder i kraft den ...

b) Angivelse af en periodes ophør

20.18. Medmindre andet udtrykkeligt er angivet, udløber en periode kl. 24.00 på den anførte dato. De mest almindelige udtryk for udløbet af en periode er følgende:

- indtil den ...
- finder anvendelse, indtil ... træder i kraft, dog senest indtil den ...
- (fra den ...) til den ...
- ophører den ...
- udløber den ...
- ophæves fra den ...
- finder ikke anvendelse efter den ...

¹⁷ Jf. Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og terminer (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

21. RETSAKTER OG BESTEMMELSER, SOM ER BLEVET FORÆLDET, SKAL UDTRYKKELIGT OPHÆVES. VEDTAGELSEN AF EN NY RETSAKT BØR MEDFØRE UDTRYKKELIG OPHÆVELSE AF ENHVER RETSAKT ELLER BESTEMMELSE, DER IKKE LÆNGERE FINDER ANVENDELSE, ELLER SOM ER BLEVET OVERFLØDIG SOM FØLGE AF DEN NYE RETSAKT.

- 21.1. Hvis lovgiveren i forbindelse med vedtagelsen af en retsakt finder, at tidligere retsakter eller bestemmelser ikke længere bør finde anvendelse, dvs. de er blevet forældet, er det af hensyn til retssikkerheden nødvendigt, at man i den nye retsakt udtrykkeligt fastsætter, at de tidligere retsakter eller bestemmelser ophæves. En retsakt kan blive forældet, ikke blot fordi den er direkte uforenelig med de nye regler, men også f.eks. som følge af en udvidelse af de nye reglers anvendelsesområde. Derimod er det ikke nødvendigt at ophæve en retsakt, når den deri fastsatte gyldighedsperiode blot er udløbet.
- 21.2. Den omstændighed, at bestemmelser i tidligere tekster udtrykkeligt ophæves, indebærer, at ingen af de øvrige bestemmelser ophæves. Dermed mindskes risikoen for, at der opstår usikkerhed om, hvorvidt de bestemmelser, der tidligere var gældende, vil fortsætte med at være gældende.

22. RETSAKTERS TEKNISKE ELEMENTER INDARBEJDES I BILAG, SOM DER HENVISES SÆRSKILT TIL I RETSAKTENS DISPOSITIVE DEL. BILAG MÅ IKKE INDEHOLDE NYE RETTIGHEDER ELLER FORPLIGTELSE, SOM IKKE ER INDEHOLDT I DEN DISPOSITIVE DEL.

BILAG OPSTILLES EFTER EN STANDARDSTRUKTUR.

- A. Bilag i snæver forstand
- 22.1. Bilag i snæver forstand benyttes, når man ønsker at udskille visse meget tekniske eller lange bestemmelser eller dele af bestemmelser fra retsaktens dispositive del — der kan f.eks. være tale om forskrifter for toldvæsenet, læger, dyrlæger (f.eks. analysemetoder for kemiske stoffer, prøveudtagninger, formularer osv.), opregninger af produkter, taltabeller, planer eller tegninger.
- 22.2. Det anbefales at anbringe de tekniske regler eller data, som det af praktiske årsager ville være vanskeligt at inkorporere i selve den dispositive del, i et bilag. I den dispositive del skal det altid på et passende sted ved en henvisning klart angives, hvilken forbindelse der er mellem bestemmelserne og bilaget (»f.eks. de i bilaget angivne ...«, »som angivet i bilag I«, »de i bilaget opregnede ...«).

- 22.3. Et sådant bilag indgår i sagens natur som en integreret del af den retsakt, det er knyttet til, og det er derfor ikke nødvendigt at anføre dette i den bestemmelse, hvor der henvises til bilaget.
- 22.4. Bilaget skal bære overskriften »BILAG« og behøver ikke at have anden titel. Er der flere bilag, nummereres de med romertal (I, II, III osv.).
- 22.5. Bilag skal ikke have nogen bestemt udformning, men deres struktur bør ikke desto mindre være ensartet, og de bør opdeles på en sådan måde, at indholdet til trods for dets tekniske karakter fremtræder så klart som muligt. Til dette formål kan man benytte ethvert hensigtsmæssigt nummererings- eller underopdelingssystem.
- B. Retsakter, der er knyttet til andre retsakter
- 22.6. Til en retsakt kan der være knyttet (ikke som »bilag«) andre allerede eksisterende retsakter, som retsekten derved normalt godkender. Dette gælder således for vedtægter eller internationale aftaler.
- 22.6.1. Disse tilknyttede retsakter, især internationale aftaler, kan have bilag.
- 22.6.2. Teksten til sådanne retsakter bærer ikke betegnelsen »BILAG«.

BILAG II

Generel struktur for en retsakt efter den almindelige lovgivningsprocedure

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS
[FORORODNING/DIREKTIV/AFGØRELSE] [(EU)/(EU, Euratom)] [år]/[nr.]

af ...

om ...

[(kodifikation)]
[(omarbejdning)]

[(EØS-relevant tekst)]

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel ...,

[under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel ...,]

[under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,]

[under henvisning til initiativ fra ... [navne på medlemsstaterne],]

[under henvisning til begæring fra Domstolen,]

[under henvisning til henstilling fra Den Europæiske Centralbank,]

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

[under henvisning til udtalelse fra Europa-Kommissionen,]

[under henvisning til udtalelse fra Domstolen,]

[under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank,]

[under henvisning til udtalelse fra Revisionsretten,]

[under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,]

[under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,]

efter den almindelige lovgivningsprocedure [på grundlag af fælles udkast godkendt af Forligsudvalget den ...], og

ud fra følgende betragtninger:

(1)

(2)

(...) ... —

VEDTAGET [DENNE FORORDNING/DETTE DIREKTIV/DENNE AFGØRELSE]:

Artikel 1

...

Artikel 2

...

Udfærdiget i ..., den

På Europa-Parlamentets vegne

...

Formand

På Rådets vegne

...

Formand

[BILAG]